MUHLİS AKARSU

Hayatı, Yaşamı, Sanatı, Şiirleri

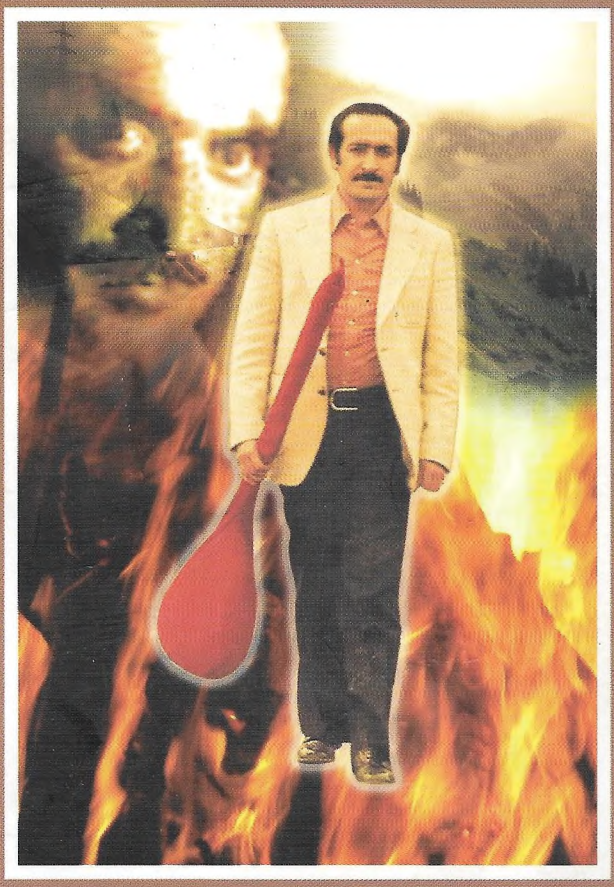

Hazırlayan ve Yazan
Süleyman ZAMAN

can yayınları
263

Süleyman ZAMAN

□

MUHLİS AKARSU
Yaşamı, Sanatı, Şiirleri ve Dünya Görüşü

can yayınları -263

2006

Tüm hakları saklıdır. Bu kitabın tamamı ya da bir kısmı 5846 sayılı yasanın hükümlerine göre, kitabın yazarının ve yayınevinin izni olmaksızın elektronik, mekanik, fotokopi ya da her hangi bir kayıt sistemi ile çoğaltılamaz, yayınlanamaz, depolanamaz.

Süleyman ZAMAN

MUHLİS AKARSU

Yaşamı, Sanatı, Şiirleri ve Dünya Görüşü

can yayınları
263

can yayınları

Adil Ali ATALAY Vaktidolu
Molla Fenari Sok.
No:16 Cağaloğlu/İST.
Tel: (0212) 528 36 09
Tel/Fax: (0212) 528 36 10
Web Sayfamız: www.canyayinlari.com.tr

Birinci Basım: Mart 2006

ISBN 975-6358-64-5

Basım: BERDAN MATBAACILIK
Güven Sanayi Sitesi C Blok No: 215-216
Topkapı - İstanbul
Tel: (0212) 613 12 11 - 613 11 12

Cilt: BARIS MÜCELLİT
(0212) 674 85 28

İÇİNDEKİLER

Önsöz.....7

Muhlis Akarsu'nun Çocukluğu Ve Gençliği.....9
Muhlis Akarsu'nun Yetişkinlik Dönemi Ve Ozanlık Dönemi.....11
Ozanlık Geleneği Ve Muhlis Akarsu'nun Ozan Kimliği.....20
Muhlis Akarsu'nun Sanatı Ve Dünya Görüşü.....25
Muhlis Akarsu'da Sevgi, Sevda, Aşk Anlayışı.....40
Sivas Kıyımı Ve Sivas Gerçeği.....45
Muhlis Akarsu Şiirlerinin Edebi Özellikleri.....71
Süleyman Zaman Kimdir.....75

Şiirler.....77
Kaynakça.....239

ÖNSÖZ

Muhlis AKARSU, dostum, arkadaşım, evladım...

Unutulmadı, unutulmayacak...

1970'li yılların başında tanıdığım ve sevgili kızım Muhibe Leyla ile hayatını birleştirmesinden sonra evladım saydığım, Halk Ozanı *Muhlis AKARSU*'nun yaşamı hakkında söylenecek çok şey var...

Muhlis AKARSU, yaşadığı sürece hep bir şeyleri biriktirerek, üreterek, paylaşarak, bir yerlere taşıyarak yaşadı.

İnan; çiğlikle- pişmişliği, zalimle-mazlumu, özlemle-buluşmayı, kinle-sevgiyi, sadelikle-yavanlığı ayırt etmeden; ne aradığını bulabilir ne bulduğunu taşıyabilir, ne de kendini anlatabilir.

Muhlis AKARSU çiğ ile pişmiş, zalimle mazlumu, özlemle buluşmayı, kinle sevgiyi ayırt ederek sade ve onurlu bir yaşam sürdü. Ama yavan yaşamadı. Yüreğinde insan sevgisi büyüttü, büyüttüklerini kimi zaman saza, kimi zaman söze döktü, paylaştı bizimle.

O iyi bir eş, iyi bir baba, iyi bir ozan, iyi bir evlat olmasını bildi. Her şeyden önce O, herkesle dost oldu, dost biriktirdi, insan biriktirdi ve var ettiği sevgiyle, ürettiği eserleriyle yüreklerimizde yer buldu. Gönüllerimizde, bilincimizde ölümsüz oldu.

Yüreklerimizde yer bulanlarla birlikte gittiği Sivas'ta; 02 Temmuz 1993'te Madımak Oteli'nde, insanlığa, sevgiye, ba-

rışa, dostluğa, aydınlığa karşı işlenen bir insanlık suçuyla 37 canımızla birlikte *Muhlis AKARSU* ve sevgili kızım Muhibe Leyla AKARSU'yu da kaybettim.

Ben bir babayım...

Acısı hep yüreğimde...

Bize kazandırdıkları ile hala yaşıyor olduklarını ve insanlık yaşadıkça da yaşayacaklarını biliyorum.

Ve biliyorum ki kaybeden sadece ben değilim.

Unutulmadılar, unutulmayacaklar.

Sayın Süleyman ZAMAN dostumuzun yazdığı bu kitapta; *Muhlis AKARSU*'nun yaşamını, şiirlerini, edebi kişiliğini, onurlu mücadelesini anlatması *Muhlis AKARSU* sevenlerini çok mutlu etmiştir.

Sayın Zaman'ı bu çalışmasından dolayı kutlar; yüreğine, kalemine sağlık diler ve kendisine teşekkür ediyorum.

Saygılarımla...
Mart 2006
Halil ÇİFTLİK

Beni bu kitabı yazmaya teşvik eden Sevgili Fatma ZAMAN'a, Kardeşim İlyas ZAMAN'a, Abim Mehmet ZAMAN'a; ayrıca bütün arşivini bana göndererek, *Muhlis AKARSU*'nun şiirlerine ulaşmamı sağlayan sevgili Selahattin AKARSU'ya; kitabın hazırlanmasında bana her türlü kolaylığı sağlayan sevgili Pınar AKARSU'ya;

Kitabın yayınlanmasını sağlayan üstat Adil ATALAY'a sonsuz teşekkürlerimi sunarım.

Mart 2006
Süleyman ZAMAN

Muhlis Akarsu

Muhlis Akarsu'nun Çocukluğu ve Gençliği

Muhlis Akarsu; 20.02.1948 yılında Sivas'ın Kangal İlçesi'ne bağlı Minarekaya Köyü'nde dünyaya geldi. Annesinin adı, Nazife; babasının adı ise Bayram'dır. *Muhlis Akarsu*'nun aynı anne ve babadan olma Hanım, Gülperi ve Pamuk isimli üç kız ve Mehmet, Halis isimli iki erkek olmak üzere beş kardeşi vardır. Akarsu çocukluğunu köyünde geçirdi.

Muhlis Akarsu okul yönünden şanslıydı. Çevre köylerin çoğunda okul bulunmazken Muhlis'in köyünde ilk okul bulunmaktaydı. Akarsu; ilkokulu köyünde (Minarekaya'da) okudu.

Muhlis Akarsu'nun doğduğu köy bir Alevi köyüydü. Tüm Alevi köylerinde olduğu gibi Minarekaya Köyü'nde de saz ve söz kültürü yoğun bir şekilde yaşatılıyordu. Köyde bağlama çalan, deyiş okuyan, türkü söyleyen, mersiyeler dizen, düvazlar çalan ve semahlar dönen insanlar bulunmaktaydı. Köyün bireyleri bu sözel kültürden beslenmişlerdi. İnsanlar belirli zamanlarda, belirli günlerde bir araya gelip bu geleneksel kültürlerini gerçekleştiriyorlardı. Alevi köylerinde yapıla gelmekte olan gerek Bektaşi Cem törenlerinde, gerek muhabbet toplantılarında ve gerekse çeşitli etkinliklerde (düğünlerde, sünnetlerde, gezilerde...) o yörenin tanınan ozanları saz çalıp çeşitli eserler okurlardı. Alevi kültüründe bu işi yapanlara zakir ya da ozan denir. Zakirler bazen o topluluğu, töreni yürüten dedeler, Seyitler olacağı gibi, yörede tanınan veya bağla-

ma çalıp deyiş okuyan herhangi bir ozanda olabilir.

Sözü edilen ozanlar *Muhlis Akarsu*'nun yaşadığı köyde ve yörede de etkin bir şekilde bulunmaktaydı. *Muhlis Akarsu*'nun daha küçük yaşlarda ilkokul çağlarında saza ve halk müziğine karşı bir eğilimi vardı. Daha çocuk yaşta, yaşamının ilk yıllarında Muhlis bu kültürden yoğun bir şekilde etkilenmiş, kimliğini, özünü, kişiliğini, benliğini adeta bu kültürle yoğurmuştur. Bu yoğunluk ve istek *Muhlis Akarsu*'yu daha çocuk yaşında saz çalmaya ve türkü söylemeye itmiştir. Büyük bir istek ve hevesle kısa sürede saz çalmayı öğrenen *Muhlis Akarsu*, topluluklarda ve etkinliklerde artık saz çalmaya, türkü okumaya başlamıştır. Muhlis gerek yanık sesi ve gerekse çaldığı güzel bağlamayla kısa sürede ilgi uyandıran birisi konumuna gelir. Öyle ki onu dinleyenler onun sesinde ve müziğinde alabildiğine lirizm yaşıyorlardı. Özellikle bağlamasının tınısı insanları çok etkiliyordu. Akarsu, tek bir çalgıdan, çok sesli bir ritim veriyordu adeta. Onun sazı alıp götürüyordu insanları bir yerlere.

Muhlis Akarsu ilkokulu köyünde bitirir. O yıllarda ailesi Malatya'ya yerleşir. Muhlis de ailesi ile birlikte Malatya'dadır artık. Ailesi Malatya'da onu ortaokula yazdırır. Muhlis bir yandan okula gidiyor, diğer yandan ise çok sevdiği bağlamasını elden bırakmıyordu. O ne olursa olsun bağlamasına olan özlemini hiçbir zaman terk etmedi. Büyük bir istekle sazını çalmayı sürdürdü. Çünkü o yaşamının her döneminde bağlamaya, türkülere tutkundu adeta.

Bu yıllarda ailesinin de ekonomik durumu iyi gitmiyordu. Ailenin tüm bireyleri gibi o da bu durumdan çok etkilenir. Bu ekonomik sıkıntı ona acı ve keder vermektedir. Çünkü o içindeki ozanlık duygusunun da verdiği duyarlılıkla kendi

benliğinde daha çok bir sorumluluk taşıyor ve aileye çok fazla yük olmamak için okulu bırakıp ailenin yükünü azaltmak istiyordu. Çünkü ailesi onu okutacak durumda değildi. Bu koşullarda Muhlis ortaokul ikinci sınıftan itibaren okulu bıraktı. Okula gitmediği için saz çalmak ve türkü söylemek için daha çok zamanı vardı. Muhlis ailesine olan yükünü azaltmak ve ekonomik anlamda onlara yardımcı olmak için bir yandan çalışırken, diğer bir yandan saz çalmağa ve türkü söylemeye olan tutkusunu gerçekleştirme çabasını hızla gerçekleştiriyordu.

Muhlis Akarsu 17 yaşındadır ve artık usta bir bağlamacı ve iyi bir yorumcu olarak 1965 yılından itibaren ozanlık hayatına atılır. *Muhlis Akarsu,* yaşamının bu döneminden itibaren plaklar çıkarmaya, tanınmış ozanlarla birlikte konserler vermeye, radyo ve televizyon programlarında konuk olmaya ve ünü ülke çapında duyulmaya başlamıştır.

Muhlis Akarsu başlangıçta usta malı eserler okur. Her ozan gibi o da belirli bir süre geleneksel kalıplar içinde kalır. Ozan bir yandan da kendisi şiirler yazmaya başlar ve ara sıra usta ozanların eserlerinin yanında kendi eserlerini de okumayı sürdürür. O bu işi başlangıçta amatörce yapıyordu.

Muhlis Akarsu'nun Yetişkinlik Dönemi Ve Ozanlık Dönemi

Muhlis Akarsu on yedi yaşından itibaren, yaşamının kalan kısmını saz ve söz ustası olarak ozanlık misyonunu sürdürmüştür. Askerliğini yaptıktan sonra da tamamen ozanlık işlevini yüklendi.

1965-1970 yılları arasında *Muhlis Akarsu*, cemlerde, törenlerde daha çok zakirlik görevini üstlenmişti. Köyde bir cem olduğunda, akla ilk gelen kişi *Muhlis Akarsu* oluyordu.

Muhlis Akarsu, Pir Sultan'dan, Yunus Emre'den, Karacaoğlan'dan, Aşık Veysel'den, Mahzuni Şerif'ten... eserler yorumluyordu. *Muhlis Akarsu*, yaşamındaki en büyük yol göstericisi olarak Hac-ı Bektaş'ı Veli'nin düşüncelerini ve onun aydınlık yolunu seçmişti. O Alevi-Bektaşi değerleriyle büyümüş ve o değerleri benliğine yüklemiş bir insandı. Bir ozan olarak insan sevgisi onun en belirgin yönüydü.

Muhlis Akarsu 1970'li yıllarda İstanbul'a gelip-gidiyordu. İlk plağını da (45'lik) 1970 yılında "Su Leyla Leyla" (ikinci yüzü ise bir derleme olan Kerbela Yastadır) isimli plağını çıkardı.

Muhlis Akarsu, İstanbul'da kaldığı süreler içinde zamanın en büyük halk ozanı olan *Aşık Mahzuni Şerif*'in eserleri ile tanıştı. Mahzuni'nin çok etkisinde kaldı. Yine dönemin ozanlarından Davut Sulari de Muhlis Akarsu'yu etkiler.

Muhlis Akarsu Mahzuni'nin birçok eserini çalıp söylemiştir. O, Mahzuni'ye hayran bir ozandı. Akarsu, Mahzuni'nin eserlerinin içeriğini çok önemsemiş ve onun toplumcu duruşunu kendisine örnek edinmişti. Mahzuni onun vazgeçilmeziydi. Muhlis ozanlık yaşamının her döneminde Mahzuni Şerif'i merkez kabullenmişti. *Muhlis Akarsu*, başka ustalardan da, Pir Sultan, Kul Himmet... gibi ozanlardan da deyişler ve semahlar okumuştur.

Muhlis Akarsu, 1972 yılında Seyyid Halil Çiftlik'in kızı, Muhibe Leyla Çiftlik'le evlendi. Eşini çok seviyordu. Birlikte mutlu bir yaşamın ikrarında buluşmuşlardı. Birbirlerini anlıyorlardı. Yaşamın her alanında birbirlerine destek veriyorlardı. Bu mutlu aile ortamında Pınar, Çınar ve Damla olmak üzere üç kız çocukları oldu.

Muhlis Akarsu'nun başarılı olmasında eşinin de büyük

katkısı bulunmaktaydı. Muhibe hanım Muhlis'in en yakınında bulunuyordu. Muhlis yaptığı bir çok eseri önce eşine okuyordu. Eşinin eser hakkında ki görüşlerini alırdı. Öneriler doğrultusunda yapılan ufak-tefek değişikliklerle esere son şekli kazandırılarak eser daha sonra topluma sunuluyordu. Plak ve albüm böyle hazırlanıyordu. Büyük kızı Avukat Pınar Akarsu, annesi ve babasının çok uyumlu bir çift olduklarını söylüyor. Annesi ve babasının birçok konularda ortak karar aldıklarını, ikisinin birbirlerini tamamladıklarını, her konuda birbirlerine destek verdiklerini belirtiyor. Pınar annesinin çok alçakgönüllü ve sevgi dolu bir insan olduğunu dile getiriyor. Babasının da aynı özelliklere sahip olduğunu söylüyor.

Mahzuni Şerif bir söyleşisinde *Muhlis Akarsu* için şunları söylemiş: "*Genellikle kış günlerinde yapılan Bektaşi cem ve cemaatlerinde, yörenin seyitlerinin ve ozanlarının etkisinde kaldı. Pek körpeyken şiir yazmaya, deyişler, nefesler kurmaya başladı. Bu arada bağlama çalmaya, zakirlik yapmaya yöneldi. Etkileyici bir sesin sahibiydi Akarsu. Onun 1960'lı yılların dev ozanları arasında aniden parladığını görüyoruz.*

Önceleri klasik Bektaşi kalıpları içinde ismini duyuran, sesini-sazını dinleten ünlü arkadaşım, yetmişli, hatta altmışlı Türkiye'de başlayan devrimci kıpırdanışlara yabancı kalmadı. Zamanla, dev ozanlar İhsani, Ali İzzet, Nesimi, Çırakman gibi isimlerle sahnelerde görüldü.

Son derece yanık ve tok sesiyle bir zamanlar plak ve kasetlerde rekor düzeyinde eserler sergiledi.

'Kula Kulluk Yakışır mı?' derken bir başka içtenlik keşfedersiniz Muhlis'imde. Son derece karalı tavrı, güler yüzü, yanık sesi ve sazıyla, mükemmel bir halk adamıydı o."(Kaynak; Sivas Kitabı, s. 423.)

Yukarıda Mahzuni Şerif'ten yaptığım uzun alıntıda da anlaşılacağı üzere, *Muhlis Akarsu* bu alanda kısa sürede kendini duyumsatmış ve halk nezdinde önemli ismini duyurmuştur. Çünkü o gönülleri fetheden, coşkulu ve hüzünlü yanı ağır basan, sevda, aşk ve sevgi belirten sözleriyle gönülleri titreten bir ozan olmayı başarabilmiştir. *Muhlis Akarsu* konserlerde, programlarda, sohbetlerde aranan bir ozan olmuştur. Onun kendine özgü bir yeri olmuştur. Kendisini seven birçok insan olmuştur. Öyle ki *Muhlis Akarsu* hayranları, vazgeçilmezleri oluşmuştur. Başlangıçta kendisi birçok ustadan etkilenirken, kendisi artık başkalarını etkileyen bir ozan konumundadır.

Muhlis Akarsu, demokrat, laik ve sol dünya görüşüne sahip bir ozandı. Bu niteliklerinin yanında bir de Alevi-Bektaşi kimliği vardır. Ozan zamanla bu niteliklerini belirleyen çok yönlü eserler üretmiştir. Akarsu, demokratik duruşuyla, laiklik anlayışıyla, eşitlikçi ve paylaşımcı görüşüyle... çağdaş bir dünya görüşünün temsilcisi konumundaydı. 1960-1980 yılları ülkemizde devrimci hareketin en örgütlü ve güçlü olduğu dönemlerdir. Gerek işçi sendikalarının öncülüğünde çalışanların, gerekse öğrencilerin ve çiftçilerin örgütlü bir konuma geldiği bu yıllar devrimci kitle örgütlenmelerinin arttığı ve kendini toplumda hissettirdiği dönemlerdi. Bu dönemde devrimci sanatçılar ve ozanlar da sazları ve sözleriyle toplumun gözü, kulağı, beyni, sözü oluyorlardı. Bu sanatçı ve ozanlar kitleleri devrimci bir bilinçle donatıyorlardı. Bunlar bağlamalarıyla, gitarlarıyla, bilinç ve kararlılık anlatan sözleriyle toplulukları etkilemekteydiler. Bu ozan ve sanatçılar demokratik kitle örgütlerinin düzenledikleri gecelere katılıyorlar ve özgürlüğün simgesi bağlamalarıyla saz çalıp türkü, deyiş, nefes, destan, marş, taşlama... okuyorlardı. Bu ozanlardan birisi de

Muhlis Akarsu'ydu. O dönemde, *Mahzuni Şerif, Ruhi Su, İhsani, Nesimi, Şah Turna, Kul Ahmet, Aşık Zamani, Emekçi, İsmail İpek, Abdullah Papur, Ali Kızıltuğ, Aşık Çırakman, Senem Bacı, Selda Bağcan, Cem Karaca, Fikret Kızılok, Edip Akbayram, Grup Yorum, Grup Kızılırmak...* gibi devrimci ozan ve sanatçılar farklı zaman ve mekânlarda düzenlenen gecelerde ve törenlerde konserler veriyorlardı. Bu sanatçı ve ozanlar müzik yönünden sözü edilen dönemin en tanınmış ve üretken insanlarıydılar.

Muhlis Akarsu sürekli üreten ve müziğine yeni yorumlar katan yanıyla her zaman her yerde aranan, dinlenmek istenen bir ozan oldu. Onun her mısrası anlam dolu ve ders veren bir içerik taşır. Laik anlayışıyla, gericiliğe ve tutuculuğa karşıydı. Sosyalist görüşüyle eşitlikten ve paylaşmadan yanaydı. Hümanist kişiliğiyle barışı, dostluğu ve kardeşliği savunuyordu. Demokratik duruşuyla özgürlük türküleri söylüyordu. Sömürüye karşıydı. Üretenden, kaynakların doğru kullanılmasından yanaydı. Kapitalizmin eşitsizlik yaratan bir sistem olduğunu biliyordu ve kendisi eşitliği savunuyordu. Sömürüye ve haksızlığa başkaldıran bir çizgi izledi. Bu anlamda da protest bir yanı bulunmaktaydı. Bu yönüyle Pir Sultan'ı ve Mahzuni Şerif'i kendine örnek edinmişti. *Muhlis Akarsu*; sevda ve aşkı hücrelerinin en derinliğinde duyumsayan ve onu eserlerine yansıtmasını bilen bir ozan olmuştur. Bu anlamda Karacaoğlan'ı esin kaynağı almıştır. Muhlis de diğer ünlü ozanlar gibi adım adım Anadolu'yu gezmiş ve her gittiği yerde kendi kültürünü ve ozanlık eserlerini yansıtmayı bilmiş ve örnek bir ozan olmayı başarmıştır. Muhlis diğer yandan Alevi-Bektaşi yönünü öne çıkaran eserler de üretmiştir. Bu anlamda Alevi-Bektaşi kültürünün tanıtılmasına da katkı sağlamıştır. Tüm bu

nedenlerden dolayı diğer birçok ozan gibi oda belirli dönemlerde TV'lardan ve Radyo'lardan yararlandırılmamıştır. Uzun süre birçok eseri yasak kapsamında çalınıp söylenmemiştir. O dönemde aynı şekilde; Mahzuni Şerif, Aşık İhsani, Emekçi, Nesimi Çimen, Ruhi Su... gibi devrimci ozan ve sanatçıların eserleri TV ve radyolarda çalınmıyordu. Solcu ve devrimci ozan ve sanatçılara TRT'nin TV ve Radyosunda yer verilmiyordu. Bu özünde politik bir yaklaşımdı. Sistemin halkın uyanmasına karşı bir duruşuydu sonuç olarak. Sistem devrimci ve ilerici ozanlardan ve sanatçılardan korkuyordu. Çünkü halk ozanları ve devrimci sanatçılar halkın sorunlarını halk diliyle açıkça dile getiriyorlardı. Sözlerini müzik dilini de kullanarak en büyük etki aracını kullanıyorlardı bunlar. Buda sistemin ağababalarını rahatsız ediyordu. Onun için ozanlar yargılanıyor, tutuklanıyor, hastalıklarında dahi yurtdışına gönderilmeleri yasaklanıyordu. Ruhi Su, bu yasaklamalar sonucunda yurtdışına gidişi engellendiği için ölmüştü. Çünkü yurtdışında tedavisi olasıydı. Ama sistem onun yurtdışına gidişini engelledi. Gerekçesi ise devrimci ve solcu olmasıydı.

Muhlis Akarsu'nun da bu anlamda yasaklandığı ya da tehlikeli görüldüğü eserleri olmuştur.

1980 yılının 12 Eylül'ünde yapılan darbe tüm ilerici, devrimci ve solcu insanları baskı altına alırken bir çok devrimci ve ilerici ozan ve sanatçılar da farklı bahanelerle kovuşturmalara uğramış ve zorluklarla karşılaşmışlardı. 1980 sonrasında halk ve onun örgütlü güçleri etkisizleştirildi. Genellikle sol muhalefet darmadağın edildi. İnsanlara kimlikleri unutturuldu, beyinleri boşaltıldı. Birçok ilerici ve devrimci insana yaşamları zehir edildi. Birçok genç daha yaşamlarının baharında idam edildi. Kimileri sorgusuz, sualsiz kör kurşun-

lara kurban gitti. Sağ-sol demeden birçok genç yaşamının baharında öldü. Kimileri de uzun yıllar hapishanelerde çürüdü. Yaşamlarının en verimli dönemlerinde tutuklu kaldılar. Halka tek tipli bir insan prototipi yaratılarak, halk bu kalıba sokulmaya çalışıldı. Bu amaçla halkın kendi öz benliğinden soyutlanması gerekiyordu. Bunun en geçerli yolu ise halkı kendi kültüründen uzaklaştırmak, onu kendi özüne yabancılaştırmaktır. Bu düşünce ve anlayıştan dolayıdır ki halkın gerçekçi ozanları ve sanatçılarının sesi kısıldı. Onlar potansiyel suçlu sayıldı. İşte tam bu yıllarda arabesk ve popüler müzik halka zorla dayatıldı. Sistem bir yandan halkın sesini kısarken diğer yanından da halka bilinç aşılayan, onun sesi ve sözcüsü konumunda bulunan genelde halk müziğinin özelde ise halk ozanlarının da sesleri kısıldı. Bu dönem halk müziğinin ve ozanlarının dejenere edildiği bir dönemdir. Halkın müziği unutturulmaya ve onun yerine arabesk, fantezi ve popüler müzik entegre edilmeye çalışıldı. Ve bunda da başarı kazanıldı.

1980 sonrası tüm halk katmanları gibi halk ozanlarının da eserlerinde bir farklılaşma görülmüştür. Devrimci ozanların bir kısmında da mistitizme kayma, deyiş, mersiye, düvaz, aşk, sevgi, sevda... gibi eserlere yönelme şeklinde bir format değişikliği gözlemlenmiştir. Özellikle Alevi-Bektaşi kimlikli ozanlar daha çok tasavvuf ve batini karakterde bir yöne kaymışlardır.

Bazı sanatçı ve ozanlar ülkeyi terk ederek yurtdışına yerleşmiştir. Yurtiçinde kalanların bazıları uzun süre üretmezken, bir kısmı ise toplumsallıktan uzak eserlere yönelmişlerdir. Bu dönemde ülkenin her yanında arabesk, pop ve fantezi müzik en çok dinlenen müzikler olmuştur. Hatta o dönem kimi insanlar "Halk Müziği"nin döneminin bittiğini ve "Halk

Ozanı"nın da misyonunu tamamladığını ve dolayısıyla bu toplumda bir daha "Halk Ozanı"nın doğmayacağını söyleyen, gerçekçi olmayan çok uç düşünceleri savunur olmuşlardır. Aslında bu görüş topluma adeta şırınga edilerek, halkın kendi öz kültürüne yabancılaştırılması sağlanmaya çalışılıyordu. Arabesk, pop, ve fantezi müzikleri topluma sistemin kendisi zorla dayatıyordu. Bu araçlarla halkı kaderciliğe, yozluğa, bencilliğe, kendiciliğe... vb. yönlendirmek amaçlanmıştır.

Tüm bu söylenti ve görüşlerin ileri sürüldüğü sıralarda, bunlara inat bu ülkenin ozanları yine üretmeyi sürdürüyorlardı. İşte 1980'lerden sonra *Muhlis Akarsu*'nun da içinde yer aldığı, Arif Sağ , Musa Eroğlu ve Yavuz Top'la birlikte o dönem de çok ses getiren ve toplum tarafından tutulan "Muhabbet" serilerinin yer aldığı yapıtlar, albümler çıkarıldı. Bu "Muhabbet" albümleri toplumun Halk Müziği'ne olan sevgisini ve tutkusunu ortaya koymuş ve halk bu albümleri kapışır gibi çabucak tüketmişti. Muhabbet albümleriyle halkın türkülerine ve ozanlarına olan özlemlerini gideriyorlardı. Halk müziği seven hemen herkesin evinde "Muhabbet" albümlerinden en azından bir tanesi bulunmaktaydı. Bu albümlerde çalıp söyleyen ozanlar, halkın yüzyıllarca taşıyıp bugünlere getirdikleri birçok türküleri ve bir çok ozanın (Pir Sultan Abdal'ı, Nesimi'yi, Virani'yi, Kul Himmet'i, Seyrani'yi, Dertli'yi, Yunus Emre'yi, Karacaoğlan'ı, Aşık Veysel'i, Mahzuni'yi...) eserlerini yorumladılar. Uzun bir süre halkın dilinde "Muhabbet" serisinin türküleri ve eserleri dilden dile dolaşıyordu. Halk kendi kültürüne, kendi özüne sahip çıkmıştı.

Muhlis Akarsu'nun en çok tanındığı dönem bu dönemdir. Muhlis, muhabbet serisinde okuduğu eserlerle ozanlık geleneğinin bitmediğini ve kendisinin bu misyonu sürdürdüğünü

ispat eden bir çizgi izlemiştir. Gerçekten de *Muhlis Akarsu*, kendine ait güzel eserler üretiyordu. Ürettiği bu eserler halkın belleğine kolayca işleniyordu. Halk *Muhlis Akarsu* ismini belleğine kazımıştı.

Akarsu; yaptığı eserlerle aranan bir ozan oldu. *Muhlis Akarsu*'nun eserleri de diğer ünlü ozan ve sanatçılar gibi radyolarda çalınıyor teyp ve müzik çalarlarda albümleri dinleniyordu. Ara sıra televizyonlara da çıkıyordu. *Muhlis Akarsu*'nun ismi kısa sürede ülkenin her yanına yayıldı. Birçok ünlü sanatçı onun eserlerini yorumladı. Muhlis artık kendisini aşmıştı. Topluma mal olmuş bir ozandı o.

Muhlis Akarsu ozanlık misyonunun veya sanatının en verimli çağında daha birçok güzel eserler üretecek olgunluğa ulaştığı bir dönemde 02 Temmuz 1993 yılındaki o kara günde (Madımak Oteli Yangını'nda) 37 insanla birlikte yakılarak yaşama veda etti. O kara gün, insanlığın tarihinde büyük yaralar açan insanın gönlünde, bilincinde kocaman bir iz bırakan insanlık adına "Utanılacak Bir Gündür." O gün orada yakılan bu güzel insanlar ben insanım diyen herkesin istencinde, duyarlı insanların beyninde, bilincinde her zaman sonsuza kadar yaşayacaktır. Bu insanları yakan güruh ise, her duyarlı insanın beyninde, bilincinde ve vicdanında onulmaz bir leke olarak kalacaktır. Bu beyni ve düşüncesi küçücük ve insanlıktan nasibini almamış bu zavallı, bu güdümlü ve bu banal (insanlar) "insanımsılar" ise her zaman her yerde nefretle, lanetle anılacaklardır.

Ozanlık Geleneği Ve Muhlis Akarsu'nun Ozan Kimliği

Kısa bir tanımla *ozan*; saz eşliğinde şiirler okuyan (şairlerdir) kişilere denir. Türklerde ozanlık geleneği Oğuzlarla başlamıştır. Bu gelenek günümüze kadar sürüp gelmiştir. Bugünde bu geleneksel yapı özünü koruyarak sürüp gitmektedir.

Birçok yerlerde kimi insanlar saz eşliğinde şiirler söyleyip, destanlar ve menkıbeler anlatmışlardır. Ozan kişiler yaşadıkları çevrede meydana gelen olgu ve olaylara yorum getiren ve ortalama bilinç düzeyleri ve ezber yetileri diğerlerinden ileride olan kişilerdi. Ozanlar, çoğunlukla yaşadıkları toplumun önderleriydiler. Bunların aynı zamanda doğaçlamaları ve bellekleri güçlü, söz dağarcıkları geniş ve sezgisel yetileri iyi olan insanlardır.

Ozan sözcüğü "*Ozgan*"dan gelmektedir. Ozgan, Oğuzlarda; "İleride olan, önde bulunan" anlamına gelmektedir. (Vecihi Timuroğlu; Folklor/Edebiyat Sayı 14; İlhan Başgöz Özel Sayısı; 1998 Yılı, s. 43;) Oğuzlarda toplumun önderleri olan, ayinleri ve törenleri yönetenler bunlardı. Aslında tarihsel anlamda hemen her toplumda bu tür önder insanlar var olmuştur.

Ozanlar özgür düşünen ve sözlerini çekinmeden söyleyen insanlardır. Bunlar, toplumu eğlendiren, düşündüren, ağlatan, duygulandıran kişilerdi. Bu kişiler araştırıcı, kuşkucu, sorgulayıcı, yaratıcı ve üreten insanlardır. Aynı zamanda bunlar ince duygulu bir yapıya sahiptirler. Bundan dolayı da her zaman toplumun aranan ve saygı duyulan insanları olmuşlardır. Bu tür kişiler toplumda kolay tanınır ve isimleri çabuk yayılırdı. Anadolu insanının "ortak kültür mirasını" geleceğe aktaran "birikmiş ortak aklıdır" aynı zamanda. Anadolu insa-

nının paylaşmacı/eşitlikçi/dayanışmacı anlayışı bu ortak aklın özü olmuştur. Bu tarihi gerçeği bilmeden, ozanlığı doğru bir yere koyamayız.

Ozan; bir toplumun kültürel edinimlerini, özlemlerini, geleneklerini, göreneklerini, acılarını, sevinçlerini, ağıtların, oyunlarını, halaylarını, zenginliklerini, yoksunluklarını, yoksulluklarını, kızgınlıklarını, kahramanlıklarını, kavgalarını, dramlarını, çaresizliklerini, doğal afetlerini, kazanımlarını, yitirdiklerini, elemlerini, kederlerini, düşkünlüklerini, sevgilerini, aşklarını, sevdalarını ... vb. çoğunlukla saz eşliğinde dile getiren bilim insanlarıdırlar. (Aşık Mahzuni Şerif; Hayatı, Sanatı, Eserleri; Süleyman Zaman, 1997 yılı; Ürün yayınları)

Anadolu tarihine baktığımızda halk ozanlığı geleneğinin bu topraklarda çok zengin olduğu görülür. Bu coğrafyada binlerce ozan doğmuş ve bu ozanlar yüz binlerce eserler üreterek insanlığın kültürel kalıtına çok zengin eserler katmışlardır. Halk ozanlarının en büyük özelliği sözsel kültür kalıtına (mirasına) sahip olmalarıdır. Gerçekten de yazılı kültürün egemen olduğu günümüzde bile; yaşayan halk ozanlarımızın bu geleneği halen sürdürüyor olması söylediklerimizin doğru olduğunu kanıtlar. Kaldı ki geçmişte yaşayan halk ozanlarımızın hiçbirisi kendi eserlerini kendisi yazmamıştır. Bu ozanlarımızın şiirleri halkımız tarafından dilden dile yorumlanmış, söylenmiş, kuşaktan kuşağa aktarılmış ve bugüne kadar aktarılmıştır. Çoğu zaman bu şiirler bir başkası tarafından toplanarak derli toplu bir konuma sokularak günümüze kadar yaşatılması sağlanmıştır.

Günümüzde yaşayan önemli halk ozanlarının hiçbiri kendi şiirlerini ya da eserlerini kendisi kitaplaştırmamış bu eserler ya da şiirler başkaları tarafından büyük bir emekle, ti-

tiz bir çalışmayla, kasetlerden (albümlerden), plaklardan, CD'lerden taranarak bir araya toplanarak kitaplaştırılmıştır.

Halkımızın çoğunluğunun tanıdığı ünlü halk ozanlarımızdan kimileri şunlardır;

Yunus Emre, Seyyid Nesimi, Dadaloğlu, Köroğlu, Kul Himmet, Kul Himmet Üstadım, Pir Sultan Abdal, Sefil Ali, Hatai, Karacaoğlan, Kul Nesimi, Dertli, Mahzuni Şerif, Aşık Veysel, Davut Sulari, Aşık Daimi, Ali İzzet Özkan, Aşık İhsani, Aşık Emekçi, Hüseyin Çırakman, İbreti, Hüdai, Vaktidolu (Adil Ali Atalay), Dertli Divani, Muharrem Ertaş, Neşet Ertaş, Muhlis Akarsu...

Bu ozanların en büyük ortak yanları yazılı kültür yerine söz kültürüne egemen olmaları, şiirlerini saz eşliğinde söylemeleri, eserlerini doğaçlama olarak üretmeleri, ezberlerinin güçlü olması, şiirlerinde "*Mahlas*" kullanmaları, kendilerinden önce yaşamış olan ozanların eserlerini okumaları, halkın konuştuğu dili kullanmaları, şiirlerinde uyak kullanmaları, köy odalarında, kahvelerde, ortak yaşam alanlarında halka Koşuk, Mani, Türkü, Deyiş... türünde eserler okuyarak onları eğlendirmeleri, insanları düşünmeye yönlendirmeleri, belirli süreç içinde yazılı bir metin olmadığı için halk tarafından değişikliğe uğrayabilir olmaları, belirli kalıplara bağlı kalmaları, genellikle hece vezniyle şiir üretmeleri... vb. gibi özellikler sayılabilir. Bu özellikler geleneksel halk müziğimizin de ortak özellikleridir.

Halk ozanlarının konusu daha çok toplumu ilgilendiren, insanı, doğayı ve toplumu konu alan şiirlerdir. Bir dönemde halkı etkileyen önemli olgular ve oluşlar halk ozanının dizeleriyle bizlere kadar ulaşır. Tarihsel bir dönemde yani geçmişte belirli bir dönemde olup bitenleri, o dönemde yaşayan bir halk ozanının şiirlerine bakarak öğrenebiliriz. Çünkü

ozanlar bir toplumda yaşanan tüm olgu ve olaylardan etkilenirler ve bu etkilenme ozanlarda duygulanım yaratıp o olayı ve olguyu şiirine yansıtarak yaşadığı tarihe tanıklık etmelerine neden olur. O dönem olup-bitenleri bugüne aktarır ozanlar. Bugünde olup-bitenler yine ozanlarımızın eserlerinde yarına aktarılmaktadır.

Yani ozan dediğin; toplumu uyarmalı, toplumun gözükulağı olmalı, toplumun sorunlarını dile getirmeli, toplumsal çelişkileri haykırmalı, protesto etmelidir. Bu nitelikleri taşımayan bir ozan halkın gerçek ozanı olamaz.

Mahlas Nedir: "Kurtulacak Yer - Tapşırma" anlamına gelen Mahlas; Divan ve Aşık edebiyatında sanatçının benimsediği, yapıtında kendi adı yerine andığı takma ad. Mahlas sanatçının soyu sopu (Dadaloğlu), yaşam öyküsü (Köroğlu, Seyrani...), mesleği, bilgi ve becerileri, inancı, tarikatı, (Kul Nesimi, Pir Sultan Abdal...) vb. değer verdikleri nitelikleri ortaya koyar (Büyük Larousse 13 Cilt). Bu alıntıdan da anlaşılacağı gibi Mahlas, ozanın kendi adı yerine, bazen takma bir adla, bazen soyunu, bazen yaşam öyküsünü, bazen mesleğini, bazen inancını, tarikatını belirterek şiirine bir kimlik kazandırma işlevidir. Mahlas, şiirin en son kıtasında kullanılır.

Ozanlık geleneğinde; daha önce de belirttiğim gibi söz kültürünün egemen olmasından dolayı, ozan üretilen eserin kendisinin olduğunu belirtmek için Mahlası kullanır. Mahlas bir kimliktir. Eserin kim tarafından üretildiğini gösterir. Bir kanıtlama işlevidir Mahlas. Yazılı dönem öncesi yaşam biçiminin egemen olduğu, yani okuma-yazmanın bulunmadığı ya da okuma yazma olanaklarının daha kıt olduğu bir dönemde ortaya çıkmıştır. O dönemde birçok ozanın da okuma-

yazma bilmediği gerçeğinden hareketle mahlasın o dönemlerde doğduğunu söylemek yanlış olmaz sanırım. Mahlasın bu ozanlar tarafından kullanılmış olabileceğini söyleyebiliriz. Daha sonra ise bu bir gelenek durumuna gelerek okuma-yazma bilen ozanlarca da kullanılmıştır. Bugün halen günümüz ozanlarınca da Mahlas kullanılmaktadır.

Mahlas, Halk Ozanlarının eserlerinin yazıyla kalıcılaştırılamaması nedeniyle kendi eserlerini kendilerinin onaylamasıdır. Zaten ozanın anlık duygularının dile gelip dışa vurumu olan doğaçlama sırasında şiirin hemen yazıya geçirilmesi; eğer bir ses kayıt aracı yoksa o anda olanaksızdır. Ozan bunu bildiği için ürettiği eseri bir başkasının kendisine mal etmesini önlemek için Mahlası bilerek kullanır. Buna karşın birçok ozanın birçok eseri başkaları tarafından sahiplenip kendine mal edilmektedir. Bir eser bazen kendi üreteninin elinden, bir başkasının eline geçebilmektedir. Bu sanatsal hırsızlık ne yazık ki her dönemde ola gelmiştir. Günümüzde de bu olmaktadır. Bundan dolayı ozanlar, sanatçılar eserlerini bir başkası kendine mal etmesin diye bugün notere onaylatıp garantiye almak yoluna gidiyorlar.

Mahlası; özünde bir güvenlik kazanma, yarattığı esere bir onay verme ürettiği yazına (şiire) bir kimlik kazandırma işlevi olarak değerlendirebiliriz.

Ozanımız Muhlis ise, kendi soy ismini Mahlas olarak kullanmıştır. *Muhlis*; dostluğu ve sevgisi içten olan, saf, temiz insanlar anlamına gelmektedir. *Akarsu* ise, sözcük anlamıyla durgun olmayan, belirli bir noktada durmayan, sürekli devinen, ilerleyen, kendi bütünsel kaynağı olan deryaya ulaşmak için dağ, tepe dinlemeden akıp giden su kütlesi anlamına gelmektedir. *Muhlis Akarsu* da soyadının veya mahlasının anlamı gibi, yerinde duramayan, sürekli üreten, varolana daha da katan, kabına sı-

ğamayan, hep ileriyi gözeten, bir ozan olmuştur. O yaşamının her anında insanlığın kültürel mirasına yeni şeyler katmasını bilmiş ve kendisini insanlığa adamış bir ozandır. Ozan mahlas olarak kendi soy ismi olan "Akarsu" sözcüğünü kullanmıştır.

Muhlis Akarsu'nun Sanatı Ve Dünya Görüşü

Tüm halk ozanları gibi, *Muhlis Akarsu*'nun eserlerinde öne çıkardığı en önemli yanı onun hümanist yönüdür. Hümanizm Anadolu özgün düşüncesinin en temel yanıdır. Yüzyıllar boyunca Anadolu ozanları, Anadolu bilgeleri, Anadolu erenleri, uluları her zaman insan sevgisini dünya görüşlerinin en temeline koymuşlardır. Yunus Emre, Hacı Bektaşi Veli, Mevlana, Şeyh Bedrettin, Nesimi, Pir Sultan Abdal, Aşık Veysel, Mahzuni Şerif, İbreti... vb. gibi Anadolu ulularının dünya görüşlerinde hümanist anlayış en belirgin unsur olarak öne çıkar. Bu ser çeşmeden beslenen bütün ozanlar da bu görüşten etkilenmişlerdir. *Muhlis Akarsu* da bu ser çeşmeden beslendiği için onun da eserlerinde ki en belirleyici öğe olarak hümanist anlayış öne çıkmaktadır.

Hümanizmin en kısa ve öz tanımı "insanseverlik"tir. Hümanizm, insanın en temel hakkının "yaşama hakkı" olduğunu belirtir. Hümanist insan; eşitlik ve özgürlük anlayışının tüm insanlığa tanınması ve bunun maddi ve manevi koşullarının var edilmesinin zorunlu olduğunu savunur. Bu idealler için savaşım verir.

Bir eserinde şu dizeleri dile getirmiştir.

__Akarsu__'yum sevgi güzel
Dilde güzel, telde güzel
Dosta giden yolda güzel
Sevgi insana yakışır

Ozan bu şiirinde sevginin insan yaşamında ne kadar önemli olduğunu, sevgisiz bir yaşamın düşünülemeyeceğini bu güzel dizelerle anlatmıştır. Sevgi paylaşmak, üretmek, var olana bir şey katmak, kendinden bir şey verirken, karşıdan da bir şey almak; kendinde bulunmayanı kendine katmak eylemidir.

Yine çok bilinen ve adeta Akarsu klasiği olarak tanınan şu eserindeki dizelerde de insana sevgiyi görüyoruz.

Bugün dost yaralanmış
Yine gönlüm hoş değil
Her yanı parelenmiş
Yine gönlüm hoş değil

Bu dizelerde ozan; dostunun yaralanmasına çok üzülmüş, onun acı çekmesini kendi özünde duyumsamış ve dostunun çektiği aynı acıları oda kendi özünde yaşamıştır. Yüreğinde sevgi taşıyan her insan, bir insanın acı çekmesi karşısında kendisi de acı çeker. Çünkü sevgi aynı zamanda, bir başka insanın duygularını, kendi duygularına katarak o duyguyu kendi özünde yaşama yada yaşatma güdüsüdür. Akarsu da yukarıdaki dizelerde dostunun acısını, dostunun yüreğindeki, bedenindeki sızıyı kendi yüreğinde veya kendi bedeninde duyumsadığını belirtiyor. Bundan daha güzel bir hümanizma duygusu olabilir mi?

Bir başka eserinde ozan; şöyle diyor;

Tüm vücudum parça, parça bölünse
İnsan olamadım, az gelir bana
Kesilse bu başım, gözüm kör olsa
Bu kadarcık ceza, az gelir bana

Bu dizelerde ozan; her şeyden önce insanın, insan olması gerektiğini anlatmaktadır. İnsana değer vermeyen, insan yaşamının en değerli, en temel hak olduğuna inanmayan, barışı, dostluğu, özgürlüğü, kardeşliği, kısacası insani değerleri savunmayan kişiler insan olma özelliğini halen kazanamamış kişilerdir. Evet şekil olarak, varlık olarak herkes insandır; ama eğer bir kişi yukarıda sayılan değerlerden uzak bir anlayış sergiliyorsa; insanı insan eden değerlerle donanmamışsa bu özellikteki bir insan, insan olma özelliğini kazanmamış demektir. Aslolan çağdaş değerler sistemini, insanı insan yapan değerler bütününü insanın özünde varlaştırmasıdır.

Akarsu bir başka şiirinde şu dizeleri dile getiriyor.

Doğarken farklı doğmadık
Ayırma bizi kendinden
Yakışmaz bize ikilik
Ayırma bizi kendinden

İnsan ayrımı yapanlara; insanları ayrı görme, herkesi insan olarak gör diyor. Bu dizeler ozanımızın hümanist yönünü açık bir şekilde belirtiyor.

Ozanımızın hümanist yönünü açıkça gösteren şu dizelere bakalım;

Dilim dönmez, nedir gavur Müslüman
Duman ateş demek, ateş de duman
Ene'l-Hak bağına, girdiğim zaman
İster kesip, ister yüzsünler beni

Bu dizelerde ozanımız, insanlar arasında ayrım gözetmeden, kimseye sen gavursun, sen Müslüman'sın, sen Hint'sin, sen Kürt'sün, sen Alevi'sin, sen Türk'sün... demeden herkesi insan olarak kucaklamak gerektiğini söylüyor. Diyalektik bir mantıkla varlıkların karşıtlığını vurguluyor. Ozan; tasavvufi bir görüşle "evren-tanrı-insan" birlikteliğini dile getiriyor. Ene'l-Hak, insan-tanrı birlikteliği anlamına gelmektedir. Hallac-ı Mansur'un bu düşüncesi yüzyıllar boyunca, alevi ozanlarının dilinde söylenip gelmektedir.

Muhlis Akarsu'nun hümanist yönüyle ilgili daha birçok şiirleri ve dizeleri bulunmaktadır. Anadolu'nun en özgün dünya görüşü olan "Hümanist" anlayış tüm halk ozanlarımızın ortak yanı olmuştur. Bu anlamda *Muhlis Akarsu* da bu ser çeşmeden beslenmiştir.

Muhlis Akarsu Alevi-Bektaşi bir ozandır. Yüzyıllardır bu topraklarda yaşamış tüm kültürlerin üzerine İslam'ı da katmış ve kendine özgü bir inanç oluşturmuştur. Bu inancın özünü "insan sevgisi" oluşturur.

Muhlis Akarsu çocukluğundan beri bu kültür içinde yetişmiş kimliğini ve kişiliğini bu kültürle yoğurmuştur. *Muhlis Akarsu* çocukluk dönemlerinde de cemlerde bulunmuş, zakirlik yapmış, deyişler, mersiyeler, düvaz-ı imamlar, nefesler... okumuş, kendisini bu ortam içinde yetiştirmiştir. Yaşamı boyunca da hiçbir ödün vermeden, onurlu bir şekilde bu kimliğine sahip çıkmıştır.

Alevilik inancı; insan merkezli, Batını ve Tasavvufi karakterli bir inançtır, tanrı ve evren gerçeğine sezgi yoluyla ulaşılacağını savunur. Kişinin İnsan-ı Kamil aşamasına ulaşmasıyla Tanrı gerçeğine ulaşacağını belirtir. Batınilik var olan her şeyde tanrıyı, tanrıda da her şeyi görür. Aleviliğe göre "in-

san gönlü, tanrının evidir." Bu anlamda bir gönül kırmak, tanrının gönlünü kırmaktır. Bu anlamda insana gösterilen sevgi, yaratana gösterilen sevgidir. Aleviliğin insan merkezci olmasının en temelinde de bu yatar.

Muhlis Akarsu; tasavvufi bir söylemle temel gerçeği vurgulayan, tanrı aşkının sınırsız ve sonsuz olduğunu şu dörtlükle dile getirmiştir.

Deryasın damlalar sende saklanır
Dertler derman olur sende aklanır
Bütün güzellikler sende toplanır
Benim yaradanım sensin sevdiğim

Her şeyin o olduğu, onun her şey olduğu anlayışı tasavvufun en temel argümanıdır. Akarsu da bu dizelerde bu gerçeği açıklamıştır. Derya, derman, güzellik, varlık... kısacası her şey tanrının özünde saklıdır.

Bir başka şiirinde şöyle seslenir.

Akarsu *Hak için yanar iniler*
Geldi geçti Bektaşiler Veliler
Nice deryalarda yüzen gemiler
Her derya gemisi bilmez Ali'yi

Bu şirinde ozan; Ali'nin batini yöndeki anlamını sunmaya çalışmıştır. Ali Alevi-Bektaşi görüşünde, yiğitliğin, sevginin, mertliğin, korkusuzluğun ve insan olmanın simgesidir. Zalimlere, haksızlara, insan düşmanlarına karşı Ali simgesiyle karşı kor. Çünkü Ali tüm bu özelliklerle donanmış bir ulu kişiliktir. Ozana göre Ebu Sufyan gibi zalimler, insan düş-

manları Ali'yi anlayamazlar.

Yine bir başka şiirinin dizelerinde şunları söyler;

Cümle erenlerin hünkarı Veli
Hüsn-ü cemalini görmeye geldim
Kusurumu affet bağışla beni
Eşiğine yüzüm sürmeye geldim

Ozan bu şiirinde ulu insan Hacı Bektaşi Veli'ye olan bağlılığını dile getiriyor. Onu mürşit sayıyor. Hacı Bektaşi Veli bir önder, bir derviş, bir eren, bir sufidir. Anadolu'da hümanizmanın temelini atmış insanların başında gelir.

Ozanımız Akarsu, bu şiirinde bu ulu kişiye (Hacı Bektaşi Veli) bağlılığını dile getirmekte ve şikayetlerini, özlemlerini belirtmektedir. Bu aslında ona duyulan saygının ve sevginin bir yansımasıdır. Ozan Hacı Bektaşi Veli'ye seslenerek kendisine bağlı kaldığını, bu yolda dönmeyeceğini, gerçekleri haykıracağını ve baskılardan korkmayacağını söylemektedir. Hacı Bektaş'ı seven herkesi seveceğini ve onları candan kucaklayacağını belirtmektedir.

Ozan bir şiirinde şu dizeleri söylemiştir;

***Akarsu**'yum böyle vereyim dursun*
Senin aşkın onu yaksın kavursun
Anladım Ali'sin Canansın Nursun
Kamber Selman senin olsun sen benim

Ozanın bu şiirinde katıksız bir Ali sevgisi gözükmektedir. Ozan hiçbir şeyde gözü olmadığını, kendisi için Ali'yi sevmenin en büyük arzu olduğunu söylüyor. Kur'an, kitap, dünya,

her şey senin olsun, ama yeter ki sen benimle dol diyor Ali için. Onunla pazarlık ediyor. Gılmanları, Hurileri istemediğini, köprülerden korkmadığını, en büyük korkunun kendisi için Ali'den kopmak olduğunu belirtiyor. Ali'ye seslenerek kendisi için; kendi varlığının (Ali'nin) ne kadar değerli olduğunu söylüyor, onun sevgisiyle dolmak istediğini belirterek; onun nurunun kendisini aydınlattığını açıklıyor. Kamber (Ali'nin Kölesiydi) Selman (Ali'nin en yakınlarından) senin olsun; her nicelik, her nitelik seninle bulunsun ama beni kendi gerçekliğinden, sevginden eksik etme diyor.

Muhlis Akarsu aynı zamanda toplumcu bir ozandır. Onun gerçek ozanlık yaşamına başlaması 12 Eylül 1980 yıllarına denk düşmektedir. Bu dönem sanata ve sanatçıya karşı önyargılı bir yaklaşım vardır. Bu dönem özellikle devrimci ve ilerici sanatçılara karşı bir yıldırma hareketi başlatmış ve bu nedenle birçok ozan, şair, yazar, müzisyen, oyuncu... baskı görmüş, kimi tutuklanmış, kimi yargılanmış ve kimi de bu toprakları terk etmek zorunda kalmıştır. O dönemde birçok ozan ve sanatçının albümleri, plakları, kitapları yasaklanmış, gelir kaynakları kurutulmuş ve bunlar yokluğa ve yoksulluğa terk edilmiştir.

12 Eylül'den sonra halk yoksullaştırıldı, örgütsüzleştirildi, korkutuldu ve sindirildi. Etnik, dinsel ve yerel kimlikler ön plana çıktı. Bu anlamda bütünleşmenin değil, bölünmenin, küçülmenin zemini hazırlandı.

Çalışanlar, üretenler, küçük sanayici, esnaf, köylü... yani halkın büyük çoğunluğu büyük zararlara uğratıldı.

Muhlis Akarsu bu dönemde yaşamış ve sanat hayatına bu dönemde başlamıştır. *Muhlis Akarsu* bu görüşlerin tersine; her zaman örgütlülüğe, birlikteliğe ve bütünlüğe inanmış bir

insandır. Muhlis'e göre toplumun yararı, bireyin yararından çok daha önemlidir. Bir kişinin çıkarı için, milyonların yoksullaşmasını savunmak, insanın toplumsal doğasına aykırıdır. Çünkü insan toplumsal bir varlıktır. Ozanımız *Muhlis Akarsu* toplumcu bir anlayışla; dünyada barışın, dostluğun, varsıllığın, kardeşliğin yanında yer almış ve eserlerinde bu görüşlere yer vermiştir.

Bir şiirinde;

Doğarken farklı doğmadık
Ayırma bizi kendinden
Yakışmaz bize ikilik
Ayırma bizi kendinden;

diyerek, tüm insanların doğarken insan olarak doğduğunu; ayrımcılığın var olan sistemlerce yaratıldığını; oysa kimsenin, kimseden farklı olmaması gerektiğini belirterek; ikiliğin, fesatlığın, ekonomik farklılığın yok edilmesini savunmuştur.

Ozanımız *Muhlis Akarsu* şu şiirinde; dünya görüşünü net bir şekilde ortaya koymaktadır.

Dostlar bizim inancımız bellidir
Demokrasi nerde ise ordayız
Softaların sözlerine kanmayız
Demokrasi nerde ise ordayız

Şiirin bütünselliğinde; *Muhlis Akarsu* demokrasiyi toplum yaşamının en temeline koymaktadır. Ozan bu eserinde demokrasiye boş bir söylem açısından bakmamakta; bu kav-

ramın içini doldurarak görüşünü açıklamaya çalışmaktadır.

Gerçek demokrasinin olduğu yerlerde, özgür akıl, yaratıcı düşünce, özgür birey vardır. Bu değerlerle donanan insanların bulunduğu yerde, ilerleme, gelişme ve paylaşma ön planda olur. Ozanımız bu değerlerin toplum yaşamında var olmasını savunuyor.

Herkesin bacı, kardeş, dost, akraba olduğu bir dünya ne güzel bir dünyadır. Böyle bir dünya da, ancak gerçek demokrasiyle gerçekleşebilir.

Bir de şu dizelere bakalım. Bu dizeler toplumsal birlikteliği, örgütlülüğü, kardeşliği, barışı dile getirmektedir.

İnsanlık içinde bir bütün iken
Dilim dilim edip böldüler bizi
Yaramıza basıp, kara bir diken
Menzile varmadan, vurdular bizi

Meydandadır bir sınıfın varlığı
Bir ışık görünce, biter körlüğü
Tutmuş yakamızdan bozmuş birliği
Beladan belaya koydular bizi

Ozan bu şiirinde toplumun huzurunu kaçırmak, toplumsal birlikteliği bozmak ve örgütlü toplumu yok etmek için yapılan uygulamalara dikkat çekiyor. Bunların bir oyun olduğunu, egemen sınıfların bu birlikteliği bilerek, isteyerek bozduğunu dile getiriyor. İnsanlar bölündükçe, ayrıştıkça, farklılaştıkça, ister istemez ayrılıklar da, düşmanlıklar da, artar. Kavgaların önü alınmaz.

Ozan bir başka şiirinde şöyle der,

Biz köylüyüz ağam ama insanız
Arada sırada bizi de düşün
Perişan halleri gel ki göresin
Arada sırada bizi de düşün

Tarlamız yok seninkini biçeriz
Yerimiz yok diyar, diyar göçeriz
Sen viskiyi bizler zehir içeriz
Arada sırada bizi de düşün

Ozan bu şiirinde; geri bırakılan toplumun neden ve niçinlerini sorgulamaktadır. Köyde yaşayanların ağalar tarafından yıllarca sömürüldüğünü, topraksız köylülerin ağalar tarafından nasıl kul-köle yapıldığını dile getirmekte ve toplumu yönetenlerin bu duruma ilgisiz kalmalarını eleştirmektedir. Sömürüyü yok etmek gerektiğini, köylerimizin yoksulluk ve yoksunluk içinde yaşadığını dillendirmektedir.

Şu dizelere bakalım;

Bakışların güçlü olsun
Zalimleri gör bakalım
Bileklerin güçlü olsun
Siper olda dur bakalım

Açma yoksulla arayı
Açılmışsa sar yarayı
Onca fakir fukarayı
Sömürenden sor bakalım

Bu dizelerde ozan; sömürüyü, açlığı, yoksulluğu anlat-

makta ve yönetenlerin bunu görmesini istemektedir.

Ozanımızın düzenle ilgili şu şiirine bakalım:

Açlık almış bir başını gidiyor
İşsizlik yurdumda bayram ediyor

Duydun mu nice, kanlar döküldü
Zayıf olanların beli büküldü

Ozan bu şiirinde var olan düzenin, olumsuzluklarını anlatmaktadır. Var olan toplumsal olayların yaşanılan düzenden kaynaklandığını, yaşadığımız düzenin insana olumsuzluklar yüklediğini, topluma, açlık, yoksulluk, acı, kavga ve büyük olumsuzluklar var ettiğini ve böylesi bir düzene taraf olunamayacağını söylemektedir. Uygulanan ekonomik uygulamalar sonucunda zayıflar daha zayıf, güçlüler daha da güçlü olmuşlar ve bu zalimce uygulamalar toplumsal huzursuzlukların en temel nedenleri olmuşlardır. Sorun ancak insana ters olan bu sömürücü düzenin yok edilmesiyle aşılabilir.

Şimdi de aşağıdaki dizelere bakalım;

Dünyadan haberdar mısın?
Kör kurşuna razı mısın?
Sağcı mısın? Solcu musun?
Nenni bebek, nenni nenni

Okullar anarşi dolu
Her gün üç-beş tane ölü
Şimdi doğan, bence deli
Nenni bebek, nenni nenni

Ozanımız gelişen gençlik hareketleri sonucunda Okullarda bitmez-tükenmez olaylar, gençlerin vuruşmaları, kimilerinin ne için mücadele ettiklerini bilmeden birbirlerine tahammülsüz davranmaları ve bu durumdan, bu kargaşadan beslenen kimi kesimler... Bu karmaşa ortamında yetişen, büyüyen, doğan onca talihsiz çocuklar... Ozan bunların böylesi bir dönemde doğmalarını onlar için olumsuz bir dönem olarak değerlendirmektedir. Gençlerin haksızlığa, sömürüye başkaldırması, emperyalizme karşı duruş göstermesi ve bu uğurda canları bahasına mücadele vermelerine değinmiştir. Karşıt düşünceler yüzünden ölen-öldüren "kör kurşunlara" hedef olan gençlere ve insanlara duyulan acıyı dillendirmektedir.

Ekonomik zorunluluklar yüzünden ülkesini terk edip, yurtdışına gitmek zorunda kalanlar için de şu dizeleri söylemiştir:

Atlı iken, kaldık yaya
Rezil ettin şu dünyaya
Sattın bizi Almanya'ya
Etme utan, artık utan
Gör halimi sen be utan
Yapma utan, artık utan

Bu şiire yapılacak fazlaca bir yorum yoktur. Ozan açık bir şekilde neyin nasıl olduğunu dile getirmektedir. Üreten ve sömürülen işçi, alınmayan haklar, aç kalan insanlar, verilmeyen haklar, geri bıraktırılmış bir toplum, sahip çıkılmayan kaynaklar, üretmeyen ve gelişemeyen bir toplum nedeniyle yurtdışında çalışmaya gitmek zorunda kalan insanlarımız ve onların yaban ellerde çektikleri acılar. İşte ozan bu gerçekleri dile getirmektedir.

Muhlis Akarsu bu duruşuyla, Pir Sultan ve Mahzuni Şerif gibi toplumcu protest yönünü öne çıkarmıştır. Bu ulu ozanların duruşunu kendisine simge edinmiştir.

Son bir şiirle bu konudaki görüşlerini bitireceğim.

Yaptığınız ayıptır
İşçiysem köle miyim?
Neden hakkım kayıptır
İşçiysem köle miyim?

Onsuz tarla sürülmez
Fabrikalar kurulmaz
Hak alınır verilmez
İşçiysem köle miyim?

Ozan bu şiirinde işçilerin, çalışanların köle olmadıklarını belirtiyor. Oysa var olan tüm değerleri işçiler ve çalışanlar yaratıyor. Ama onlar bunun farkında değil. Eğer işçiler üretmese, beyler ne yer ne içer? İşçiler olmasa bu saraylar, bu teknik araçlar, radyolar, televizyonlar, yollar, barajlar... vs. kısacası var olanlar olur muydu? Fabrikaları onlar kurar, tarlayı onlar sürer. Ekmeği onlar pişirir, onlar yapar yemekleri. Onlar kurar kocaman tezgahları, onlar diker elbiseleri. Onlar var etti bilgisayarı, onlar yarattı füzeyi, uyduyu, arabayı, uçağı. Onlar bağladılar suyu evlerimize. Onlar aydınlattı tüm dünyayı... Kısacası onlar var etti toplumu, insanlığı. Ama onlar bunun farkında değiller demektedir.

Muhlis Akarsu gurbet olgusunu hücrelerinin derinliğinde duyumsamış bir ozandır. Ülkemizde genelde 1960 yılından sonra büyük şehirlere yoğun göçler yaşanmıştır. Bunun

en büyük nedeni köy ekonomisinin yetersizliği, çağdaş değerlerden yararlanamama, eğitim ve sağlık konularında yeterince hizmet alamama... gibi olgulardan kaynaklanmıştır.

Muhlis Akarsu'nun şiirlerinde, gurbet türküleri bir hayli çoktur. Akarsu daha çok, aşk, sevda ve gurbet türküleri okumuştur denebilir.

Bir türküsünün dörtlüğünde şöyle der;

Gurbet için terk edilmiş yurt bizde
Vicdanı yok can alıcı kurt bizde
Böyle gelmiş böyle gitmez dert bizde
Gelsin artık bizim elin baharı

Ozanımız bu şiirinde; köylerin yoksulluğunu, yoksunluğunu dile getirerek, köylünün yaşamında sürekli kışı yaşadığını, baharı ve yazı (bolluğu, güzelliği, zenginliği...) yaşayamadığını söyleyerek; köyden kente göçün nedenleri arasında en önemli olgu olarak bu durumun olduğunu belirtiyor. Ozan insanlar daha iyi koşullarda yaşayabilmek için bulundukları konumu, mekanı terk ettiklerini söylüyor. Artık insanlar sürekli kış yaşamaktan bıktı, onlara da bahar gelsin diyor.

Ozanımız bir başka şiirinde gurbeti ve yalnızlığı şöyle dile getirir;

Ayrı düştüm vatanımdan ilimden
Gurbet bana ben gurbete alıştım
Takdir böyle imiş ne gelir elden
Gurbet bana ben gurbete alıştım

Ozan bu şiirde gurbete karşı bir duruş sergileyerek; insanların yurtlarını terk ederek gittikleri yaban ellerde nasıl da zor durumlarda kaldıklarını, kişilik ve kimlik sorunu yaşadıklarını belirtmektedir. Ozanımızdaki; gurbet, kader, takdir... gibi söylemler, halkın ortak söylemleridir. Ozan bu şiirinde; gurbetin insanları yurtlarından ayırdığını, köylerinin bu göç nedeniyle viraneye (yıkıma) döndüğünü, köyünün sahipsiz ve ıssız kaldığını; gurbet nedeniyle, köyünü unuttuğunu; köyünün özlemi nedeniyle sinesinin yaralı olduğunu; ama her şeye karşın yaşamın zorunlulukları nedeniyle bu duruma alışmak zorunda bulunulduğunu ve zamanla gurbetin unutulup bu duygunun da aşılacağını... dile getirmiştir.

Ozanımızın çok bilinen şu dizelerine bakalım;

Yokluk beni mecbur etti
Gurbeti ben mi yarattım
Gençliğimi aldı gitti
Gurbeti ben mi yarattım

Ozan bu şiirinde; daha yalın ve açık bir şekilde; insanların yurtlarını, köylerini bırakıp, kentlere gitmelerinin nedenini yoksulluk olarak belirtmiştir. İnsanlar bulundukları mekandan, topluca göç ediyorsa bunun en önemli nedeni belki de tek nedeni ekonomiktir.

1960-1970 yıllarında köylerde okul, su, kanalizasyon, radyo, televizyon, elektrik... yoktu. İnsanlar bu gibi çağdaş araçlardan yoksun yaşıyorlardı. İnsanlar bu değerlerden yararlanmak için kentlere gidiyorlardı.

Muhlis Akarsu'da Sevgi, Sevda, Aşk Anlayışı

Sevgi sözlük anlamında; bir insanın bir başka insana ya da nesneye yakınlık duyması, ilgi göstermesi ve bağlanmasıdır.

Aşk ise kısaca bir cinsi diğerine yönelten bedeni veya tinsel güçlü duygudur diyebiliriz. Aşk güzelliğin doğurduğu bir çekiciliktir. Gerçek güzellik ise düşünce ile kavranan güzelliktir. Tasavvufi ve Batini anlamda aşk özlem ve tutkuyla Allah'a doğru yönelmektir. Batını görüşü savunanlar, Mutasavvıflar gerçek aşkın Tanrı aşkı olduğunu söylerler. Bu aşkın özelliği dirimsel değil, sezgiseldir. Bunlara göre dünya gelip geçici bir alandır. Oysa Tanrısal olan kalıcı olandır. Sonsuz olandır. Dünyasal aşk bir kişiye duyulan güçlü duygudur. Ama bu geçicidir. Kalıcı olan tanrısal aşktır.

Sevmek yaşamaktır. Sevmek sevdiği şeyle bir olmaktır. Sevmek sevilenle birleşmek, onu kendisine katmaktır. Farklılıktan uzaklaşmak, bir olmaya yönelmektir. Sevgi ruhsal doyumlulukla birlikte dirimsel doyumluluğa da ulaşmaktır.

Sevgisiz bir yaşam, kuru bir ağaca benzer. Nasıl ki ağaç susuz, topraksız, minarelsiz... yaşayamazsa insan da sevgisiz yaşayamaz. Çünkü sevgi hoşgörü, dostluk, barış, özgürlük ve doyumluluğu ilke edinir. Ne demiş Koca Yunus; "Sevelim, sevilelim / Dünya kimseye kalmaz"

Yaşandıkça yaşatılan, sürekli kendini yineleyen, varolmayı ilke edinen, yaşamın amacının üretmek olduğunu bilen, çevresine yararlı olan, varolan nesnelere hoyratça davranmayan, yaşama ve çevreye zarar vermeyen, sürekli iyilikten ve güzellikten yana duruş sergileyen insan seven insandır. Seven insan aynı zamanda güven duyan insandır da.

Bir insan kendi bedeninde veya tininde neyin eksikliği-

ni duyumsuyorsa, o şeye karşı yönelim gösterir. Bu bir açlık sorunudur. Bu açlık dirimsel veya tinsel açlık olabilir. Önemli olan kendisinde ki eksikliği gidermeye yönelen bir eylem olmasıdır. Sevgi de budur.

İnsan toplumsal bir varlıktır. Toplum; tarihsel gelişim içinde, zaman ve mekân olgusuna bağlı olarak birtakım değerler üretmiştir. Bu değerler içinde ekonomik, dinsel, ahlaki... gibi değerler sistemi bulunmaktadır. Bu değerler sistemi, birtakım yasaklamalar, tabular, sırlar, cezalar, kurallar ve kurumlar oluşturmuştur. İnsanların toplum tarafından oluşturulan bu değerlere uyması zorunluluk doğurmuştur. Zamanla insan kendi yarattığı nesneleri ve kuralları, kendisi tabulaştırmış ve ona dokunulmazlık yüklemiştir. Bunlardan birisi de "cinsellik"le ilgili yasaklamalar ve kurallardır.

Birbirini seven insanların bir araya gelememesi, ayrılıklar, körüklenen sevdalar, uygulanan baskılar ve bu nedenle kişilerin birbirine duydukları karşı konulamaz istekler. Bunun sonunda doğan aşk ve sevgi. Bu olgular toplumsal gerçekler olarak tarihin her döneminde yaşanmıştır.

Yukarıdaki alıntıdan da anlaşılacağı gibi; aşk uğruna ölen, öldüren, öldürülen, dışlanan, baskı gören, acı çeken, acı çektiren, ...olgu ve olaylar olmuştur ve olmaya devam etmektedir.

Bu uğurda, Şirin için dağları delen Ferhat; Çöllerde Leyla'sını arayan Mecnun; Aslı için diyar, diyar esrime gibi dolaşan Kerem; Zeycan için kuyuya atılmayı göze alan Asuman; Arzu için ölümü göze alan, aşkı için direnen Kamber; Afrodit için kaval çalan çoban Anahi ... gibi destanlar ve öyküler, aşkın ne kadar da güçlü bir duygu olduğunu göstermektedir.

Tüm bu açıklamalardan sonra, ozanımız *Muhlis Akarsu*'nun aşk ve sevgiyle ilgili şiirlerinden örnek verelim.

Bir canım var dost yoluna koymuşum
Benim yaradanım sensin sevdiğim
Dünya yansa kıyametler kopsa da
Benim yaradanım sensin sevdiğim

Akarsu bu şiirinde, her şeyi yaratanın sensin diyerek her şeyin onda (tanrıda) mevcut olduğunu, tüm güzelliklerin onda toplandığını belirtiyor. Ozan bütün varlığıyla bu yüce varlığa bağlı olduğunu dile getiriyor.

Ozan bir dörtlüğünde şöyle der;

Yâra doğru aktı gönül deresi
Sargı tutmaz imiş aşkın yarası
Böyle imiş bu dünyanın töresi
Bir derdi sevdaya saldı yâr beni

Gönlünün yâre tutulduğunu, gönül deresinin aşka doğru aktığını söylüyor.

Ozan aşk yarasının hiçbir ilaç ve sargıyla onarılamayacağını söylüyor. Büyük bir sevdaya tutulduğunu söyleyen ozan; dünyada aşka engel olan törelerin bulunduğunu belirterek; bu töreler yüzünden aşkıyla birleşememesinin acısını yüreğinde taşıdığını söylüyor.

Ey sevdiğim sana şikayetim var
Ne sevdiğin belli ne sevmediğin
Ben de bir insanım bir de canım var
Ne sevdiğin belli ne sevmediğin
Zalımsın oy oy, hayınsın oy oy, ne deyim oy oy

Ozan bu şiirinde kendisini oyalayan, aşkına karşılık vermeyen ve kendisini oyalayan sevgilisine sitem ediyor. Onu

zalimlikle suçluyor. Seven insanın duygularını açıkça dile getirmesini ve sevene saygı duyması gerektiğini söylüyor.

Ozan bir dörtlüğünde şöyle der;

Az mı cefalar çektirdin
Bırakmadı sevdan beni
Ömrümü yedin bitirdin
Bırakmadı sevdan beni

Ozanımız aşk yüzünden o kadar acı çekmesine karşın; tutulduğu sevdadan kurtulamadığını ve bu yüzden gözyaşları döktüğünü, bu sevdanın ömrünü bitirdiğini belirtiyor. Aşk, sevgi güzel bir duygudur. Ozanımız bu duyguyu iliklerine kadar yaşıyor.

Aşağıda ki dizelerde ise sevdiğine şöyle sesleniyor

O nasıl bakıştı, o nasıl duruş
Kurban olam güzel, del ettin beni
O beyaz gerdana, zülüf dökülmüş
Ateşin odunda kül ettin beni

Ozan bir görüşte sevdiğine tutulmuş; sevgilisinin bakışı onu mest etmiş. Ozan sevgilisinin boynunu gerdana benzeterek; zülüflerin o gerdana dökülmesinin kendisini deli ettiğini dile getirmektedir. Bu şiirde Karacaoğlan gibi sevdasını, sevgisini, aşkını anlamlı ve derin sözcüklerle belirtmiştir.

Aşağıdaki dörtlüklerde ozan sevgilisine şöyle der;

Ela gözlüm her bakışta
Yakma beni öldürürsün
Mecnun edip gurbet ele
Atma beni öldürürsün

Hilal kaşı ince beli
Aşkın ile oldum deli
Siyah saça, beyaz gülü
Takma beni öldürürsün

Ozan bu şiirinde aşkın, sevginin önemini ve etkisini çok güzel bir şekilde anlatmıştır. Ozan aşkı için deliye döndüğünü, Mecnun'a döndürüp gurbet ellere düşürmemesini dile getiriyor. Sevgilisinin kaşlarını hilale benzetiyor.

Sevgilisinin ince belli, siyah saçlı olduğunu ve bu görüntüye beyaz gül taktığında kendisinin mest olduğunu söylemektedir.

Ozanımızın aşk, sevda ve sevgi üzerine birçok şiiri bulunmaktadır. *Muhlis Akarsu*'nun sevda yönündeki şiirleri ve türküleri, toplumsal yönde ki türküleri ve şiirlerinden çok daha fazladır. Aslında Akarsu bir sevda ozanıdır.

Karacaoğlan gibi konuşturur dizelerini;

***Akarsu**'yum derbederim*
Sinemi yaktı kederim
Ben sensiz nasıl ederim
Unutamam güzel seni

Ozanımızın bedeninde ve tininde yoğun bir sevda ve aşk yaşamıştır. Bu duygularını dışa yansıtmış ve bu duygu yoğunluğu onun birçok şiir yazmasını doğurmuştur. Ozanımız bu şiirde de aşkına karşı beslediği o derin duyguyu yansıtmaktadır.

Bu konuda ozanın bir çok eseri bulunmaktadır.

Sivas Kıyımı Ve Sivas Gerçeği

Sivas olayları tek bir nedene indirgenmeyecek kadar; çok yönlü iletiler içeren karmaşık bir olaydır. Sivas olaylarını doğru değerlendirip, doğru bir çözümlemede bulunamazsak, o zaman bu topraklarda daha bir çok Sivas olayları yaşarız.

2 Temmuz 1993 insanlık tarihinde kara bir gündür.

Geçmişte "Kerbela Olayı" nasıl büyük bir insanlık suçuysa; Solingen'de yapılan vahşet insanlık adına nasıl bir utançsa; Gaz odalarında, ekmek fırınlarında yakılan onca insanlar nasıl insan dışılıksa, işte Sivas Kıyımı da öyle bir olaydır. İnsanlık tarihi bu tür kıyımlarla, katliamlarla doludur. İşte en yakını Irak vahşeti. Çoluk çocuk demeden, suçlu-suçsuz gözetmeden bu ülkeyi işgal eden Amerikan güçleri tarafından yapılan katliamlar; büyük insanlığın gözleri önünde yapılmaktadır. Amerika'nın Avrupalılar tarafından yağmalanması sırasında, yerlilerin (Kızılderililerin) büyük katliamlara varan uygulamalarla, baskı ve öldürmelerle yok edilmeleri. Fransız'ların Cezayirlilere uyguladığı büyük katliamlar. Almanların Yahudi katliamları...

Ülkemizde Cumhuriyet sonrası tarihine baktığımızda bile bu kesimin ülkemiz insanlarına karşı ne çok katliamlar yaptıklarını görürüz. Çok eskilere gitmeye gerek yok. Bundan yaklaşık 100-200 yıl önce bu topraklarda yapılan büyük katliamları (Ebu-Suud Efendi'nin fetvaları, Yavuz Selim'in, Kanuni Süleyman'ın, Kuyucu Murat Paşa'nın...) okuyan, araştıran, herkes biliyor. Yalnızca son 60 yılda yapılan katliamları bir gözden geçirdiğimizde, Şeyh Sait ayaklanması; Kubilay'ın başının kesilmesi; Kahramanmaraş, Çorum katliamları... tarihin kanlı sayfalarında o kadar çok katliamla karşılaşıyoruz ki;

bu topraklar bu kadar katliamları nasıl kaldırmış, insanın havsalası almıyor.

23 Şubat 1975 Erzincan'da yine bu kesim ortaya çıkıyor "Mescitler, camiler ateşe verildi, yetişin ey ehli sünnet, din elden gidiyor" sloganlarıyla halkı galeyana getirip; oradaki, ilericilere, devrimcilere, Alevilere karşı saldırıya geçmelerini sağladılar. Alevilere, ilericilere ait dükkan, mağaza, işyeri... ne varsa tahrip edildi, kundaklandı. Bu olaylarda da bir kişi öldü, çok kişi yaralandı. Aynı kışkırtmalar Sivas'ta, Malatya'da, Elazığ'da, Çorum'da da yapıldı ve oralarda da saldırılarda bulunuldu ve bu saldırılar büyük olayların doğmasına neden oldular. Birçok insan öldü yada yaralandı.

19-24 Aralık 1978 Kahramanmaraş olayları. Yine tezgah, yine oyun içinde oyun; yine kışkırtma; yine "Din elden gidiyor, Komünistler Cami bastı; Müslümanlar nerdesiniz; Kanımız aksa da zafer İslam'ın" gibi sloganlarla; orada bulunan ilerici, devrimci ve Alevilere ait tüm işyerleri kundaklandı, yakıldı; çoluk, çocuk demeden insanlar vahşice öldürüldü. Bu olaylar sonucunda 111 insan öldürüldü; birçok insan yaralandı, birçok insan da, göçe zorlanarak evini, barkını terk etti.

İşte 2 Temmuz 1993 yılı, kanlı Sivas olayı. Diğer olaylarda oynanan aynı oyunlar burada da oynandı. Yukarıda saydığım olaylarda Aziz Nesin mi vardı? Onların bahanesi ne.

Sivas'ta ülkemizin yetiştirdiği en büyük ozanlardan birisi olan Pir Sultan Abdal'ı anmak için yapılan "Ozanlar Anıtı"nın açılışını gerçekleştirmek ve barış, kardeşlik, dostluk sunan bir kültür anlayışını dünyaya sunmak için toplanan o yiğit, onurlu, cesur ve gönülleri sevgi dolu insanlar diri, diri insanımsı güruh tarafından acı duyulmadan yakıldılar. Bu tarifsiz bir vahşet örneğidir.

"1993 Sivas Katliamı İslamcıların halk düşmanlıklarına ve katliamcılıklarına eklenen yeni bir halka oldu.

Pir Sultan Abdal Şenlikleri için Sivas'ta bulunan aydın ve sanatçılar 2 Temmuz günü Sivas ve çevre illerden toplanan İslamcıların saldırısına uğradı.

"Müslüman mahallesinde salyangoz satılıyor", "Dine ve Allah'a küfür ettiler", "Dinsizlerin katli vaciptir" içerikli bildiri ve konuşmalarla "Cihat"a çağırılan İslamcı kitle aydın ve sanatçıların bulunduğu Madımak Oteli'ni kuşattı.

Tekbir sesleriyle "Şeriat gelecek zulüm bitecek", "İslam'a uzanan eller kırılsın", "Allahsızlara ölüm" sloganlarıyla oteli ateşe vererek 37 aydın ve sanatçıyı diri diri yaktılar.

Sivas Katliamı, devlet tarafından planlanan ve İslamcılar tarafından uygulanan, halka ve ilerici, devrimci, demokratlara karşı gerçekleştirilen en vahşi saldırılardan biri olarak tarihe geçti.

Vahşetin sorumluları, oteli ateşe veren katillerle birlikte, on yıllardır dini kullanarak İslamcı katilleri saldırılara hazırlayan devlet ve "Aziz Nesin kışkırttı" vb. demagojilerle vahşeti meşrulaştırmaya çalışan burjuva partileri ve burjuva basındır aynı zamanda.

Vahşeti gerçekleştiren katillerin kimliği, ülkemizde İslamcıların ve bunların etkisi altındaki kitlenin dünden bugüne nasıl bir geleneğe sahip olduğunun, halka karşı nasıl birleştiklerini ve neler yapabileceklerinin de çok iyi bir göstergesiydi.

Katillerin avukatlığını yapan Refah Partililer...

"Şanlı Sivas Kıyımı" diyen İBDA-C'liler...

"Yaşasın Hizbullah" sloganlarıyla başı çeken Hizbullah'çılar...

Kitleyi kışkırtıcı konuşmalar yapan, onlara lojistik des-

tek sağlayan ve kitlenin başında otele yürüyen RP'li Belediye Başkanı Temel Karamollaoğlu ile Belediye Meclisi Üyesi Cafer Erçakmak...

Katliamı alkışlayan, Türkiye, Zaman, Akit gibi İslamcı basın...

Tan Gazetesi baskınından 6-7 Eylül'e, Kanlı Pazar'dan Maraş'a, Maraş'tan da Sivas'a uzanan çizgide İslamcıların halka ve devrimcilere karşı kullanılmaları devam ediyor." (Kaynak;www.kurtuluş.online.com)

Yukarıda yaptığım alıntıdan da anlaşıldığı gibi; bu olaylar bir günde, kendiliğinden, anice meydana gelen bir eylem değil; daha önceden tezgâhlanmış, planlanmış ve hazırlanmış bir eylem olduğu görülmektedir. Bu olayda Aziz Nesin bahane olarak kullanılmıştır. Aziz Nesin inançsız bir insan olmasına karşın; hiçbir zaman hiç kimsenin inancına saygısızlık etmedi. Herkesin dinine, inancına saygı gösterdi. Ama dini kullanan dincilere de kararlılıkla karşı koydu. Aziz Nesin özgürlükten ve demokrasiden yana biri olarak her türlü görüşün kendini açıklamasını savunuyordu. Düşünceye yasak konulmasına şiddetle karşı koyuyordu. Bu anlamda o dönem çok tartışılan ve ülkemize sokulmasına ve yayınlanmasına izin verilmeyen "Şeytan Ayetleri" isimli kitabın yayınlamasını üstlendi. O görüşü savunduğundan değil, düşünceye özgürlük tanındığından bunu yaptı. İşte bu tavır dincileri kızdırdı. Aziz Nesin'i bu anlamda protesto eden bu kesim, nedense Sivas'ta iki gün sokakta kitaplarını imzalayan Aziz Nesin'i görmezlikten geldi. O kadar süre içinde o güruh Aziz Nesin'e yönelik ona karşı bir eylemde bulunmadı. Sessiz ve saman altında yürüyen su gibi pusuya yattı ve fısıltı gazetesini çalıştırdı. Bu fısıltı gazetesi o kadar hızlı çalıştı ki; kısa bir sürede binlerce in-

san "Madımak Oteli"nin önünde toplandı.

Çünkü onların asıl hedeflerinin Aziz Nesin olmayıp; orada toplanan tüm aydınlara karşı bir eylem olduğu ve bu eylemin daha önceden planladığı açık bir şekilde ortaya çıkmıştır.

Yüreğinde insan sevgisi, beyinlerinde özgürlük düşüncesi, toplum yaşamında eşit paylaşım, insanlar arasında kardeşlik, dostluk, herkese eşit mesafede olan bir yönetim anlayışı, gerçek bir demokrasi, işleyen bir barış ortamı... istemekten başka suçları olmayan; aydınlık düşünceli, çağdaş kafalı, demokrat, laiklik ve özgürlük yanlısı... olan ozanlarımız, yazarlarımız, araştırmacılarımız, aydınlarımız; akıldan ve mantıktan uzak, gerici ve yobaz güruhu tarafından yakılarak öldürüldüler.

"Sen sana ne sanırsan/ Ayrığa da onu san/ Dört kitabın manası / Budur ancak var ise" diyen koca ozan Yunus'a inat; inancı kendi merkezlerinde gören, insanlar tarafından, hoşgörüsüz bir anlayışla o kadar insan katliama uğratıldı.

Oysa *Muhlis Akarsu* bir şiirinde "Doğarken farklı doğmadık / Ayırma bizi kendinden" diyerek, tüm insanları aynı derecede, aynı ölçüde gördüğünün iletisini sunmuş ve yetmiş iki milleti bir gören anlayışı dizelerine yansıtmıştı. Ozan her şiirinde birlik-beraberlik sunumunda bulunmuştu. Ama sekteci ve otoriter anlayışa sahip olan bu banal topluluk *Muhlis Akarsu*'nun bu iletisini anlayacak bilinç ve görüşten çok uzaktı. Nesimi Çimen'in "Barış güvercini uçsun dünyada" diyen ve insan sevgisini dünya görüşlerinin, inançlarının en temeline koyan bu yüce ve erdemli anlayışı, bu güzel ve insani duyguları anlayamayan yada anlamak istemeyen bir topluluğun acımasız ve öç alıcı davranışları sonucunda bu kıyım gerçekleşmiştir.

Sivas Katliamını; anında, birden bire kendiliğinden oluşmuş bir olay olarak görürsek çok yanılırız. Bu anlayış Sivas'taki gibi daha birçok olayların doğmasına engel olacak bir duruş değildir.

Sivas Katliamı; yıllarca (1950 yıllarından bu yana) gerici, tutucu ve sağcı yöneticilerin adım adım; taviz vere vere; sırtlar sıvazlana sıvazlana; olgunlaştırılan ve kışkırtmalar sonucunda oluşan önceden planlanmış bir gerici saldırıdır.

Sivas Katliamının birinci nedeni "Cumhuriyet Karşıtı" bir kalkışma olmasıdır. Bu kalkışma bir yanıyla; Şeriat, Saltanat ve Hilafet yanlısı bir kesimin; Cumhuriyet anlayışına karşı duyduğu düşmanlığı ortaya koyma girişimidir. Bu girişimin temsilcileri her zaman, gizli bir konumda, uygun koşullar bulduklarında, kendilerini göstermekten çekinmemişlerdir. Tarihte bunların bir çok örnekleri yaşanmıştır. Cumhuriyet sonrası "Menemen, Kubilay, Çorum, Kahramanmaraş, Kanlı Pazar" olayları gibi gerici kalkışmaları örnek olarak gösterilebilir.

Bu gerici saldırının emperyalist ayağının görülmemesi ise tam bir aymazlık olur. Bu olayların arkasındaki ikinci en önemli neden; emperyalizmin bu topraklara egemen olmak istemesidir. Emperyal devletler, bu ülkenin kaynaklarını ve ulusal pazarını ellerine geçirebilmek için bu topraklarda büyük oyunlar sahneye koymaktan çekinmemişlerdir. Bu oyunların en önemlilerinden birisi de Alevi-Sünni çatışmasının çıkarılarak, bir iç savaş yaratabilme isteğidir. Emperyalizm ülkemizde var olan farklı gurupları çatıştırmak ve birbirleriyle düşman yapmak için bu tür olayları planlamış ve kimi zamanda bu çatışmaları gerçekleştirmiştir. Emperyalistler halkı büyük tertipler içine çekmenin yolunu, yöntemini bulmaktan zorlanmamışlardır.

Yaklaşık 60 yıldır bu ülkeye hükümet edenlerin bugüne kadar uyguladıkları sosyo-ekonomik ve siyasi anlayışlar ve bunların uzantısı olan uygulamalar sonucunda Sivas gibi bir garabet kıyımı oluşmuştur. Atatürk diye diye Atatürk'ün düşüncelerini uygulamayanlar, Laiklik diye diye Laisizmin içini boşaltanlar; çağdaş eğitim diye diye felsefeyi kaldırıp, din derslerini zorunlu kılanlar; camileri birer eğitim yuvası haline getirenler; bilim dışı uygulamaları televizyon kanalıyla halka yayanlar; muskacılığı, falcılığı, üfürükçülüğü, cinciliği, kısacası arabesk kültürü; halk kültürünün önüne geçirenler; eşitlik ve paylaşımcı düşüncelerden korkanlar, var olan ekonomik entegre kurumları birer birer elden çıkarıp, yandaşlarına peşkeş çekenler, insanları açlığa, yoksulluğa sevkederek, onları tevekkül anlayışıyla kaderciliğe itip gericileştirenler, ekonomimizi İMF'ye, politik kararlarımızı Brüksel'e; Güvenliğimizi ABD'ye teslim edenler.... Sivas garabetini yaratanlardır.

Müziksiz, sanatsız ve bilimsel-teknik gelişimi olmayan bir dünya ne sıkıcı olurdu. Sivas olayına kalkışanların büyük birçoğunluğu sanata ve bu bağlamda müziğe karşı bir duruşları her zaman olmuştur. Tarih boyunca bu değerler yobaz kesimini rahatsız etmiştir. Bu insanlar bu değerlere tahrik oluyorlar. Bunları insanca olan her şey tahrik ediyor nedense!..

İyi ki dünyayı ve yaşamı güzelleştiren müzik var, sanat var. Bunun böyle olması da çok doğal. Çünkü her şey karşıtıyla vardır. Çünkü her şey kendi karşıtını yaratır. Her şey kendi karşıtına dönüşür. Bu en evrensel yasadır. Hiç kimse bunun karşısında duramaz. Eğer bir karanlık kafa varsa, onun karşıtında da mutlaka bir aydınlık kafa var olacaktır. İşte bu bizim gelecek umudumuzu törpülemektedir. Bu durum karamsarlığımızı dağıtmaya neden olmaktadır. İnsanlar var olan

ve ola gelmekte olan her çeşit karşıt olgu ve olaylara iradelerini kattığı oranda bazen birisi diğerine egemen olmaktadır.

Yukarıdaki satırlardan da anlatıldığı gibi; Sivas olayları Cumhuriyete karşı bir duruş hareketidir. Burada atılan sloganlardan birisi de; "Cumhuriyet Sivas'ta kuruldu, Sivas'ta yıkılacak"tır. Bu olay bir yanıyla Cumhuriyeti yıkma girişiminin provasıdır. Diğer yandan bu olay; Cumhuriyet yönetimi yerine Şeriat anlayışının, Şeriat yönetiminin özlemini dile getiren bir anlayışın ürünüdür.

Bu olay bir yanıyla Sosyal Demokratlar'ın Hükümete ortak olduğu bir sırada; Alevileri doğal tabanlarından (sol anlayıştan) koparmak için yapılmış bir kıyım olma özelliği taşımaktadır. Aleviliğin, eşitlikçi/paylaşımcı anlayışı; doğal olarak bu kesimi sol anlayışla özdeş kılmakta ve bu duruş Alevileri solun doğal tabanı yapmaktadır. Bu durumda bir kesimi ister istemez rahatsız etmektedir. Bunun için Alevileri sol anlayıştan koparmak için bu bulunmaz bir fırsattı. Ve bu fırsat kimi kesimlerce o dönem kullanıldı.

Sivas olaylarını ve bu olayların arkasındaki gerçek nedenleri kısa da olsa sorgulamaya çalıştım. Bu daha uzun ve detaylı bir çalışmayı gerektirmektedir. Umarım böyle geniş bir çalışma, bu konuda var olan boşluğu en kısa sürede doldurur.

Hangi nedenle olursa oldun, insanların yakılmaları, öldürülmeleri, toplu halde kıyımları insan onuruna, insan olma özelliğine, insan bilincine, insan istencine aykırı bir davranıştır. Doğanın yapmadığını insanlar insanlara yapıyor. İnsanlık adına ne büyük bir dram!..

Nesimi Çimen, Muhlis Akarsu, Asım Bezirci, Metin Altıok, Hasret Gültekin, Behçet Safa Aysan, Uğur Kaynar, Asaf Koçak, Carinna Cuanna, Edibe Sulari... ve diğerleri; yani o 37

can hepiniz yaşıyorsunuz. Unutulmadınız. Sizi öldürdüklerini sananlar aslında ölüler. Hangisinin ismini kim biliyor.

Tabii ki gerçek inananlarla, inancı kendi amaçları için kullananları birbirinden ayırmak gerekmektedir. Çünkü hiçbir gerçek Müslüman, duyarlı hiç insan bu kıyımı asla onaylamaz. Ancak kafası kaoslu olan, bulanık düşünceli, amalgam görüşlü, inandığı dininin kurallarını ve felsefesini bile anlayamamış insanlardır bu oyuna gelenler. Hiç kimsenin gerçek Müslümanlara karşı bir söylemi olamaz. Bu olumsuz sözler, inancı kendi çıkarlarına kullananlara, dininin özünü kavrayamayanlara, oyuna gelenlere, cahilce yaklaşanlaradır.

Bu dünya tüm insanlığın vatanıdır. Hatta tüm canlıların yaşama alanıdır. İnsanların birbirine saygı gösterdiği, özgür, aydın ve erdemli kişiliklerin varlaştığı; herkesin tok, mutlu, sağlıklı ve güven içinde yaşadığı; üretimin, paylaşımın, eşitliğin geçerli kılındığı; kardeşlik, dostluk, iyilik ve güzelliğin yerleştiği; herkesin, herkesle barışık olduğu güzel bir dünyada yaşamak her duyarlı insanın en temel istemidir. Bu durum tüm insanlığın yararınadır. Tüm insanlığın gerçek kurtuluşu da bu değerlerin tüm dünyaya egemen olmasıyla söz konusudur.

Sivas'ta yakılanlar; tüm insanlığın iyi koşullarda yaşamasını sağlayacak verilerin oluşmasını istiyorlardı. Kardeşlik, dostluk istiyorlardı. Yaratılan katma değerden herkesin adilce pay almalarını istiyorlardı. Var olan maddi ve moral değerlerin tüm insanlığın yararına kullanılmasını istiyorlardı. Kişilerin zenginliğinin değil, bütünün kalkınmasının doğru olduğuna inanıyorlardı. Bu insanlar herkesin çalıştığı, herkesin adilce tükettiği bir toplumsal yapının gerçekleşmesini savunuyorlardı. Kavgasız ve savaşsız bir dünya onların özlemiydi. Türkü sıcaklığının herkese yansımasını ve herkese olumlu enerji

sağlamasını savunuyorlardı. Bu insanlarda semah dönmek ve insanlara gönül bağıyla bağlanmak görüşü egemendi.

Kısacası insanca bir yaşam, barış içinde bir dünya onların en büyük emelleriydi.

Bu değerleri kavrayamayan içi düşmanlık, kin ve nefretle dolu olan, beyinleri aydınlanmamış insanlar ve bunlardan çıkar uman karanlık güçler, bu iyi ve yürekli canları acımadan, vicdanları sızlamadan yaktılar! Ne diyeyim. Yazıklar olsun!..

İnsanlık adına öldürülen, katledilen, yakılan, giyotinle başı uçurulan... nice insanlar bu dünyayı güzelleştirmek uğruna canlarını verdiler. Sivas'ta yakılanlar da bu uğurda öldüler. Bu erdemli duruşa ne denebilir!

Dünya bu insanların ödediği bedellerle iyi ve güzel olan değerleri yaratmıştır. Bu güzel ve erdemli insanlar; geleceğin daha aydınlık olabilmesi için ne yapılması gerektiğinin bilincini insan imgesine sunmaya çalışmıştır. Bunlar geleceğimize ışık tutan aydınlık araçlarıdırlar. Yeter ki kendilerini aydınlatmaya çalışan insanlar bulunsun.

Dünyayı güzelleştiren yaşama anlam katar. Bu anlamda bu insanlar dünyayı güzelleştirmek, yaşama anlam yüklemek adına gerçekleştirmek istedikleri bu etkinlikte diri diri yakıldılar.

Sivas'ta gerici ayaklanma sonucu yakılarak öldürülen 37 insanımızın isimleri şunlardır.

Nesimi Çimen: Ozan üç telli curanın üstadıdır.

Adana, Saimbeyli İlçesi'nde 1931 yılında doğdu. 10 yaşındayken Saimbeyli'den göç ederek tüm ailesiyle Kayseri, Sarız İlçesi'ne yerleşti. Kadirli ve Elbistan ilçelerinde uzun süre kaldıktan sonra İstanbul'a taşındı. Daha küçük yaşlarda saz çalmaya başlamıştı. 10 yaşlarında bir saz ustasıydı. Küçük yaşlarında türkü derlemeleri yaptı. İlk plağını 1946 yılında yaptı. 1949 yılında evlendi. 1962 yılında İstanbul'a taşındı. İstanbul'a naklinden sonra topladığı derlemeleri, bu folklor değerlerini radyo arşivlerine kazandırdı. Hatai, Pir Sultan Abdal ve diğer usta ozanların nefeslerini söyleyerek kendisini tanıttı. Nefeslerini, türkülerini "Cura" eşliğinde söylerdi. Cura Nesimi'nin vazgeçilmeziydi. Ozan 'Cura'yla ün kazanmıştı. Nesimi'nin kendi yazdığı deyişleri vardır. Ozan zamanla bu şiirlerini de okuyup söyledi. Nesimi Çimen, yurtiçinde ve dışında pek çok programlar yaptı. Üretken ve düşündüğünü açık yüreklilikle, korkusuzca söyleyen biriydi. Nesimi toplumcu ve protest bir ozandı. Onun birçok yergi şiirleri vardır. Yurtdışında özellikle Almanya, Fransa ve İsveç'te konserler verdi. Dostluk, kardeşlik... üzerine şiirleri ve deyişleri bulunan bu yürekli ozanımız 2.7.1993 günü Sivas'ta Madımak Oteli'nde gerici güruh tarafından yakıldı.

Asım Bezirci: Sosyalist yazar ve araştırmacı, şair, Edebiyatçı. 1927 yılında Erzincan'da doğdu. Liseyi Erzincan Lisesi'nde bitirdi. Gazeteciliğe 1950 yılında "Gerçek Gazetesi"nde politik yazılar yazarak başladı. 1963 yılında "Otağ Dergisi"nde yazdığı yazılarıyla; 1968 yılında "Yeni Dergi" okuyucuları tarafından "en beğenilen eleştirmen" unvanını kazandı. 'Bezirci Türkiye Yazarlar Sendikası' ile 'Pen Derneği'

üyesiydi. 67 yıllık yaşamı boyunca 70'e yakın eser üretti. Yüzlerce edebiyat eleştirisi yaptı. Bir edebiyat emekçisiydi. O sürekli sorgulayan ve kabına sığmayan, eşitlikçi, devrimci ve sosyalist bir yazardı. O bulunduğu konumu sürekli koruyan, onurlu, savaşımcı bir kişilik yapısıyla, yaşamı boyunca ödünsüz yaşadı. Bu inandığı davadaki sarsılmaz iradesi ve kararlı tutumuyla gericilerin ve insan düşmanlarının hedefi oldu. 2.7.1993'te acımasız güruh tarafından yakılarak öldürüldü.

Metin Altıok: Şair, felsefeci. 1941 yılında Bergama'da doğdu. İlk, orta ve Lise eğitimini İzmir Karşıyaka'da okudu. Üniversite eğitimini Ankara Dil Tarih Coğrafya Fakültesi Felsefe Bölümü'nde yaptı. 1971 yılında mezun olarak hayata atıldı. Metin Altıok aynı zamanda ressamdı. İlk resmini Fransız Kültür Merkezi'nde açtı. Şiirler ve kısa radyo oyunları yazdı. TRT Radyosu bu oyunları yayınladı. Metin Altıok çok yönlü bir insandı. Felsefeci, şair, ressam, oyun yazarlığı gibi birçok işlevi birlikte yapıyordu. Metin Altıok 2.7.1993'te Sivas katliamında yakılarak öldürüldü.

Muhlis Akarsu: Ozan. Bağlama üstadı. Ozanımızın yaşamını kitabımda uzun bir şekilde yazdım.

Behçet Safa Aysan: Şair. Ankara'da doğdu. İlk ve orta öğrenimini 1963 yılında bitirdikten sonra Selimiye Askeri Ortaokulu ve Kuleli Askeri Lisesi'nde okudu. Daha sonra 1968'de Ankara Tıp Fakültesi'ne askeri öğrenci olarak girdi. Bu okulda dönemin siyasal yapılanması içinde politik duruşu ve toplumcu anlayışı nedeniyle tutuklandı. Bu nedenle okula ara vermek zorunda kaldı. Çeşitli işlerde çalıştı. Daha yarım

bıraktığı okulu 1984 yılında bitirdi. Mezun olduktan sonra İzmit'e doktor olarak atandı. Bir ara Ankara'da Psikiyatri ihtisası yaptı. SSK Yenişehir Dispanseri'nde doktor olarak çalıştı. Behçet Aysan daha genç yaşlarında şiirler yazmaya başlamıştı. Yazdığı şiirler birçok sanat dergilerinde yayınlandı. Bazı şiirleri müzisyenlerce bestelendi. Yayınlanan şiir kitapları pek çok ödüller aldı. Yobazların Sivas'ta yakarak öldürdükleri 37 aydın insanla birlikte can verdi.

Muhibe Leyla Akarsu: Muhlis Akarsu'nun eşi. Sanata aşık biri. 1958 yılında Kangal'da doğdu. 1972 yılında Muhlis Akarsu ile evlendi. Bu evlilikten Pınar ve Damla ve Çınar isimli üç çocukları oldu. Muhibe hanım yaşamı boyunca eşinin en büyük destekçisi oldu. Muhibe Akarsu çoğu kez , Muhlis Akarsu'yu konserlerinde yalnız bırakmazdı. Sivas'taki Pir Sultan'ı Anma Şenlikleri'ne eşiyle birlikte o da katıldı. Bu kıyımda Muhibe Hanım da yanarak ağır yaralandı. Ama tedavi edilmesine karşın aldığı yaralar sonucunda kurtulamayarak öldü. Muhibe Hanım da yobaz güruhunun bu menfur saldırısı sonucunda yaşamını noktaladı.

Edibe Sulari: Ozan. 1953 Erzincan'a bağlı Çayırönü'nde doğdu. Aşık Davut Sulari'nin en küçük kızı. Edibe Sulari Erzurum Sağlık Okulu Ebelik Bölümü mezunudur. Edibe Sulari babasının etkisinde kalmış ve ondan etkilenmiş bir ozandır. Babasıyla birlikte yurtiçi ve yurtdışında konserlere katılmıştır. Edibe; Avrupa'da yaşıyordu. Buna karşın Türkiye'deki etkinliklere katılıyordu. Edibe Sulari'nin plak ve kasetleri bulunmaktadır. Sesi ve hançeresi Davut Sulari'ye benzemektedir. O kültürüne bağlı duyarlı ve kararlı biriydi. O Avrupa'dan

Türkiye'ye Pir Sultan Abdal Şenliklerine katılmak için Sivas'a geldi. 2.7.1993'de "Madımak Oteli" yangınında gerici güruh (topluluk) tarafından yakılarak öldürüldü.

Uğur Kaynar: Şair. Zara 1956 doğumlu. Yaşamı yoksullukla başladı. Kalabalık bir aile ortamında yetişti. Zara Meslek Lisesi'nde okudu. Daha sonra ailesiyle Ankara'ya göç etti. 1970 yılında annesini yitirdi. Yoksulluk yüzünden eğitimini yarım bırakmak zorunda kaldı. Farklı işlerde çalıştı. 1977 yılında evlendi. Bu evlilikten iki kızı oldu. 1990 yılında "Elyazıları Yayıncılık" isminde bir yayınevi kurdu. Birçok şairin kitabını yayınladı. Yayınlanan üç kitabı bulunmaktadır. 4. Kitabının hazırlığını yaparken 2 Temmuz 1993 yılında kanlı Sivas yangını sonucunda yanarak öldü.

Asaf Koçak: 1957 yılında Yozgat Yerköy'de dünyaya geldi. Daha ilk okul yıllarında resim yapmaya başladı. Resim onda bir tutkuydu. Liseyi İstanbul Davutpaşa Lisesi'nde okudu. Bu yıllarda resimle ilgili sanatını olgunlaştırdı. Kırşehir Eğitim Enstitüsü'nü bitirdi. Daha sonra öğretmenliğe başladı. Sivas'ta 4 yıl, Adıyaman'da 3 yıl olmak üzere toplam 7 yıl resim öğretmenliği yaptı. Karikatürler çizdi. Yaptığı karikatürler birçok gazete ve dergide yayınlandı. Asaf Koçak birçok sergi açtı. Aynı zamanda müzisyen bir yanı da vardı. Mızıka çalardı. Bu aydınımız da bu kanlı Sivas'ta yakılarak öldürüldü.

Erdal Ayrancı: 1958'de Niğde'de doğdu. Ortadoğu Teknik Üniversitesi'ne girdi. Sorgulayan ve haksızlığa karşı duran bir yapısı vardı. 12 Eylül 1980 darbesi onun da yakasına yapıştı ve bu dönemde tutuklanarak hapse atıldı. Hapisten çık-

tıktan sonra evlendi. Eşi Hatice'den 1986 yılında Zeynep isimli bir kızları oldu. Yayıncılık başta olmak üzere motel işletmeciliği gibi farklı işler yaptı. 1990'lı yıllarda sinema ve belgesel yönetmenliğiyle uğraştı. Sivas'a Pir Sultan Abdal Kültür Etkinlikleri'ni görüntülemek için gelmişti. Ama bu geliş onun da ölümüyle sonuçlandı. Yobaz güruhu Madımak Oteli'ni acımasızca ateşe verdi. Ve içerdeki insanlar yanarak can verdi. Erdal Ayrancı da bu otelde yanarak can verdi.

Sehergül Ateş: 1953 Yılında Ankara'da doğdu. İlk, orta ve lise eğitiminden sonra Açık Öğretim Fakültesi'ne girdi. O Pir Sultan'a aşık birisiydi. Pir Sultan'ın yaşadığı yerleri görmeye ve onu yeniden yaşatmaya ve o heyecanı yaşamaya gelmişti. Daha yaşamının baharındaydı. Ama aydınlıktan yana duran ve yönünü sanata çeviren bir insandı. O da 2 Temmuz 1993'te Madımak Oteli'ndeki yangında gerici güruh tarafından acımasızca öldürüldü.

Hasret Gültekin: Ozan, 1971 yılında Sivas İmranlı'nın Han Köyü'nde dünyaya geldi. Süleyman ve Hacıhanım Gültekin'in üçüncü çocuğuydu. Kürt kökenli bir aileden geliyordu. Gültekin daha küçük yaşlarda (6 yaşında iken) saz (bağlama) çalmaya başladı. Bağlama çalmak Hasret'te büyük bir tutkuydu. Hasret bağlama çalmıyor, onunla adeta konuşuyordu. Gültekin ölümüne dek kendisine en büyük dostu olarak seçtiği bağlamasını hiç bırakmadı. O tutkusunu sürdürdü. Girdiği Kadıköy Anadolu Lisesi'ni 2. Sınıfta bırakarak eğitim hayatını noktaladı. İlk resitalini Kadıköy Moda Sineması'nda verdi ve ilk albümünü 1989 yılında "Gün Olaydı"yı 16 yaşında iken çıkardı. Bundan iki yıl sonra Saltuk Müzik'ten çıkar-

dığı "Gece ile Gündüz Arasında" adlı albümü ile sadece sesi ile değil bağlama ve şelpe tekniğiyle türkü dostlarının beğenisini kazandı. Türkülere kattığı duygu dinleyicileri büyülemeye yetiyordu. 1990 yılından itibaren müzik yönetmenliği yapmaya başladı. Abuzer Karakoç, Âşık Nurşani, Gani Nar, Lütfü Gültekin, Emekçi, Hozan Şahin, Nilüfer Akbal ve Şivan Perver'in albümlerine de yönetmen olarak imza attı. Bu albümlerle bu kadar genç yaşta iyi bir müzik yönetmeni ve aranjör olunabileceğini ispatladı. 1991'de "Rüzgarın Kanatları"yla birlikte sanatını bir adım ileri götürdü. Ölümünden sonra da Kalan Müzik tarafından "Seçmeler" adlı albümü ve Nisan 1993'de çalışmalarını Almanya'da sürdüren Yunan Rambetiko grubu Prosechos ile birlikte verdiği "Ege'nin İki Yakası" adlı konserdeki bazı şarkılardan oluşan ve aynı adı taşıyan albüm Hasret Gültekin Kültür ve Sanat Merkezi tarafından yayımlandı. Sanatçı ayrıca sayısız uluslararası festivalde Türkiye'yi temsil etti. 1991'de Yeter Gültekin'le evlendi ve bu evlilikten bir çocukları oldu. Hasret Gültekin çocuğunun doğumunu göremeden öldürüldü. 1993 yılında doğan çocuğa Hasret Roni adı konuldu. Hasret bağlamasını omzuna alıp, Pir Sultan Abdal Kültür Festivali'ne katılmak üzere Sivas'a geldi. Sivas'ta herkesi hayran bırakan "Şelpe"sini ve mızrabını bağlamasına dokundurup çalacaktı. Ama bu o güzel insanın yaşamının sonu oldu. Bu büyük "Bağlama ve Şelpe Virtüöz"ü 2 Temmuz 1993'te yobaz güruhu tarafından çıkarılan yangınla Madımak Oteli'nde yanarak öldü. (Yararlanılan Kaynak http://www. hasretgultekin. 4t.com/gultekin.htm)

Muammer Çiçek: 1967'de Zile Yalınyazı Köyü'nde doğdu. İlk ve orta öğretimini Zile'de, liseyi ise Kütahya'da

okudu. 1992 yılında Gazi Üniversitesi Mühendislik ve Mimarlık Fakültesi'ne girdi. Şehir Planlaması konusunda eğitim gördü. Öğrenciliği sırasında da bu konuda çalıştı. Şiir yazmayı seviyordu. Öğrencilik yıllarında hem şiir yazıyor hem de tiyatro çalışmalarını sürdürüyordu. Sivas etkinliğine arkadaşlarıyla hazırladıkları "Tiyatro oyununu" sergilemek amacıyla gelmişti. 2 Temmuz 1993'deki kanlı Madımak Oteli yangını sırasında yanarak öldürüldü.

Gülender Akça: 1968 yılında Divriği'nin Şahin Köyü'nde doğdu. Halk oyunları ve semah eğitmenliği yapıyordu. Gülender Akça Divriği Kültür Derneği'nin düzenlediği etkinliklere katılıyordu. O "Anadolu Semah Araştırma Topluluğu"nun kurucu üyesiydi. Semah'a tutkun bir insandı. Bu konuda yazılar yazıp dergilere gönderiyordu. Sivas etkinliğine katılarak, semah ve halk oyunlarını sergiliyorlardı. Ama 2 Temmuz 1993 Madımak Oteli yangınında yanarak can verdi.

Mehmet Atay: 1968 yılında Sivas Divriği ilçesinde doğdu. İlk ve orta öğretimini bitirdikten sonra; Gazi Üniversitesi; Maliye Yüksel Okulu'na girdi. Tiyatroya meraklıydı. "Oluşum Tiyatrosu"nda oyuncu olarak görev aldı. Çağdaş Divriği Gazetesi'nde muhabirlik yaptı. İstanbul'daki Divriği Kültür Derneği'nde yönetim kurulu üyeliğinde bulundu. Sivas etkinliklerine gazeteci olarak katılmıştı. Bu etkinlikle ilgili çektiği fotoğraf ve oluşturduğu haberleri çalıştığı gazeteye iletmek için görev yapıyordu. Ama bu haberleri yayınlayamadan 2 Temmuz 1993 yılındaki yobaz güruhu tarafından yakılarak öldürüldü.

Sait Metin: 1970 yılında Ankara'da doğdu. Ailesi Sivas'ın Divriği İlçesi'nden Ankara'ya gelmişlerdi. Liseyi bitirdikten sonra, Çankırı Teknik Yüksek Okulu'nu bitirdi. Küçük yaşlardan itibaren bağlama çalmayı öğrendi. Öğrencilik yıllarında müzikle uğraşmaya başladı. "Güne Umut" adlı gurupta bağlama çağlıyordu. Aynı zamanda tiyatroda da oynuyordu. Pir Sultan Abdal isimli temsili oyunda; "Pir Sultan"ı canlandırıyordu. Bir yandan tiyatro, diğer yandan müzik çalışmalarını yürütüyordu. Sivas etkinliğine bu vasıflarıyla gelmişti. Hem bağlama çalıp hem de tiyatrodaki "Pir Sultan" rolünü yapmak için orada bulunuyordu. Ama bunları gerçekleştiremeden 2 Temmuz 1993 yılında kanlı Madımak Oteli yangınında, yanarak can verdi.

Carina Johanna: 1970 yılında Hollanda'da doğdu. 1989 yılında Leiden Üniversitesi, Kültürel Antropoloji bölümüne girdi. Türkiye'de staj yapmak için, okuduğu üniversiteden izin aldı. 23 Haziran 1993 yılında Türkiye'ye geldi. Türkiye'de evlerine konuk olduğu Ailenin (Sivri Ailesi) kızlarıyla (Asuman ve Yasemin'le) çok iyi arkadaş olmuşlardı. O da Sivas'a onlarla birlikte etkinliklere katılmak için gitti. Ama bir daha memleketine dönemedi. O da 2 Temmuz 1993 yılında gerici güruhun yaktığı otelde yanarak can verdi.

Gülsün Karababa: 1971 yılında Divriği İlçesi'ne bağlı Şahin Köyü'nde doğdu. Halk Ozanı Mehmet Ali Karababa'nın en küçük kızıydı. Resme merakı vardı. Hayali, üniversite eğitimini "Resim" bölümünde yapmaktı. Gülsün bağlamaya ve Semaha tutkun biriydi. Sivas'a bağlama çalmak ve Semah gösterisinde bulunmak için gelmişti. Ama o, 2 Temmuz 1993

günü gerici güruh tarafından çıkarılan yangın sonucu gencecik yaşta yaşama veda etti.

İnci Türk: 1971 Yılında Eskişehir'de doğdu. Lise öğrenimini Ankara'da tamamladıktan sonra Gazi Üniversitesi Eczacılık Fakültesi'ni bitirdi. Tiyatroyu seviyordu. Bir ara Altındağ Kültür Merkezi'nde tiyatro oyunlarına katıldı. Pir Sultan Abdal Tiyatro Topluluğu'nda kostümcü, dekoratör ve suflörlük yaptı. Şiire de merakı vardı. Öğrencilik yıllarında pek çok şiirler yazdı. Kendisiyle birlikte Sivas'ta yanan Muammer Çiçek'le evlilik hazırlıkları yapıyorlardı. Ne yazık ki o iğrenç ve nefret uyandıran saldırı sonucu 2 Temmuz 1993'teki Madımak Oteli yangınında daha körpe yaşlarda yaşamını yitirdi.

Huriye Özkan: 1971 Yılında Ankara'da doğdu. Köken olarak Sivas'ın Sarkışla İlçesi'ne bağlı Saraç Köyü'ndendir. Liseyi bitirdikten sonra Gazi Üniversitesi Eczacılık Fakültesi'ni bitirdi. Daha sonra Pir Sultan Abdal Derneği'nde kurulan semah ekibinde görev aldı. Sivas'a yoğunlaştığı kültürü yaşatmaya ve semah dönmeye gelmişti. Ama gerici güruh buna izin vermedi. Daha gencecik yaşında 2 Temmuz 1993 katliamında yaşama veda etti.

Murat Gündüz: 1971'de Ankara'da doğdu. Liseyi bitirdikten sonra Ankara Üniversitesi Fen fakültesi Fizik Bölümü'nde okuyordu. 3. sınıf öğrencisiydi. Otel yangınında kız kardeşi Birsen'i yangından kurtarabilmiş ama kendisi kurtulamamıştı. 2 Temmuz 1993 günü gerici güruh tarafından yakılarak öldürüldü.

Ahmet Özyurt: 1972'de Ankara'da doğdu. Köken olarak Sivas'ın Sarkışla İlçesi'ne bağlı Höyük Köyü'ne bağlıdır. Liseyi bitirdikten sonra iş yaşamına atılmıştı. Bilgisayar Pazarlamacılığı yapıyordu. Aynı zamanda da üniversiteye hazırlanıyordu. Ahmet Özyurt sporla da ilgileniyordu. Semaha tutkulu birisiydi. Sivas'a semah dönmek için gelmişti. Ama o iğrenç yangında gerici güruh tarafından 2 Temmuz 1993'te yakılarak öldürüldü.

Handan Metin: 1973 yılında Sivas'ın Divriği İlçesi'nde doğdu. İlk ve Ortaokulu Cürek'te okudu. 1992'de ODTÜ Eğitim fakültesi, Biyoloji Bölümü'nü kazanmıştı. Sivas Pir Sultan Etkinlikleri'ne kuzeni Gülsün Karababa ile birlikte katılmıştı. Türküler, deyişler dinlemek ve semahlar izlemek için Sivas'a gelmişti. Ama gerici güruh buna izin vermedi ve 2 .7. 1993'teki o iğrenç otel yangınında yanarak can verdi.

Yeşim Özkan: 1973 Yılında Ankara'da doğdu. İlk, orta ve lise eğitimini Ankara'da tamamladı. 1991 yılında Hacettepe Üniversitesi Sosyal Hizmetler Yüksekokulu'nu kazandı. Tiyatroya olan merakı onu tiyatro oyunculuğuna itti. Amatörce tiyatro oyunculuğu yapıyordu. Pir Sultan Abdal oyununda yer almıştı. Bu oyunu sergilemek için arkadaşlarıyla birlikte Sivas'a gelmişti. O iğrenç günde 2 Temmuz 1993'te gerici güruhun kanlı saldırısı sonucunda yanarak can verdi.

Yasemin Sivri: 1974 Yılında Ankara'da doğdu. İlk, orta ve lise eğitimi sonucunda Hacettepe Üniversitesi Felsefe Bölümü'ne girdi. Semaha olan tutkusu onu Pir Sultan Abdal Derneği'nin "Semah Ekibiyle" buluşturdu. Yasemin, Pir Sul-

tan Abdal'ın türküleriyle, deyişleriyle yoğrulmuş bir insandı. Bu etkinliğe katılmak onun için bir görevdi. İşte Pir Sultan'a karşı duyumsadığı bu görevini yapmak için Sivas'taki Pir Sultan etkinliğine katılmıştı. Ama bu görevini tamamlayamadan 2 Temmuz 1993 yılındaki kanlı saldırı sonucunda yakılarak öldürüldü.

Serpil Canik: 1974 yılında Ankara'da doğdu. Ticaret Lisesi'ni bitirdi. O yıllarda mesleğiyle ilgili staj yaptı. Staj yaptığı işyerinde çalışmaya başladı. Bir yandan da İngilizce kurslarına devam ediyordu. Semaha olan tutkusu nedeniyle Pir Sultan Abdal Semah Ekibi'ne kaydını yaptırmıştı. Burada semah öğreniyordu. Diğer bir yandan üniversite sınavlarına hazırlanıyordu. Serpil çok yönlü bir insandı. Aydınlığa dönük dimağıyla gelecek vaat eden bir biriydi. Çevresine ışık saçıyordu. Ama bu ışığı gerici güruh 2 Temmuz 1993'teki yangınla söndürdü. Serpil bu menfur saldırı sonucunda yanarak öldürüldü.

Serkan Doğan: 1974'de Ankara'da dünyaya geldi. Liseyi bitirdikten sonra hem çalışıyor ve hem de Açık Öğretim Fakültesi'ne devam ediyordu. Pir Sultan Abdal Semah Ekibi'nde görevliydi. Hem semah dönüyor ve hem de tiyatro oynuyordu. Pir Sultan Abdal Oyunu'nda "Ali Baba" rolünü üstlenmişti. Gerici güruh 2 Temmuz 1993'teki Madımak Oteli saldırısında onu da yakarak öldürdü.

Belkıs Çakır: 1975 yılı Ankara doğumludur. Pir Sultan Abdal Derneği Genel Merkez Yöneticisi Kamber Çakır'ın kızıydı. Belkıs ilk, orta ve lise eğitimini tamamlamış ve üniver-

siteye hazırlanıyordu. Pir Sultan Abdal Semah Ekibi'nde görevliydi. Semah gurubunun sorumlusu olarak Sivas'a gelmişti. 1993 yılında girdiği üniversite sınavları sonucunda Gazi Üniversitesi, İdari Bilimler Fakültesi İşletme Bölümü'nü kazanmıştı. Ama kendisi bunu öğrenemeden 2 Temmuz 1993 yılı Madımak Oteli yangınında yanarak öldü.

Nurcan Şahin: 1975 yılı Ankara doğumlu. İlk, orta ve lise eğitimini tamamladı. Pir Sultan Abdal Derneği'nin gençlik komisyonunu üyesiydi. Pir Sultan'a gönül vermiş ve onun deyişleriyle büyümüş bir insandı. O kültürü benliğinde yaşayan duyarlı, duygulu bir kimlik taşıyordu. Anadolu Halk Kültürü'nün en ateşli savunucularındandı. Daha küçük yaşlardan itibaren çeşitli folklor ve halk müziği korolarına katılmıştı. Tiyatro oyunculuğu da yapıyordu. Sivas'taki etkinliğe bu, tiyatrodaki görevi dolayısıyla katılmıştı. Ama oyununu sergileyemeden 2 Temmuz 1993'teki o iğrenç saldırı sonucu yakılarak genç yaşta öldürüldü.

Özlem Şahin: 1976 yılında Ankara'da doğdu. Kökeni Sivas bağlı Şarkışla İlçesi Saraç Köyü'ne bağlıdır. Özlem de semaha ve o kültüre tutkun biriydi. İlk semah oyununa "Şarkışla, Saraç Köyü Yardımlaşma Derneği"nde başlamıştı. Daha sonra Pir Sultan Abdal Semah Ekibi'ne girdi. Burada tiyatroda da görev aldı. Nurcan Şahin'in kuzeniydi. O da bu menfur yangın sonucunda 2 Temmuz 1993'te yanarak öldü.

Asuman Sivri: 1977 yılında Ankara'da doğdu. İlk ve orta eğitimini tamamladıktan sonra liseye devam ediyordu. 1991 yılından itibaren Pir Sultan Abdal Derneği Semah Eki-

bi'ne girdi. Orada semah dönüyor ve oyunlar oynuyordu. O geleceğe ışık saçmak için özünü pişirmeye yönelmişti. Pir Sultan'ın yaydığı ışıkla donanmak istiyordu. Ama daha 16 yaşındayken 2 Temmuz 1993 yılındaki o iğrenç Madımak Oteli yangını sonucunda yaşama veda etti.

Menekşe Kaya: 1976 Yılında Ankara'da doğdu. Ozan İsmail Kaya'nın kızıdır. Menekşe semaha ve tiyatroya tutkun birisiydi. Bu tutkusunu gerçekleştirmek için Pir Sultan Abdal Derneği'ne üye oldu. Orada semah dönüyor ve tiyatro oyunculuğunun inceliklerini öğreniyordu. Menekşe bağlama çalmayı biliyor, deyişler ve türküler okuyordu. Derneğin düzenlediği "Semah ve Tiyatro" etkinlerinde görevler almıştı. Sivas'a da bu nedenle gelmişti. Yanına küçük kardeşi Koray Kaya'yı da almıştı. Ama gerici güruhun 2 Temmuz 1993'teki iğrenç saldırısı sonucunda yakılarak öldürüldü.

Koray Kaya: 1981 yılında Ankara'da doğmuştu. Onun aydınlığa dönük bir yanı vardı. Anadolu Liseleri'ne hazırlanıyordu. Girdiği sınavlarda üst sıralarda yer alıyordu. Çok başarılı bir öğrenciydi. Koray Anadolu kültürüne tutkulu birisiydi. Bağlama çalmayı çok istiyordu. Bu amacını gerçekleştirmek için Pir Sultan Abdal Derneği'nin bağlama kursuna başlamıştı. Ablası Menekşe; onu da yanına alarak Sivas etkinliklerine götürdü. Bu gidişin bir daha dönüşü olmadı. Koray da ablasıyla birlikte 2 Temmuz 1993 yılındaki gerici güruhun kanlı saldırısı sonucunda yanarak öldürüldü. Koray daha 12 yaşında körpe bir çocuktu. Buna kıyan kafaya, düşünceye, inanca... ne demeli!..

Bu yangında yukarıda isimleri yaşamları kısaca anlatılan şair, ozan, yazar ve aydınlar dışında o sırada Madımak Oteli'nde görevli olarak çalışan Kenan Yılmaz ve Ahmet Öztürk de yanarak yaşamlarını yitirdiler.

Ayrıca göstericilerden Ahmet Alan ve Hakan Türkgil de bu yangın sırasında ölmüşlerdir. Bu iğrenç ve insanlık dışı saldırı sonucu ölen insanların toplamı 37 kişi olmuştur.

Bu olaya ne demek gerekir. Dünya tarihinde buna benzer olaylar olmuştur. Ama televizyonların görüntülediği, tüm dünyanın izlediği; devletin sessizce izlediği, görevlilerin görmezlikten geldiği; planlı ve önceden düşünülmüş bir kanlı saldırı olmamıştır.

Yapılan bu kanlı saldırı sonucunda göz göre göre yakılan kimi daha 12 yaşında, kimi 16, kimi 17, kimi 20, kimi 25 yaşlarındaki bu güzel insanların diri diri yakılmalarının suçlusu tek başına oradaki gerici güruh değildir. En büyük suçlu bu insanları bile bile ölüme götüren devletin etkili ve yetkili görevlileridir. O günkü siyasal yönetimdir. O dönemin yöneticilerinin, Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'in, Başbakan Tansu Çiller'in, İçişleri Bakanı'nın, Başbakan Yardımcısı Erdal İnönü'nün... konuşmalarına, demeçlerine bakın. Bu yöneticiler verdikleri demeçlerle adeta "Otelde Yakılan" o masum insanları suçlayıcı konuşmalar yapmışlardır. Diğer bir yandan ise Aziz Nesin'i neredeyse tek suçlu ilan etmişlerdir. Cumhurbaşkanının tarihe geçen "çok şükür dışarıdakilerin burnu kanamamıştır" demeci bilinçaltındaki dışa vuran anlayışını ortaya koymuştur. Sanki içerde yakılarak öldürülenler insan değil! Sanki onlar bu ülkenin yurttaşı değil! İşte bu anlayıştır o 37 insanın yakılmasına neden olan. Düşünün bu insanlar otelde 12-14 saat "bizi kurtarın diye" bağırdılar. İstenseydi

devletin kolluk güçleri bu olayları durdurabilirdi. Bu insanların yakılmalarına engel olabilirdi. İstenseydi kimsenin burnu bile kanamadan o olaylar durdurulabilirdi. Ama bu yapılmadı.

Nedense onların sesini duymayan bu sağır kulaklar ve televizyonların gün boyu gösterdiği o felaketi görmeyen körelmiş gözler; tarihe en büyük suçlu olarak geçeceklerdir. Bu ne kör bir anlayış ve büyük bir hınçtır ki; orada insanların diri, diri yakılmaları, bu insanları yakanların ve yetkileri ve güçleri olduğu halde seyirci kalanların vicdanlarını sızlatmamıştır.

Bu tür bir ölüme, bu duyarsız insanların yürekleri nasıl dayanmıştır? Anlamakta zorlanmaktayım. İnsanlık bu kadar mı vahşi! Tarih bu olayla ilgili hükmümü verecektir. Umarım insanlık onuru gelecekte bu tür iğrenç olaylarla bir daha karşılaşmaz.

Muhlis Akarsu Şiirlerinin Edebi Özellikleri

Muhlis Akarsu da Türk Halk Edebiyatı'nın geleneksel kalıplarını kullanmıştır. Halk ozanlarının çoğunluğu şiirlerini hece ölçüsü ve uyaklı yazmışlardır. Bu gelensel kalıp yüzyıllardır kullanılmaktadır. Bu özellik biraz da Türk dilinin yapısından kaynaklanmaktadır. Çünkü Türk dilinin fonetik yapısı uyak kullanmaya elverişlidir. Bilindiği gibi Türkçe yazıldığı gibi okunan bir dildir. Türkçe sözcüğün her hecesinde mutlaka bir sesli harf bulunur. Bu anlamda Türkçe sözcükler yazıldığı gibi okunur. Türk dilinin bu yapısı uyak kullanmayı kolay kılar. Halk ozanları Türkçe'nin bu epistemolojik yapısını çok iyi kullanmışlardır.

Uyak; genellikle dizelerin sonunda bulunan ve sözcüklerin son heceleri arasındaki ses benzeşmelerine denir. Şiirde birbirine yakın ses benzeşmelerinin olması insanların belleğinde güzel duyguların uyanmasına ve imgelerde doyumsuz hazların oluşmasına neden olmuştur. Diğer bir yandan ise, uyaklı sözcüklerin insanların belleğinde kolayca kalması dolayısıyla uyağı halk ozanlarının vazgeçilmezi kılmıştır. Günümüzde de bu anlayış halk ozanları tarafından ustalıkla kullanılmaktadır.

Bu yapı sözcüklerin özgür kullanılmasını kısıtladığı için, kimi edebiyatçılar tarafından eleştirilmiştir. Bu doğru bir tavır olmakla birlikte; insanların özgürlük kavramını doğru bir yere oturtamamasından kaynaklanan bir davranış biçimi olmaktadır. Özgürlük kişinin kendisini anlatabilmesi, kendi iç dünya-

sını dışarıya yansıtabilmesidir aynı zamanda. Bu anlamda uyak kullanıldığı için halk ozanlarını eleştirmek ne kadar doğrudur bilemem? Eğer bir sanat eseri (şiir) bir başka insanda haz yaratıyorsa, içerik olarak buna bakılmalıdır.

Sanatta veya şiirde verilmek istenen öz önemlidir. Üretilen şiir insan tininde bir duygu yaratıyorsa, imgelerde estetik bir tat bırakıyorsa ona bakılmalıdır. Biçime çok takılıp kalmamak gerektir.

Ozanlar genelde halkının sorunlarını dile getirirler. Halkın anladığı dili kullanırlar. Eğer bir ozan birtakım edebi kaygılar yüzünden bu iletisini doğru veremezse, o zaman Halk Ozanı'nın işlevini de yerine getirememiş olur.

Bu anlamda *Muhlis Akarsu*'nun şiirlerine bakıldığında onun da geleneksel Halk Edebiyatı'nın genel-geçer kalıplarını kullandığı görülür.

Ozan tüm şiirlerini hece ölçüsünde ve uyaklı yazmıştır.

Muhlis Akarsu'nun yazdığı şiirler, okuduğu türkülerin hemen hepsi "Koşma" türüdür. Koşma Halk Edebiyatı'nda ozanlarının kullandığı en yaygın türdür.

Koşma genel olarak aşk, sevda, sevgi, doğa, özlem, yurt sevisi, yiğitlik, kahramanlık, ölüm, acı, keder, toplumsal sorunlar, haksızlık, adaletsizlik, yergi, savaş, övgü, eleştiri gibi sorunları dile getiren şiirdir.

Koşma biçimindeki şiirler genellikle 11 ve 8 heceli olurlar.

Dizelerin uyak biçimleri çoğunlukla ilk dörtlüğünde 1. ve 3. dizeler ile 2. ve 4. dizeler birbiriyle uyaklıdırlar. Daha sonraki dörtlüklerdeki uyak dizilişi ilk üçer dizeler kendi aralarında uyaklı, son dizeler ise ilk dörtlüğün son dizesi ile uyaklı olurlar. Koşma genellikle 3-8 dörtlükten oluşur. Bu durumda uyak ilk dizede a b a b ya da a b c b şeklinde olu-

şurken; ikinci ve daha sonraki dizeler; d d d b; e e e b... şeklinde oluşur ve diğer dörtlükler de bu şekilde devam eder.

Koşmalar dörder dizelerden oluşur. Dize sayısı genellikle 3, 5 arasındadır.

Hece ölçüsünün 6+5 veya 4+4+3 duraklı 11'li kalıbıyla yazılır. Şair koşmanın son dörtlüğünde mahlasını söyler. Koşmalar dile getirilen duygular ve söylenişlerine göre koçaklama, güzelleme, taşlama, ağıt... gibi isimlerle anılır.

Muhlis Akarsu koçaklama (kahramanlık, yiğitlik, başkaldırı, vs.), güzelleme (doğa ve insanın güzelliklerini, sevgiyi, aşkı....vs.), taşlama (yergi ve eleştiri, toplumsal yergiler, toplumsal eleştiriler... vs.); ağıt (ölüm, acı, keder, doğal afetler, yıkımlar...vs.) gibi değişik içerikli şiirler yazmıştır.

Muhlis Akarsu Alevi-Bektaşi bir ozan olduğu için her zaman, farklı ozanlardan Deyiş, Mersiye, Düvaz, Semah, Nefes... gibi eserleri okumuştur. Kendi yazdığı ve okuduğu birkaç Deyiş ve Semah türü şiirleri de vardır.

Muhlis Akarsu şiirlerinde çoğunlukla 11'li hece ölçüsünü kullanmıştır. Şiirlerinin çoğunluğu bu ölçüyle yazılmıştır. Bunun yanında, çok fazla olmayan 7'li, 8'li, heceyle yazılmış şiirleri de bulunmaktadır.

Süleyman Zaman Kimdir?

18.03.1956 yılında Sivas İli'ne bağlı, Divriği İlçesi'nin Keklikpınar Köyü'nde dünyaya geldi. Babasının adı Rıza; annesinin adı Tamey'dir. 2'si kız olmak üzere toplam 8 kardeşi vardır.

Zaman, çocukluğunu köyde geçirdi. Köyünde okul olmadığı için ilkokulu farklı köylerde okudu. Ortaokulun 1. ve 2. sınıfını Divriği'de son sınıfı Ankara'da tamamladı. Ortaokuldan sonra okula 2 yıl ara verdi. Daha sonra Mamak Lisesi'nde okumaya başladı. O dönemin özgün koşullarından ve ekonomik nedenlerden dolayı liseyi 3. sınıfta terk etti. Ailesinin ekonomik durumundan dolayı daha çocuk yaşlarda çalışmaya başladı. Çeşitli yerlerde komilik, garsonluk... vb. işlerde çalıştı. 1976 yılında askere gitti. 1978 yılında Kültür Sınavlarını kazandı. İstanbul'da Bakırköy Halk Kütüphanesi'ne atandı. 8 yıl kütüphanede çalıştı. 1986 yılında istifa etti. Özel işyerlerinde çalışmaya başladı. Farklı firmalarda muhasebe işi yaptı. 2001 yılında SSK'dan emekli oldu.

Halk kültürüne ve halk ozanlarına olan ilgisinden dolayı bu alanla ilgilenmeye ve "Halk Ozanları" üzerine araştırmalar yapmaya başladı. Mahzuni Şerif'e olan özel ilgisinden dolayı bu alandaki ilk araştırmasını Mahzuni ile Yaptı. Yayınlanmış iki kitabı vardır. İlk kitabı "*Mahzuni Şerif, Hayatı, Sanatı ve Şiirleri*" ikinci kitabı ise; "*Mahzuni Felsefesi*" isimli kitaplarıdır. Yeni kitabı ise *Muhlis Akarsu* ile ilgilidir.

Zaman; Ayrıca "*Anadolu'da Yaşam*" isimli yerel bir ga-

zetede köşe yazarlığı yapmıştır. Bazı gazete ve dergilerde yazıları yayınlanmıştır. 1989 yılından 2005 yılına kadar yazmış olduğu muhtelif yazıları bulunmaktadır. Bu yazıları bir kitap halinde yayınlamayı düşünmektedir.

Zaman; İstanbul Aksaray'da bulunan Halk Kültürü ve Ozanları Geliştirme Dayanışma Derneği'ne üye olmuş, derneğin yönetim kurulunda kısa bir süre görev almıştır. Bir yıl sonra da dernekten ayrılmıştır. Süleyman Zaman; aynı zamanda çoğunluğunu hece ölçüsünün oluşturduğu şiirler de yazmaktadır. Bugüne kadar yazdığı yaklaşık 200'e yakın şiiri bulunmaktadır. Bunları toplayıp bir kitap haline getirme hazırlığındadır. 150'ye yakın şiiri internet sayfalarında yayınlanmıştır. Zaman; kara düzen saz da çalmaktadır. Yazarın muhtelif zamanlarda Radyo ve Televizyon programları da olmuştur. Şu anda "Yaşam Radyo"da 'Anadolu Güneşi' isimli bir program yapmaktadır

Süleyman Zaman, 1982 yılında eşi Sırma ile evlenmiştir. Bu evlilikten Övgü ve Övünç isimli 2 çocukları vardır.

Süleyman Zaman İstanbul'da yaşamını sürdürmektedir.

Muhlis Akarsu

Şiirleri

AÇIĞIM YOK

Açığım yok kapalım yok dünyada
Ne ise ahvalim sorsunlar beni
Bir kimseye vebalim yok dünyada
İster sevip ister kırsınlar beni

Dilim dönmez nedir gavur Müslüman
Duman ateş demek ateş de duman
Enelhak bağına girdiğim zaman
İster kesip ister yüzsünler beni

Allah kul yaratmış biri de benim
Kimden kaldı benim imanım dinim
Ne şeytan tanırım ne de peri cin
Konuşan insanım görsünler beni

Okudum Kur'ânı edep erkânı
Yaptığım secdenin kıblesi canlı
Gerdeksiz gecede bir delikanlı
Ölü bir geline versinler beni

Akarsu'yum boşa güldükten sonra
Azrail yok imiş öldükten sonra
Gönül tahtım harap olduktan sonra
Boş kuru hasıra sarsınlar beni

DEMOKRASİ NERDE İSE ORDAYIZ

Dostlar bizim inancımız bellidir
Demokrasi nerde ise ordayız
Softaların sözlerine kanmayız
Demokrasi nerde ise ordayız

Bizim ölüler'miz geri dirilmez
İnsanlara boş fetvalar verilmez
Bizde sınıf bölücülük görülmez
Demokrasi nerde ise ordayız

Yollarımız ikilikle barışmaz
İnsanların inancına karışmaz
Benlik yoktur kimse ile yarışmaz
Demokrasi nerde ise ordayız

İnsan Hak'tır Hak insandır biliriz
Gönüllerde açar bizim gülümüz
Akarsu'yum bacı kardaş hepimiz
Demokrasi nerde ise ordayız

SENSİN SEVDİĞİM

Bir canım var dost yoluna koymuşum
Benim yaradanım sensin sevdiğim
Dünya yansa kıyametler kopsa da
Benim yaradanım sensin sevdiğim

Deryasın damlalar sende saklanır
Dertler derman olur sende aklanır
Bütün güzellikler sende toplanır
Benim yaradanım sensin sevdiğim

Gelmiş geçmiş velilerden velisin
Fadime Ananın sanki elisin
Akarsu'yun bağbanısın gülüsün
Benim yaradanım sensin sevdiğim

AĞLAMA GÜLÜM

Günler gelir geçer boşa
Ağlama gülüm ağlama
Yazılan mı gelir başa
Ağlama gülüm ağlama

Bir gün kara günler biter
Üzme beni artık yeter
Kavuşmamız gelir çatar
Ağlama gülüm ağlama

Yaktın ***Akarsu***'yu yaktın
Gurbetten gurbete attın
Öldürmekten beter ettin
Ağlama gülüm ağlama

KİMSELERE DİYEMEM

Derdim gizli kimselere diyemem
Bir derdi sevdaya saldı yâr beni
Ben kendi halımla yanar dururken
Bir derdi sevdaya saldı yâr beni

Yara doğru aktı gönül deresi
Sargı tutmaz imiş aşkın yarası
Böyle imiş bu dünyanın töresi
Bir derdi sevdaya saldı yâr beni

Akarsu derdimi çekeyim dara
Neyimi söyleyim kör oğlu köre
Dünya düşman olsa sevdim bir kere
Bir derdi sevdaya saldı yâr beni

BİLMEZ ALİ'Yİ

Nasıl methedeyim sultanım seni
Bin bir ismin vardır birisi Ali
Keramet ehlisin Bektaşi Veli
Ebu Sufyan oğlu bilmez Ali'yi

Ali düşkünlerin gerçek dostudur
Ali inkârların elbet hasmıdır
Ali Muhammet'in öbür ismidir
Dağların odunu bilmez Ali'yi

Akarsu hak için yanar iniler
Geldi geçti Bektaşiler Veliler
Nice deryalarda yüzen gemiler
Her derya gemisi bilmez Ali'yi

DERTLİDEN DERT SORULUR MU?

Sorma bu garip halımı
Dertliden dert sorulur mu?
Ayrılık büktü belimi
Dertliden dert sorulur mu?

Bacası tütmez bir köyüm
Kurudu çekildi suyum
Dertli değilsem ben neyim?
Dertliden dert sorulur mu?

Bayramım yok allı güllü
Devranım yok uzun yollu
Garip duruşundan belli
Dertliden dert sorulur mu?

Sağım solum olmuş tuzak
Her derdi söylemek yasak
Akarsu'ya şöyle bir bak
Dertliden dert sorulur mu?

N'OLUR GÖZYAŞINI SİL DE GİDELİM

Ah edip ağlama zülfü siyahım
N'olur gözyaşını sil de gidelim
Gönül vurgunuyum yaram çok derin
N'olur gözyaşını sil de gidelim

Ağlamak yakışmaz o gül yüzüne
Yalandır inanma elin sözüne
Dünyada başkası yoktur gözümde
N'olur gözyaşını sil de gidelim

Bir seher vaktinde düşsek yollara
Türkümüz söylenir dilden dillere
Ancak kavuşuruz bizim ellere
N'olur gözyaşını sil de gidelim

Akarsu'yum yar ağlarken gülemem
Yollar uzak bu sene de gelemem
Anladım ki bu ellerde duramam
N'olur gözyaşını sil de gidelim

KUL KUSURSUZ OLMAZ İMİŞ EFENDİM

Kul kusursuz olmaz imiş efendim
Düşürme elin diline dost beni
Ölürsem de dost kapında öleyim
Koyma zalimin eline dost beni

Aşam gelem ovalardan yazıdan
Bal alayım peteğinden özünden
Koyun ayrılır mı körpe kuzudan
Kurban et senin yoluna dost beni

Akarsu'yum yağmurumsun yaşımsın
Acıkırsam ekmeğimsin aşımsın
Ben ölürsem mezarımsın taşımsın
Toz et karıştır külüne dost beni

YARADAN DOST

Al canımı kurtulayım elinden
Yaralıyım kime gidem yaradan
Kurtulamam yağmurundan selinden
Yaralıyım kime gidem yaradan (dost)

Kara bahtım bir gün olsun gülmedi
Dost eliyle göz yaşımı silmedi
Garip gönlüm sevdiğini bulmadı
Yaralıyım kime gidem yaradan (dost)

Akarsu'yum derdim sığmaz içime
Bir yol bulamadım gidem göçüme
Genç yaşımda aklar düştü saçıma
Yaralıyım kime gidem yaradan

SÜRMEYE GELDİM

Cümle erenlerin Hünkârı Veli
Hüsn-ü cemalini görmeye geldim
Kusurumu affet bağışla beni
Eşiğine yüzüm sürmeye geldim

Ben sana inandım sıtk-ı özümle
Ulu dergahını gördüm gözümle
Eğildim önünde dertli sazımla
Mansur gibi dara durmaya geldim

Akarsu der pirim açtı yolları
Bağışlarsın düşkün olan kulları
Ya hünkarım seni seven canları
Açtım kollarımı sarmaya geldim

BAKSANA TABİP EY

Derdimi sorarsan gönül yarası
Bir de sen yarama baksana tabip (ey)
Anladım ki dünya yalan dünyası
Bir de sen yarama baksana tabip (ey)

Katarlandı dost kervanı yürüdü
Şu garip gönlümü duman bürüdü (ey)
Zalimin elinden ömrüm çürüdü
Bir de sen yarama baksana tabip (ey)

Akarsu'yum kaldım ıssız sahrada
Sıra sıra dağlar kaldım arada (hey)
Birkaç günlük ömrüm kaldı şurada
Bir de sen yarama baksana tabip (ey)

BEZER OLDUM

Ettin aklımı divane
Diyar, diyar gezer oldum
Bir sızı koydun içime
Şu ömrümden bezer oldum

Bir bahçede bir gül idim
Günden güne bak eridim
Sevdiğimden bir ok yedim
Şu ömrümden bezer oldum

Akarsu'ya neler olmuş
Issız bir sahrada kalmış
Bu ne belalı dert imiş
Şu ömrümden bezer oldum
Bu ne belalı dert imiş
Ben kendime kızar oldum

BİZİ DE DÜŞÜN

Biz köylüyüz ağam ama insanız
Arada sırada bizi de düşün
Perişan halleri gel ki göresin
Arada sırada bizi de düşün

Tarlamız yok seninkini biçeriz
Yerimiz yok diyar, diyar göçeriz
Sen viskiyi bizler zehir içeriz
Arada sırada bizi de düşün

Çarşı pazar köyümüze uzaktır
Etme ağam gayrı bize yazıktır
Evimizde düzenimiz bozuktur
Arada sırada bizi de düşün

Aşık Akarsu'yum dertli doğmuşuz
Dersimizi yüce Hakk'tan almışız
Bilmem neden böyle fakir kalmışız
Arada sırada bizi de düşün

EY SEVDİĞİM SANA ŞİKAYETİM VAR

Ey sevdiğim sana şikayetim var
Ne sevdiğin belli ne sevmediğin
Ben de bir insanım bir de canım var
Ne sevdiğin belli ne sevmediğin
Zalımsın oy oy, hayınsın oy oy, ne deyim oy oy

Eski günler hayalimden gitmiyor
Dün dediğin bugünkünü tutmuyor
Yiğidim ya sana gücüm yetmiyor
Ne sevdiğin belli ne sevmediğin
Zalımsın oy oy, hayınsın oy oy, ne deyim oy oy

Akarsu'yum böyle miydi ahtımız
Onun için viran oldu tahtımız
Umudum yok gülmez artık bahtımız
Ne sevdiğin belli ne sevmediğin
Zalımsın oy oy, hayınsın oy oy, ne deyim oy oy

BİZİM ELİN BAHARI

Sanki dönmez oldu bütün mevsimler
Gelsin artık bizim elin baharı
Engeller müşküller kalksın aradan
Gelsin artık bizim elin baharı

Gurbet için terk edilmiş yurt bizde
Vicdanı yok can alıcı kurt bizde
Böyle gelmiş böyle gitmez dert bizde
Gelsin artık bizim elin baharı

Akarsu davamız görülmez oldu
Bağlarda gülümüz derilmez oldu
Yoksulun yarası sarılmaz oldu
Gelsin artık bizim elin baharı

BİR DERDİ VAR

Soluk, soluk olmuş benzi
Bu garibin bir derdi var
Bir noktaya bakar gözü
Bu garibin bir derdi var

Benim gibi garip biri
Bu dünyada yoktur yeri
Yardımcısı olsun Ali
Bu garibin bir derdi var

Akarsu'yum garibe bak
Gariplerin kimsesi yok
Ulan felek bu ne ayak
Bu garibin bir derdi var

SEVDAN BENİ

Az mı cefalar çektirdin
Bırakmadı sevdan beni
Ömrümü yedin bitirdin
Bırakmadı sevdan beni
Ah ben nidem dost ben nidem
Yaralıyım kime gidem
Ne belalı bir başım var
Nerede tedavi edem

Dert doluyum baştan başa
Alıştı gözlerim yaşa
Sürdü beni bir yokuşa
Bırakmadı sevdan beni
Ah ben nidem dost ben nidem
Yaralıyım kime gidem
Ne belalı bir başım var
Nerede tedavi edem

Akarsu aktım duruldum
Nice insandan soruldum
Gahi öldüm gah dirildim
Bırakmadı sevdan beni
Ah ben nidem dost ben nidem
Yaralıyım kime gidem
Ne belalı bir başım var
Nerede tedavi edem

GÜL DELİ DELİ

Gidiyorum yar muradın oldu mu
Bundan sonra bensiz kal deli ,deli
Ben gidince bilmem yüzün güldü mü
Perişan halıma gül deli, deli

Sen beni düşürdün aşka sevdaya
Cemalin benzettim güneşe aya
Bana ettiğini yaradan duya
Sararsın yaprağın sol deli, deli

Akarsu'ya sen mi verdin bu canı
Vefasız sevdiğim anladım seni
Ben alıştım gayrı düşünme beni
Hatırdan gönülden sil deli, deli

YORULDUM GÜZELİM

Yoruldum güzelim fazla gidemem
Artık çilem bitti ise ona dön
Söylemiştim ben bu yükü çekemem
Çektiklerim yetti ise ona dön

Bu sevda denizin bitmez sanırdım
Sana ne dil döksem yetmez sanırdım
Gölgen üzerimden gitmez sanırdım
Şimdi güneş battı ise ona dön

Akarsu gönlümün sendin gelini
Hep doğru sanırdım her dediğini
Ben tutmaya kıyamazken elini
Başka bir el tuttu ise ona dön

GÜL YÜZLÜ SEVDİĞİM

Gül yüzlü sevdiğim neme gücendin
Senden başkasını sevdiğim mi var
Kıblemi Kabemi sana bağladım
Tavaf eylemekten yıldığım mı var

Aşkına düşeli yüzüm gülmedi
Çok bekledim dosttan haber gelmedi
Secde kıldım amma gene olmadı
Hakkı senden ayrı bildiğim mi var

Akarsu sevmese düşer mi dile
Sevda bir çiçektir götürmez hile
Değil hakikatte düşümde bile
Hakikatten ayrı bildiğim mi var

DUMAN EDER AŞK

Cehennemin kucağında gizlenir
Çıkıp yücelerden seyran eder aşk
Yarası görünmez fakat sızlatır
Girdiği vücudu hayran eder aşk

Tanımaz korkuyu bilmez imanı
Sarı gazel yapar sümbül çimeni
Parçalar sultanı yırtar fermanı
Tac-ı devletini viran eder aşk

Kula ruhsat verir padişah kılar
Şahı mecnun eder çöllere salar
Aşkın bir zerresi bin dağı deler
Güneşe pas çeker duman eder aşk

Aşk önünde ay ve güneş kör olur
Aşk yanına hayat ile varılır
Akarsu'lar akar gönül durulur
Bir daldan bin dala cavlan eder aşk

MEDET SEVDİĞİM

Deli gönül feryat etme boşuna
Hal bilmez kişiye yar olamazsın
Bir mürşide bağlamazsan özünü
Hakkın huzurunda var olamazsın

Vefasız güzelden olur mu çare
Yoruldum derdimle öldüm bin kere
Düşme bir zalime göz göre, göre
Sen insanoğlusun kör olamazsın

Akarsu bülbüller ötmez bağımda
Dumanlar eyleme gönül dağımda
Aşk ateşi yanar oldu bağrımda
Yanmış yüreğime kar olamazsın

GURBET BANA
BEN GURBETE ALIŞTIM

Ayrı düştüm vatanımdan ilimden
Gurbet bana ben gurbete alıştım
Takdir böyle imiş ne gelir elden
Gurbet bana ben gurbete alıştım

Virane köyümün dağları karlı
Her gün ah çekerim sinem yaralı
Yıkılası şu gurbette duralı
Gurbet bana ben gurbete alıştım

Şu gurbetin kaşı gözü ela mı
Yavaş, yavaş unutturdu sılamı
Akarsu'yum ellemeyin yaramı
Gurbet bana ben gurbete alıştım

GURBETİ BEN Mİ YARATTIM

Yokluk beni mecbur etti
Gurbeti ben mi yarattım
Gençliğimi aldı gitti
Gurbeti ben mi yarattım

Ne mektup ne haber aldım
Yurdumdan yuvamdan oldum
Her şeyime hasret kaldım
Gurbeti ben mi yarattım

Akşam olur gölge basar
Umuduma yeller eser
Yokluk imkânımı keser
Gurbeti ben mi yarattım

Akarsu sılayı anma
Bu ayrılık geçti sanma
Çaresizdim geldim amma
Gurbeti ben mi yarattım

DEMEDİM Mİ YÂR BEN SANA?

Seni benden ayırırlar
Demedim mi yâr ben sana?
El aleme duyururlar
Demedim mi yâr ben sana?

Bir kuş gibi kafesteyim
Ya ben kimden ne isteyim
Yaralandım çok hastayım
Demedim mi yâr ben sana?

İkrarımız yolda kalır
Dağlarımız duman olur
Başımıza neler gelir
Demedim mi yâr ben sana?

Bahar gelir güller açar
Kimi konar kimi göçer
Akarsu'yum bu da geçer
Demedim mi yâr ben sana?

GÜLDÜ MÜ BARİ?

Neden gül boynunu büktün sevdiğim
Şimdilik muradın oldu mu bari
Sanki umurunda nasıl olduğum
Gülmeyen yüzlerin güldü mü bari?

Merhamet yok vicdanında dininde
Dost eğlenmez vatanında ilinde
Bülbül sitem eder ötmez dalında
Kargalardan haber geldi mi bari?

Akarsu vefayı kimde buldu ki
Her zaman ağladı nerde güldü ki
Gayrı yıkılacak neyim kaldı ki
Çektiğim çileler doldu mu bari?

SIRRINA ERİŞEMEDİM

Koca dünya dar mı geldi ne oldu
Küstürdüm yârimi barışamadım
Ne beni güldürdü ne kendi güldü
Bir türlü sırrına erişemedim

Ne söylesem diken oldu sözlerim
Yaralı olduğum için sızlarım
Derdim çoktur soranlardan gizlerim
Dert ehli bulup da konuşamadım

Akarsu bir ömür verdiler bana
Talihim yok imiş o yârdan yana
Hangi can dayanır sevdiğim buna
Bir türlü ellere karışamadım

DOSTU YOĞUMUŞ

Böyle yaşamanın tadı kalmadı
Düşenin dünyada dostu yoğumuş
Ne dedimse deli kafam almadı
Düşenin dünyada dostu yoğumuş

Hani benim etrafımda dönenler
Bir anlatsam yüreğimde neler var
Yüz çevirdi canım diyen nazlı yâr
Düşenin dünyada dostu yoğumuş

Bir vefasız viran etti gönlümü
Onun için boş geçirdim ömrümü
Akarsu'yum felek büktü belimi
Düşenin dünyada dostu yoğumuş (aman aman)

NE SEN BANA GÜCEN
NE DE BEN SANA

Nasibimiz yokmuş bir su içmeye
Ne sen bana gücen ne de ben sana
Ne gerekir eskileri açmaya (oy oy)
Ne sen bana gücen ne de ben sana

Bu dünyada ne güzeller eylendi
Eylendi de dilden dile söylendi
Gayrı düzen tutmaz gönül huylandı (oy oy)
Ne sen bana gücen ne de ben sana

Akarsu dersini gönülden alır
Gönül kırılınca yarası kalır
Olan oldu canım elden ne gelir (oy oy)
Ne sen bana gücen ne de ben sana

BİLENİM YOKTUR

Aşkın divanesi Mecnunum amma
O dosttan bir haber verenim yoktur
Can ile canana vurgunum amma
Rahmedip halımı görenim yoktur

Cahil değil hakikati bilirim
Ölü gider sağ olarak gelirim
Anlayana doğru haber veririm
Lakin cevherimi bilenim yoktur

İnsanlık yoluna kılmışım karar
Ali evladına vermişim ikrar
Vara yok deyip de edemem inkâr
Akarsu'yum bunu bilenim yoktur

LEMİ LEMİ

Lemi Lemi deli Lemi
Yine mi aldattın beni
Vallahi döverim seni
Lemi Lemi deli Lemi

Bendine bağla arkını
Bozma değirmen çarkını
Unuttun evin barkını
Lemi Lemi deli Lemi

Dur değirmenin başında
Müşteri buğday peşinde
Bizim Lemi kırk yaşında
Lemi Lemi deli Lemi

Küstürürsen bütün köyü
Kesilir değirmen suyu
Hatırlarsın ***Akarsu***'yu
Lemi Lemi deli Lemi

MAPUSHANE GURBET ELE BENZEMEZ

Kapattılar kapıları yüzüme
Mahpushane gurbet ele benzemez
Benden selam edin dertli sazıma
Mahpushane gurbet ele benzemez

Ne karaymış alnımdaki yazılar
Ah dedikçe ciğerlerim sızılar
Arkamdan ağlıyor körpe kuzular
Mahpushane gurbet ele benzemez

Hele bakın şu Mevla'nın işine
Neler sürdün ekmeğime aşıma
Üzülme sen bu da geçer boşuna
Mahpushane gurbet ele benzemez

Akarsu'yum coşar ise sel olur
Dolanır sahrayı durgun göl olur
Dost diyenler yavaş, yavaş bell'olur
Mahpushane gurbet ele benzemez

DELİ MİSİN DİVANE Mİ SEVDİĞİM?

Her gün başka bir taraftan esersin
Deli misin divane mi sevdiğim
Ne dedim de benden ayrı gezersin
Deli misin divane mi sevdiğim

Yüreğimde açan gülümdün benim
Aşkın deryasında salımdın benim
Dünyada kanadım kolumdun benim
Deli misin divane mi sevdiğim

Akarsu'yu bilmem böyle mi sevdin
Aşkın ateşiyle sinemi deldin
Benim bu halıma sen sebep oldun
Deli misin divane mi sevdiğim

AYIRMA BİZİ KENDİNDEN

Doğarken farklı doğmadık
Ayırma bizi kendinden
Yakışmaz bize ikilik
Ayırma bizi kendinden
Har içinde zor içinde
Ayırma bizi kendinden

Bize eller gibi bakma
Umutlarımızı yıkma
Başka deryalara akma
Ayırma bizi kendinden
Har içinde zor içinde
Ayırma bizi kendinden

Akarsu çağır dostuna
Girelim bir gülistana
Koy elin vicdan üstüne
Ayırma bizi kendinden
Har içinde zor içinde
Ayırma bizi kendinden

BİR GÜN BAHAR GELECEKMİŞ NE ZAMAN?

Kışı bitmez şu ömrümün dağına
Bir gün bahar gelecekmiş ne zaman
Benim diyen insan dayanmaz buna
Hayat bana gülecekmiş ne zaman (zalım zalım)

Savruldu yellere kalmadı külüm
Kocaman gövdeyim hani ya dalım
Beni bir başıma koyan o zalım
Gözyaşımı silecekmiş ne zaman (zalım zalım)

Vallahi zorumuş gönül yarası
Gitmiyor başımdan derdi belası
Bilmem neyi arar bizim ***Akarsu***
Maksudunu bulacakmış ne zaman (zalım zalım)

PAZARLIK EDELİM

Pazarlık edelim Ali'm seninle
İki cihan senin (Haydar) olsun sen benim
Hayrını gör imanınla dininle
Hatmin Kur'an senin olsun sen benim

Keselim sıratın kazana çöksün
Olanca katranı (Haydar) çamura döksün
Beraber gülelim cehennem korksun
Sırat nizam senin olsun sen benim

Ayıp değil midir Adem'e mihnet
Başına çalınsın (Haydar) hurili cennet
Dostluk pazarında olma muhannet
Huri Kılman senin olsun sen benim

Akarsu'yum böyle vereyim dursun
Senin aşkın onu (Haydar) yaksın kavursun
Anladım Ali'sin Canansın Nursun
Kamber Selman senin olsun sen benim

AZ GELİR BANA

Tüm vücudum parça, parça bölünse
İnsan olamadım az gelir bana
Kesilse bu başım gözüm kör olsa
Bu kadarcık ceza az gelir bana

Arif olamadım meclis almıyor
Kıymet bilemedim veren olmuyor
Haddimi bilip de dilim durmuyor
Nasihatler yağdı saz gelir bana

Ne yollar yürüdüm, ne hizmet ettim
Ne ben koyun oldum, ne koyun güttüm
İyi söyleyene hep kötü sattım
İyi insanlar da yoz gelir bana

Tövbe ettim hayat bağım değişe
Akarsu sen düşme böyle bir işe
Son versin gidenler böyle gidişe
Herkesin ettiği naz gelir bana

BANA NE

Niye felek beni yardan ayırdı loy ayırdı
Şu alemin güzelinden bana ne vay bana ne
Gönlüm kan ağlıyor sinem yaralı vay yaralı
Eller gülüp eğleniyor bana ne vay bana ne

Kolay mıdır bir güzelin sevdası vay sevdası
Ondan ayrı gurbet elde kalması vay kalması
Tükenmiyor şu gönlümün yarası vay yarası
Eller gülüp eğleniyor bana ne vay bana ne

Akarsu'yum anlamazlar derdimi vay derdimi
Nasıl tarif edem kendi kendimi vay kendimi
Güldür dedim felek yıktı bendimi vay bendimi
Ben ağladım felek gülmüş bana ne vay bana ne

GÖR BENİ BENİ

Seher vakti çıkmış yolun üstüne
Bir bakışta yaraladı yâr beni
Hayran oldum bakakaldım yüzüne
Gözleriyle pareledi yâr beni (beni)

Yollar uzak dağlar girmiş araya
Merhem bulunmazmış azgın yaraya
Derdimi dökeyim bilmem nereye
Sevda almış bir çıkmaza kor beni (beni)

Akarsu'yum yârdan haber gelirse
Şu azgın yarama derman olursa
Gönül sevdiğini arar bulursa
Kahpe felek sen o zaman gör beni (beni)

OLMAZ MI DOST

Şikayetim sana tanrım
Çektiklerim yetmez mi dost
Sen sev dedin ben de sevdim
Kavuştursan olmaz mı dost

Neden dumanlıdır dağım
Virana uğrattın bağım
Bir tek mi ben dertli kulum
Çektiklerim yetmez mi dost

Akarsu'yum hal kalmadı
Söyleyecek dil kalmadı
Gideceğim yol kalmadı
Bana önder olsana dost

SUYUN KURUDU

Çok susadım bir yudum su versene
Kızılırmak sanki, suyun kurudu
Sarardım ben ne haldayım görsene
Kızılırmak sanki, suyun kurudu

Ne yerim var ne yurdum var ne bağım
Bahar geldi açamadım yaprağım
Senelerdir kuru kaldı toprağım
Kızılırmak sanki, suyun kurudu

Ne yaptım ki zalım beni sevmedin
Önünde durdum da yine görmedin
Akarsu'ya bir damlanı vermedin
Kızılırmak sanki, suyun kurudu

GÜL YÜZLÜ YARDAN

Zalım felek onu çok görme bana
Ayrılamam ben o gül yüzlü yârdan
Sıtk ile bağlıdır canım canana
Ayrılamam ben o gül yüzlü yârdan

Engindir duyulmaz figanım sesim
Açıktır o yâre gönül kafesim
Yaşarken aldığım havam nefesim
Ayrılamam ben o gül yüzlü yârdan

Akarsu ateşim yanar tüterse
Aşkın gülü yüreğimde biterse
Ayırsın feleğin gücü yeterse
Ayrılamam ben o gül yüzlü yârdan

SEVGİ İNSANA YAKIŞIR

Gönül eliyle dikilen
Sevgi insana yakışır
Aşkın oduyla tutuşan
Sevgi insana yakışır

Seherde ağlayıp öten
Burcu, burcu hasret tüten
Yusuf'u zindana atan
Sevgi insana yakışır

Sevgi haktan ibarettir
Gönüllerde işarettir
En büyük bir ibadettir
Sevgi insana yakışır

Akarsu'yum sevgi güzel
Dilde güzel telde güzel
Dosta giden yolda güzel
Sevgi insana yakışır

YİNE GÖNLÜM HOŞ DEĞİL

Bugün dost yaralanmış
Yine gönlüm hoş değil
Her yanı parelenmiş
Yine gönlüm hoş değil

Dost hasreti zor imiş
Her dem ahuzar imiş
Dert adamı yer imiş
Yine gönlüm hoş değil

Nice günler görsem de
Çok sefalar sürsem de
Dostlar ile olsam da
Yine gönlüm hoş değil

Akarsu'yum yansam da
Kül olup savrulsam da
Bazı, bazı gülsem de
Yine gönlüm hoş değil

KARNI BÜYÜK KOCA DÜNYA

Karnı büyük koca dünya
Keder dolu acı dünya
Ne gül koydun ne de gonca
Yedin yine doymadın mı

Dünya dünya yalan dünya
Beni benden alan dünya
Haksızlara kalan dünya
Zalımlara kalan dünya

Seni okuyup yazanı
Yunus gibi bir ozanı
Koskocaman Pir Sultan'ı
Yedin yine doymadın mı

Dünya dünya yalan dünya
Beni benden alan dünya
Haksızlara kalan dünya
Zalımlara kalan dünya

Fani kurmuşsun temeli
Bilmem sana ne demeli
Koca Mustafa Kemal'i
Yedin yine doymadın mı

Dünya dünya yalan dünya
Beni benden alan dünya
Haksızlara kalan dünya
Zalımlara kalan dünya

Tatlıdır içilir suyu
Kimseye benzemez huyu
Nice Muhlis ***Akarsu***'yu
Yedin yine doymadın mı

Dünya dünya yalan dünya
Beni benden alan dünya
Haksızlara kalan dünya
Zalımlara kalan dünya

BEN BENİ

İşte geldim gidiyorum dünyadan
Ne yazık ki çözemedim ben beni
Haksızlık dünyada sürüp giderken
Şekil verip çizemedim ben beni

Yalan riyakarın meşrebi şahı
Gider gariplere yükler günahı
Güzel olur erenlerin dergahı
Bir mürşide yazamadım ben beni

Akarsu'yum halden hale büründüm
Cahilin gözüne nokta göründüm
Derya idim damlalara bölündüm
Çok bulandım süzemedim ben beni

SEN GARİPSİN GÜZEL DOST

Döne, döne yandık aşkın narına
Ben garibim sen garipsin güzel dost
Neler vermedim ki senin uğruna
Ben garibim sen garipsin güzel dost

Bilmez idim ateş ile dumanı
Ben başka tanırdım ikrar imanı
Sen kaldırdın gönlümdeki gümanı
Ben garibim sen garipsin güzel dost

Akarsu'yum yaramız çok derinden
Bir olsaydık yer oynardı yerinden
Öldüğümü duyar isen birinden
Ben garibim sen garipsin güzel dost

BEN SILAMA GİDEYİM

Yol ver bana yol ver ey yüce dağlar
Yol ver artık ben sılama gideyim
Şimdi çiçek açtı bizim yaylalar
Yol ver artık ben sılama gideyim

Etme dağlar şu hasretliği kaldır
Bunca gurbet bir ömüre zarardır
O yâr ile aramızda söz vardır
Yol ver artık ben sılama gideyim

Akarsu'yum kaldım zalim gurbette
Vefasız yar olan gülmez elbette
Gözüm yoktur benim malda servette
Yol ver artık ben sılama gideyim

DELİ GÖNLÜM
ABDAL GÖNLÜM

Nedir senden çektiklerim
Deli gönlüm abdal gönlüm
Gözyaşımı döktüklerim
Deli gönlüm abdal gönlüm

Düşünceler ömrüm aldı
Gitti geldi beni buldu
Yıkılacak neyim kaldı
Deli gönlüm abdal gönlüm

Akarsu'yum bilemedim
Bir kararda duramadım
Ben sırrına eremedim
Deli gönlüm abdal gönlüm

ÖMRÜMÜN

Sevdiğimden ayrı kaldım kalalı
Ne tadı var ne tuzu var ömrümün
Zalım felek hatırımı kıralı
Ne tadı var ne tuzu var ömrümün

Geçmiyor günlerim bana yıl oldu
Bağrımda ateşim yandı kül oldu
Ağlayı, ağlayı yaşım sel oldu
Ne tadı var ne tuzu var ömrümün

Nasıl olsa şu dünyadan giderim
Hayatımı bir canımla öderim
Akarsu'yum bu mu benim kaderim
Ne tadı var ne tuzu var ömrümün

NE ÇIKAR Kİ

Vicdanın kurumuş senin
Sevdim desem ne çıkar ki
İşin gücün yalan dolan
Sevdim desem ne çıkar ki

Yandığımı göre, göre
İnanmadın sen bir kere
Böyle vefasız bir yâre
Sevdim desem ne çıkar ki

Akarsu'yum yüzüme bak
Yüreğime saldın bir ok
Senin bana inancın yok
Sevdim desem ne çıkar

SEVDİM SENİ BİLMİYOM

Gül yüzün döndürme benden
Ben sevdim seni bilmiyom
Canan ayrılır mı candan
Ben sevdim seni bilmiyom

Di gel di gel yar cananım
Aynı dert ile yanalım
Sen benimsin ben de senin
Naz etme benim sultanım

Eğil deli gönlüm eğil
Bir güzele verdim meyil
Dünya umurumda değil
Ben sevdim seni bilmiyom

Akarsu'yum sana yar mı?
İşim gücüm ahu zar mı?
Halimden haberin var mı?
Ben sevdim seni bilmiyom

YALAN MIYIM
HAYAL MİYİM
YARADAN

Bana bir damladan verdin bu canı
Yalan mıyım hayal mıyım yaradan
Tanımadım anlamadım ben beni
Yalan mıyım hayal mıyım yaradan

Gönül pınarından içtim bir yudum
Her varlıkta bin bir ismini duydum
Doğarken ölürken ben gene buydum
Yalan mıyım hayal mıyım yaradan

Akarsu dalımı keser budarım
Az mıyım çok muyum ben ne kadarım
Evvel ahir toprak olur giderim
Yalan mıyım hayal mıyım yaradan

SENDEN BİR ŞEY İSTEMİYOM

Gel beni halıma bırak
Senden bir şey istemiyom
Yakınlığın olsun ırak
Senden bir şey istemiyom

Coşkun suyun selindeyim
Bir fidanın dalındayım
Zaten kendi halımdayım
Senden bir şey istemiyom

Başkasına bade düşsün
Kıymetini onlar bilsin
Kerametin senin olsun
Senden bir şey istemiyom

Akarsu'yum dane dane
Dolaşırım yana yana
Bir güzel dost yeter bana
Senden bir şey istemiyom

HAİN GÖZLÜM BEKLEME

Gördüğün yarayı sen açtın zalim
Daha gelmem hain gözlüm bekleme
Zalim gözlüm bekleme
Sevda deyip sardın başıma bela
Daha gelmem hain gözlüm bekleme
Zalim gözlüm bekleme

Doymadım ki yardan muradım alam
Doyasıya şu dünyada bir gülem
Hain gözlüm bir gülem
Sağlam iken şimdi oldum bir verem
Daha gelmem hain gözlüm bekleme
Zalim gözlüm bekleme

Efkarımdan gece gündüz içerim
İçip içip de kendimden geçerim
Hain gözlüm geçerim
İnkâr etme sensin benim severim
Daha gelmem hain gözlüm bekleme
Zalim gözlüm bekleme

Akarsu'yum böyle imiş kaderim
Yıllar oldu bitmez imiş kederim
Hain gözlüm kederim
Usandım yâr elinizden göçerim
Daha gelmem hain gözlüm bekleme
Zalim gözlüm bekleme

KALMAMIŞ

Ne deyim ki dünya senin halına
Gayrı bakılacak yüzün kalmamış
Bölüşmüşler servetini malını
Bir yara saracak bezin kalmamış

Yalancılar sarmış dört bir yanını
Fakirler görmedi bir tek gününü
Kimse kurtaramaz senden canını
Ne bir tadın ne de tuzun kalmamış

Bu günlerde zalımların çoğaldı
Dolu vurdu dört bir yana dağıldı
Dalgıçların kuru çayda boğuldu
Yorulmuşsun eski hızın kalmamış

Akarsu dünyada bir tek bir kişi
Gün gelir ki birden batar güneşi
Beğendin mi dünya yaptığın işi
İnsanlara karşı hazzın kalmamış

YOKLUK GÖRÜNÜR

Yüzümüze gülen maskeli dostlar
Dışı nurdan içi çöplük görünür
Yüküm atlas libas ipek diyenler
Götürdük pazara iplik görünür

Yalan söylenir mi Hakk'ın önünde
Melek barınır mı şeytan bağrında
Gidip yargılansa Hakk divanında
Bütün işlerinde terslik görünür

Herkes sevdiğini almış yanına
Kuvvetli zayıfın okur canına
Bir telaştır düşmüş dünya malına
Akarsu bizlere yokluk görünür

NENNİ NENNİ

Bunca gamın bunca derdin içinde
Yaşamak bizlere zor nenni, nenni
Bizden umudumu kesme erenler
Elbet bir çaresi var nenni, nenni

Duman vardır üstümüzde dağ gibi
Her yandan kuşatmış sanki ağ gibi
Güz gelince bozdukları bağ gibi
Ne hallere düştük gör nenni, nenni

Eğil gel ***Akarsu*** gel Hakk'a eğil
Bir kere ağyara vermedim meyil
Suç bizim sevdiğim kimsede değil
Gelmişiz dünyaya kör nenni, nenni

YÂR BULAMADIM

Ömrüm geldi geçti bir akşam gibi
Şu gönlüme göre yâr bulamadım
Çok hayaller kurdum boşuna çıktı
Şu gönlüme göre yâr bulamadım

Bir güzeli sevdim yarim olmadı
Vallahi usandım halım kalmadı
Şans dediler bir de bana gülmedi
Şu gönlüme göre yâr bulamadım

Akarsu'yum dünya bana dar oldu
Geride servetim malım mı vardı
Ömrüm tükeniyor şurda ne kaldı
Şu gönlüme göre yâr bulamadım

BEN YERİNE ÖLÜRÜM

Kalmadı dünyada tutacak dalım
Sen ölme yâr ben yerine ölürüm
Yoruldu kervanım kapandı yolum
Sen ölme yâr ben yerine ölürüm

Felek bir gün fermanını bildirir
Bir ömrünü bin dert ile doldurur
Ben gülmedim belki seni güldürür
Sen ölme yâr ben yerine ölürüm

Akarsu'yum bir deryada kalmadım
Yağmur oldum yeryüzüne damladım
Seni bilmem ben muradım almadım
Sen ölme yâr ben yerine ölürüm

YARALIYIM ELLEME

Sen tabipsin saramazsın yaramı
Ben vurgunum yaralıyım elleme
Feleğinen bulamazsın aramı
Ben vurgunum yaralıyım elleme

Aman tabip canım tabip oy tabip
Saramazsın bu yaramı can tabip

Yağmur olur karışırdım sellere
Yoldaş oldum garip, garip kullara
Felek vurdu düştüm haldan hallara
Ben vurgunum yaralıyım elleme

Aman tabip canım tabip oy tabip
Saramazsın bu yaramı can tabip

Kurudu bağımda fidanım gülüm
Yılanlı dağımdır Sivas'tır elim
Akarsu tabibe uğradı yolum
Ben vurgunum yaralıyım elleme

DEĞİLSİN Kİ BİLESİN

Zalim felek duymadın mı sesimi
Sen yaralı değilsin ki bilesin
Bilemezsin matemimi yasımı
Sen yaralı değilsin ki bilesin

Bizim eller benim sadık yarimdi
Yaylalarda soğuk suyu var idi
Dönül dağlarının karı eridi
Sen yaralı değilsin ki bilesin

Gurbet elde günde ömrüm çürüyor
Eller beni bir biçare biliyor
Akarsu'ya gelen bir taş vuruyor
Sen yaralı değilsin ki bilesin

BANA DA BİR MERHEM OLSANIZ DAĞLAR

Ta ezelden beri vurgunum size
Beni aranıza alsanız dağlar
Öyle yalnızım ki kaldım arada
Derdime bir çare bulsanız dağlar

Türlü, türlü çiçek bağlarınız var
Açtı tazelenen gülleriniz var
Dostlara uzanan elleriniz var
Bana da bir merhem olsanız dağlar

Bağrıma saplandı dostun hançeri
Açılan yaranın derindir yeri
Hasretin çekerim yıllardan beri
Akarsu der beni bulsanız dağlar

YORULDUM YORGUNUM

Yoruldum yorgunum fazla gidemem
Neler etti kahır beni yol beni
Kolay değil ben bu derdi çekemem
Zalimin eline koydu hal beni

Arsız değil idim arsız ettiler
Saldılar gurbete yurtsuz ettiler
Yardan ayırdılar yarsız ettiler
Şimdi gizli, gizli kınar el beni

Akarsu'yu aşka yaktı yaradan
Ömür bir gün gibi geçti aradan
İşte geldim gidiyorum dünyadan
Oturmuş bekliyor kuru sal beni

ETME UTAN

Ben bir işçi vatandaşım
Zaten belalıdır başım
Soya, soya, bitti işim
Etme utan, yapma utan
Gör halimi artık utan
Yeter soydun, biraz utan

Hakkımızı hiç vermiyon
Dünya gözüyle görmüyon
Aç karnımı doyurmuyon
Etme utan, yapma utan
Gör halimi artık utan
Kır nefsini, yeter utan

Atlı iken, kaldık yaya
Rezil ettin şu dünyaya
Sattın bizi Almanya'ya
Etme utan, artık utan
Gör halimi sen be utan
Yapma utan, artık utan

Akarsu'yum yaşamam ki
Yaş tahtaya basamam ki
Ozanım ben susamam ki
Etme utan, utan, utan
Yapma utan, satma utan
Bizi bize, kırdın utan

GÖRSENE BUNU

Acından mı ölsün benim milletim
Madem evla isen gör sene bunu
Suçumuz ne ise, söyle yaradan
Madem Mevla isen, gör sene bunu

Nerde dert var ise, fakiri bulur
Kimi yoksulluktan, açlıktan ölür
Ona sorar isen, kaderden bilir
Madem Mevla isen, gör sene bunu

Bunca dert içinde, neyleyim yâri
Bağrım yanık benim, yıllardan beri
Muhlis ***Akarsu***'yum, bunlardan biri
Madem Mevla isen, gör sene bunu

İŞÇİYSEM KÖLE MİYİM?

Yaptığınız ayıptır
İşçiysem köle miyim?
Neden hakkım kayıptır
İşçiysem köle miyim?

İşçiyim elim nasır
Kafa tutmaya hazır
Bey değil adım Hızır
İşçiysem köle miyim ?

Onsuz tarla sürülmez
Fabrikalar kurulmaz
Hak alınır verilmez
İşçiysem köle miyim ?

Vatanıma gönderin
Ağlarım derin, derin
Türkiye'mde iş verin
İşçiysem köle miyim?

Akarsu dost görünsün
Umutları dirilsin
Bize kıyan sürünsün
İşçiysem köle miyim?

ZAMANI GELDİ

Sırtımızda ağaların yükünü
Silkinip atmanın zamanı geldi
Cehaleti gerilerde bırakıp
İleri gitmenin zamanı geldi

Başına çalınsın bozuk düzenin
Boş nutuk çekenin, boşa yazanın
Aramızda yılan gibi gezenin
Boynundan tutmanın zamanı geldi

Akarsu der hakkımızı çalanın
İşçinin sırtından zengin olanın
Bizi kendi gibi korkak bilenin
Önüne çıkmanın zamanı geldi

YAR YÜREĞİN SOĞUDU MU?

Ettin beni bir yaralı
Yâr yüreğin soğudu mu?
Terk edip de ayrılalı
Yâr yüreğin soğudu mu?

Sensiz günüm bir işkence
Divaneyim görmeyince
Yaptıkların hak mı sence?
Yâr yüreğin soğudu mu?

Derdimi içime attım
Dertler çeke, çeke bittim
Akarsu'yu koydun yetim
Yâr yüreğin soğudu mu?

KULA KULLUK YAKIŞIR MI?

Gel kardaşım ayrı gezme
Kula kulluk yakışır mı?
Zalıma boynunu eğme
Kula kulluk yakışır mı?

Fırsat sizde, bile, bile
Dura, dura döndük sele
Yirminci asırda bile
Kula kulluk yakışır mı?

Akarsu darda kalsa da
Dünya halkı hep ölse de
Bunun sonu ip olsa da
Kula kulluk yakışır mı?

O NASIL BAKIŞ

O nasıl bakıştır, o nasıl duruş
Kurban olam güzel, del'ettin beni
O beyaz gerdana, zülüf dökülmüş
Ateşim, oldun da, kül ettin beni

Cemalin benziyor, doğan güneşe
Senin sevdan koydu, beni ateşe
Gönül razı değil, böyle gidişe
Bir kuru sevdaya kul ettin beni

Akarsu dünyayı, gezdim gezeli
Var mıdır? Cihanda senden güzeli
Derdinden olmuşum, bağlar gazeli
Kırılmış dökülmüş dal ettin beni.

ARTIK ÇEKEMEM

Bu sevda denizi bitmez sanırdım
Sana ne dil, döksem, yetmez sanırdım
Gölgem üzerinden, gitmez sanırdım
Şimdi güneş battı, hisse almadım

Akarsu, gönlümün sendin gelini
Hep doğru sanırdım, her dediğini
Daha tutamazken narin elini
Başka bir el tuttu, hisse almadım.

GELSİN ARTIK BİZİM ELİN BAHARI

Gurbet için terkedilmiş yurt bizde
Vicdanı yok, can alıcı kurt bizde
Böyle gelmiş, böyle gitmez dert bizde
Gelsin artık bizim elin baharı

Akarsu davamız, görülmez oldu
Bağlarda gülümüz, derilmez oldu
Yoksulun yarası, sarılmaz oldu
Gelsin artık bizim elin baharı

YÜKLEME SEVDİĞİM BU DERDİ BANA

Yükleme sevdiğim, bu derdi bana
Bilir misin sıra, sıra derdim var
Bak şu benim, kara olan bahtıma
Bilir misin, sıra, sıra derdim var.

Dertlerim içimde, kurt olmuş gider
Gurbet eller, bana yurt olmuş gider
Beni seven , derdim yokmuş zan eder
Bilir misin , sıra, sıra derdim var.

Akarsu'yum , gözyaşlarım sel gibi
Bir yerden bir yere, gider yol gibi
Şimdi sevdiklerim bana el gibi
Bilir misin , sıra, sıra derdim var.

VURURLAR SENİ

Niye doğdun, dinle beni
Nenni bebek, nenni nenni
Büyürsen vururlar seni
Nenni bebek, nenni nenni

Dünyadan haberdar mısın?
Kör kurşuna razı mısın?
Sağcı mısın? Solcu musun?
Nenni bebek, nenni nenni

Okullar anarşi dolu
Her gün üç-beş tane ölü
Şimdi doğan, bence deli
Nenni bebek, nenni nenni

Beş kişi dolduk, bir oda
Geçinmek zordur, şu anda
Başım şimdi çok belada
Nenni bebek, nenni nenni

Akarsu'yu, ne tanırsın
Yüzüme baksan ağlarsın
Bebeksin sen bilemezsin
Nenni bebek, nenni nenni

EMEKLERİ YALAN OLMUŞ GARİBİN

Sanki bu dünyaya gelmiş gitmemiş
Muradı gözünde, kalmış garibin
Ne bir ismi kalmış, ne de eseri
Emekleri yalan olmuş garibin

Garibe ırgatlık, kalmış evvelden
Ne yaralar almış, yedi düvelden
Düşer taşı elindeki kavaldan
Çaldıkça gözleri dolar garibin

Akarsu'yum yüce dağlar ardında
Duman tütmez garibimin yurdunda
Suskun ama olanların farkında
Derdi yüreğine, vurmuş garibin.

BU GÜNLER

Vay gözünü sevdiğimin dünyası
Dokunsalar ağlar oldum bu günler
Yüreğimden bir zalımın yarası
Yaralarım bağlar oldum, bu günler

Derdim bini aştı, önce bir iken
Yüreğimde yaralarım, var iken
Garip, garip bir köşede dururken
Dertli, dertli söyler oldum bu günler

Utanırım kime doğru gideyim
Sen gel ki ben , ardın sıra geleyim
Akarsu'yum ben her zaman böyleyim
Yâre doğru, gider oldum bu günler.

NELER OLMUŞ

Deli olmuş, köy muhtarı
Neler olmuş, bizim elde
Sürmüşler o kaymakamı
Neler olmuş, bizim elde

Köylü ne demişse demiş
Alan başın alıp gitmiş
Koyunlar ekini yemiş
Neler olmuş, bizim elde

Recep'in kafası kızmış
Tarlasını geri almış
Köyde bir de düğün kurmuş
Neler olmuş, bizim elde

Ankara'dan biri gelmiş
Gelir gelmez, geri dönmüş
Köylüden çok, küfür yemiş
Neler olmuş, bizim elde

Dönen dolaba bakmışlar
Rüşveti köyden almışlar
Akarsu'yu kör sanmışlar
Neler olmuş, bizim elde.

YARALIYIM KİME GİDEM YARADAN

Usanmışım şu feleğin elinden
Yaralıyım kime gidem yaradan
Kurtulamam yâr aşkının selinden
Yaralıyım kime gidem yaradan

Kara bahtım, bir gün olsun gülmedi
Dost elinden göz yaşını silmedi
Garip gönlüm sevdiğini bulmadı
Yaralıyım kime gidem yaradan

Akarsu'yum derdim sığmaz içime
Bir yol bulamadım, gidem göçüme
Genç yaşımda, aklar düştü saçıma
Yaralıyım kime gidem yaradan

AYRILAMAM

Zalım felek, bunu çok görme bana
Ayrılamam ben o gül yüzlü yardan
Sıtkıyle bağlıdır, canım canana
Ayrılamam ben o gül yüzlü yârdan

Engindir duyulmaz, figanım sesim
Açıktır o yâre, gönül kafesim
Yaşarken aldığım, havam hevesim
Ayrılamam ben o gül yüzlü yârdan

Akarsu ateşim yanar tüterse
Aşkım gibi, yüreğim de biterse
Ayırtsın, feleğin gücü yeterse
Ayrılamam ben o gül yüzlü yârdan.

GÜZEL SENİ

Bir bakışta yaralandım
Unutamam güzel seni
Gözlerine doyamadım
Unutamam güzel seni

Benden ayrılıp kalsan da
Sevgimden uzak olsan da
Nehir olup hep aksan da
Unutamam güzel seni

Yüce dağlar kar olsa da
Güzel sevmek zor olsa da
Zalim felek ayırsa da
Unutamam güzel seni

Akarsu'yum dert ederim
Sinemi yaktı kederim
Ben sensiz nasıl ederim
Unutamam güzel seni

GENÇLİĞİME ÖMRÜME

Boşaymış seninle geçen günlerim
Yazık oldu, gençliğime, ömrüme
Değmezmişsin, sevilmeye, sevmeye
Yazık oldu, gençliğime, ömrüme

Zehir oldun, ekmeğime, suyuma
Hasret koydun, aşretime, köyüme
Bilemedim, sevmek benim neyime
Yazık oldu, gençliğime, ömrüme

Dost zannedip, bir zalime sarıldım
Ben bu derdi, çeke, çeke yoruldum
En sonunda yâr elinden vuruldum
Yazık oldu, gençliğime, ömrüme

SÜRÜM SÜRÜNESİN

Evimi başıma yıktın
Sürüm, sürüm, sürünesin
Hayatımı zehir ettin
Sürüm sürüm sürünesin
Halden hale bürünesin

Ne işler açtın başıma
Acımadın, genç yaşıma
İstemem, girme düşüme
Sürüm sürüm sürünesin
Diyar diyar gezinesin

Aksın göz yaşın durmasın
Ettiğin sana kalmasın
Kimse yaranı sarmasın
Sürüm sürüm sürünesin
Halden hallere giresin

Akarsu der gülmeyesin
Muradına ermeyesin
Ecelinle ölmeyesin
Sürüm sürüm sürünesin
Halden hallere giresin

SORAN OLMADI

Vah benim köyümün dertli kaderi
Bu sene de geçti, gelen olmadı
Onun için gitmez keder elemi
Bu sene de geçti, soran olmadı

Adalet mi bizi, bizden ayıran?
Köylüyü bırakıp, zengin kayıran
Seçimlerde bağır bağır, bağıran
Bu sene de bize, gelen olmadı

Ben ordayım, yarim karşı geçede
Şehir doldu, köylü nere göç ede
Üvey evlat gibi, kaldık köşede
Bu sene de geçti, gelen olmadı.

Akarsu'yum hangi derdi anlata
Allah sabır versin, yüce millete
Bir tarla yetmiyor, on beş külfete
Bu sene de geçti, gelen olmadı

KARA GÖZLÜM

Aşık olan gülmez imiş
Bilemedim kara gözlüm
Senden başkasına gönül
Veremedim kara gözlüm

Gitmek isterim o yâra
Bülbül gibi düştüm dara
Açıldı sinemde yara
Saramadım kara gözlüm

Akarsu'yun dertli başı
Bitmiyor hayatın kışı
Aktı gözlerimin yaşı
Silemedim kara gözlüm.

YÜZÜMÜZE GÜLEN MASKELİ DOSTLAR

Yüzümüze gülen maskeli dostlar
Dışı nurdan, içi çürük görünür
Yüküm atlas, libas, ipek diyenler
Götürdüm pazara, iplik görünür

Yalan söylenir mi Hakk'ın önünde?
Melek barınır mı? Şeytan bağrında
Gidip yargılansa, Hakk divanında
Bütün işlerinde, terslik görünür

Herkes sevdiğini, almış yanına
Kuvvetli, zayıfın okur canına
Bir telaştır, düşmüş, dünya malına
Akarsu, bizlere yokluk görünür.

VAY BENİM BELALI BAŞIM

Huzurum kalmadı felek
Vay benim belalı başım
İçin, için yandı yürek
Vay benim, belalı başım

Sevdam kışa döndü benim
Ömrüm boşa döndü benim
Umutlarım söndü benim
Vay benim, belalı başım

Akarsu'yum adım, adım
Ne tuzum var, ne de tadım
Elimdedir emanetin
Vay benim, belalı başım

MURADIN OLDU MU BARİ?

Nedendir boynumu, büktüm sevdiğim
Şimdilik muradın, oldu mu bari
Sanki umurunda nasıl olduğum
Gülmeyen yüzlerin, güldü mü? Bari

Merhamet yok, vicdanında, dilinde
Dost eğlenmez, vatanında ilinde
Bülbül sitem eder, ötmez dalında
Kargalardan haber geldi mi? Bari

Akarsu, vefayı kimde buldu ki?
Her zaman ağladı, nerde güldü ki?
Gayri yıkılacak, neyim kaldı ki?
Çektiğin çileler, bitti mi? Bari

KIZILIRMAK SANKİ SUYUN KURUDU

Çok susadım, bir yudum su versene
Kızılırmak sanki suyun kurudu
Sarardım da soldum, beni görsene
Kızılırmak sanki suyun kurudu

Ne yerin var, ne yurdun, ne bağın
Bahar geldi, açamadın yaprağın
Senelerdir susuz kaldı, toprağım
Kızılırmak sanki suyun kurudu.

Ne yaptım ki, zalim beni sevmedin
Önünde durdum da, yine görmedin
Akarsu'ya bir damlanı vermedin
Kızılırmak sanki suyun kurudu.

BIRAKMADI SEVDAN BENİ

Az mı cefalar çektirdin?
Bırakmadı sevdan beni
Ömrümü yedin, bitirdin
Bırakmadı sevdan beni
Ah ben nidem, dost ben nidem
Yaralıyım kime gidem
Ne belalı bir başım var
Nerede tedavi edem

Dert doluyum baştan başa
Alıştı gözlerim yaşa
Sürdü beni, bir yokuşa
Bırakmadı, sevdan beni
Ah ben nidem, dost ben nidem
Yaralıyım, kime gidem
Ne belalı bir başım var
Nerede tedavi edem

Akarsu aktım duruldum
Nice insandan soruldum
Gahi öldüm, gah dirildim
Bırakmadı, sevdan beni
Ah ben nidem, dost ben nidem
Yaralıyım kime gidem
Ne belalı, bir başım var
Nerede tedavi edem.

GARİBİM

Gözü yaşı, gurbet elde
Sen miydin? Benim garibim
Dertli , dertli türkülerde
Sen miydin? Benim garibim

Garip gözü yaşlı olur
Dört mevsimi, kışlı olur
Gider-gelir, yaslı olur
Sen miydin? Benim garibim

Dolan ey garibim dolan
Umutlar hep olmuş yalan
Gurbette kimsesiz ölen
Sen miydin? Benim garibim

Akarsu kara yazılan
Türlü elekten, süzülen
Hor görülüp de ezilen
Sen miydin? Benim garibim

KIRSALAR KALEMİM YİNE YAZARIM

Kırsalar kalemim yine yazarım
Bu can bedenimden gidene kadar
Halkım için ben her şeye hazırım
Bu can bedenimden gidene kadar

Sazım ile ezilenden yanayım
Anadolu'm hallerini yazayım
Davam için ne olursam olayım
Bu can bedenimden gidene kadar

Sanki bu dünyada başka alemi
Bu düzen oldukça bitmez ezeni
Ne defterler yeter, ne de kalemi
Bu can bedenimden gidene kadar

Akarsu'yum durmaz oldu kınından
Gelir geçer herkes dünya hanından
Sazım sözüm işçi- köylü yanından
Bu can bedenimden gidene kadar

YARALI GÖNLÜME TABİP OLSANA

Yaralı gönlüme tabip olsana
Senin için ağlar nemli gözlerim
N'olur bu derdime çare bulsana
Senin için ağlar, nemli gözlerim

Türlü, türlü dertlerin var başımda
Tat kalmadı ekmeğimde aşımda
Usandım canımdan bu genç yaşımda
Senin için ağlar nemli gözlerim

Arada kalmışım nere gideyim
Bir zalime düştüm nasıl edeyim
Akarsu'yum ben feleğe ne deyim
Senin için ağlar, nemli gözlerim.

MECNUN'A BENZETİR SENİ GÖRENLER

Nedir hiç bitmiyor sende ki keder
Biraz da sabırlı ol sana bülbül
Mecnuna benzetir, seni görenler
Artık bir kararda dur sana bülbül

Durmayıp gezersin, bir hevesinen
Ne yaman olursun, öyle süsünen
Dağlar meftun olur, güzel sesinen
Bir de benim için, ötsene bülbül

Akarsu'yum nedir onca feryadın
Yaramı deşmek mi, senin muradın
Kırık değil ise, eğer kanadın
Bizim ele doğru gelsene bülbül

GELMİYOR HABERİN NERDESİN DOSTUM

Sensiz çekilmiyor, aylar seneler
Gelmiyor haberin nerdesin dostum
Çoktandır yüzünü göremez oldum
Gelmiyor haberin nerdesin dostum

Ne gecem gecedir, nede gündüzüm
Ağlamakta içim, yaş akar gözüm
Büktü belimizi, ayrılık bizim
Gelmiyor haberin nerdesin dostum

Beni hatırlarsan muhabbet eyle
Gizleme derdini, gerçeği söyle
Akarsu'yum ömür geçer mi böyle?
Gelmiyor haberin, nerdesin dostum.

BU AYRILIK YÜREĞİME DERT OLDU

Ben o yâre ikrar verdim vereli
Bu ayrılık yüreğime dert oldu
Zalim felek beni etti yaralı
Bu ayrılık yüreğime dert oldu

Onca dertler dört yanımı bürümüş
Bir çöl gibi pınarlarım kurumuş
İnsanın başına neler gelirmiş
Bu ayrılık yüreğime dert oldu

Akarsu'yum ben bu derdi bileyim
Bunca dert içinde, nasıl, neyleyim
Dermanım yok, pervanece döneyim
Bu ayrılık yüreğime dert oldu.

GURBET BANA YURT OLDU

Gurbet bana yurt oldu
Gün geçtikçe dert oldu
Gurbet nedir bilmezdim
Gözlerime kor doldu

Görüp suçun örtmüyor
Yâr elimden tutmuyor
Her gün bir meyhanede
Yine derdim bitmiyor

Akarsu'yum bu dağlar
Derdim içimi dağlar
Zalime ikrar veren
Boşuna gönül eyler

AŞIRDI BENİ

Akıl ermez şu feleğin işine
Amansız dertlere düşürdü beni
Türlü, türlü bela açtı başıma
Aşılmaz dağlardan aşırdı beni

Mecnun edip, diyar, diyar gezdirdi
Hile ile hayatımı bezdirdi
Kapanmış yaramı tekrar azdırdı
Bir kuru sevdaya düşürdü beni

Vicdansız olanlar, felekten bula
Olanca yükünü verdi sırtıma
Ararım dostları, gelmez yanıma
Muhlis Akarsu'yum şaşırdı beni

BU KADAR MI SÜRER GURBET DEDİĞİN

Zehir oldu bana, aylar seneler
Bu kadar mı sürer, gurbet dediğin ?
Hasretimden, yürek her gün kan ağlar
Bu kadar mı sürer, gurbet dediğin ?

Sensiz diken olmaz, bizim ellere
Gözüm yaşım döndü, bazen sellere
Boynu bükük baktım, garip yollara
Bu kadar mı sürer gurbet dediğin

Akarsu'yum eski günleri andı
Bekleyi, bekleyi deliye döndü
Nasıl olsa bir gün gelirsin sandı
Bu kadar mı sürer, gurbet dediğin

NE OLURSA BANA BENDEN OLUYOR

Kaderime verdin, idam cezası
Ne olursa bana, benden oluyor
Kimden miras kaldı, alın yazısı
Ne olursa bana, benden oluyor

Dertliyim derdimi, kendim yarattım
Gece oldum, gündüzümü kararttım
Dertli başım çok tarağa tarattım
Ne olursa bana, benden oluyor

Akarsu'yum çözemedim düğümü
Kime bağladıysam aldım payımı
Kayıp ettim aşretimi köyümü
Ne olursa bana, benden oluyor

GECE GÜNDÜZ BU YOLLARDA

Gece gündüz bu yollarda
Öldürecek yollar beni
Her gün bir başka ellerde
Öldürecek yollar beni

Sıla benden uzak kaldı
Yüreğim ayrılık doldu
Yollar bana tuzak oldu
Öldürecek yollar beni

Yollar uzun dizim tutmaz
Bir zalime gücüm yetmez
Ömür biter, yollar bitmez
Öldürecek yollar beni

Yolculuklar başlar acı
Gidersem gelirim bacı
Akarsu'yum yine yolcu
Öldürecek yollar beni

DOST BENİ

Gizli değil açık, açık konuştum
Neden anlamıyor onca dost beni
Bir bülbül misali diken bağlara
Figan ettim dinlemiyor dost beni

Dertlerimi birer, birer söylesem
Dost dedikçe yüreğimi dağlasam
Bir beşikte ana diye ağlasam
El vurup ta sallamıyor dost beni

Akarsu'yum Hakk diyerek gelirem
Niye kendi ellerimle kovulam
Ben insandan gayri bir şey değilem
Neden kardaş bellemiyon dost beni

SÜRMELİM

Kerem et yoluna kurban olayım
Derdimin dermanı sende sürmelim
Sen gül ol ki ben dalına konayım
Derdimin dermanı sende sürmelim

Yüreğimi aşk oduyla dağladım
Dere oldum, ırmak oldum çağladım
Hasretinle figan edip ağladım
Derdimin dermanı sende sürmelim

Gel sürmelim koyma beni aradan
Sen olmasan kovulurum buradan
Yaralarım sızlar derman nereden
Derdimin dermanı sende sürmelim

Akarsu'yum yandım yar ateşine
Tutuldum hayatın boran kışına
Ömrüm geldi geçti hayli boşuna
Derdimin dermanı sende sürmelim

DÜŞMANIMI DÜŞÜRMESİN CAHİLE

Bir derdim var diyem ulu Mevla'ya
Düşmanımı düşürmesin cahile
İnsanın başını sokar belaya
Düşmanımı düşürmesin cahile

Muhabbeti kısa, çok uzun sürmez
Nerde olduğunu kendi de bilmez
Cahilde mantığın zerresi olmaz
Düşmanımı düşürmesin cahile

Kendi iliminden kelamlar eder
Dünyanın altından üstünden gider
Bakarsın kendini tanrı zanneder
Düşmanımı düşürmesin cahile

Temele basmadan çıkar çatıya
Güneşi görmeye gider batıya
Akarsu'yum aman benden öteye
Düşmanımı düşürmesin cahile

VURMA BİR DAHA

Derdimden deliye döndüm sevdiğim
Sen, sen ol düşüme girme bir daha
Güneşe benzeyen ahı göz ile
Karşıma gelip de vurma bir daha

Sen gelip geçtikçe derdim çoğalır
Hasretim gönlümde koca dağ olur
Yalancısın ama elden ne gelir
Boş boşuna ikrar verme bir daha

Akarsu'yum derdim çoktur bugünler
Sanki diken oldu şu bizim eller
Gönül hastalanmış hayli iniler
Başıma belalar sarma bir daha.

YOL VER ARTIK
BEN YÂRİME GİDEYİM

Yol ver bana, yol ver hey yüce dağlar
Yol ver artık ben sılama gideyim
Şimdi çiçek açtı bizim yaylalar
Yol ver artık, ben yârime gideyim

Etme dağım şu hasretliği kaldır
Bunca gurbet bir ömüre zarardır
O yâr ile aramızda söz vardır
Yol ver artık, ben sılama gideyim

Akarsu'yum kaldım zalim gurbette
Vefasız olan yâr, gülmez elbette
Gözüm yoktur, benim malda servette
Yol ver artık, ben sılama gideyim

KIZAR OLDUM

Ettin aklımı divane
Diyar, diyar gezer oldum
Bir sızı koydun içime
Bu ömrümden bezer oldum

Bu bahçede bir gül idim
Günden güne bak eridim
Sevdiğimden bir ok yedim
Rüyalarda gezer oldum

Akarsu'ya neler olmuş
Issız bir sahrada kalmış
Bu ne belalı dert imiş
Ben kendime kızar oldum

DAĞLAR

Ta ezelden beri, vurgunum size
Beni aranıza alsanız dağlar
Öyle yalnızım ki, kaldım arada
Derdime bir çare, bulsanız dağlar

Bin bir çeşit çiçek bağlarınız var
Aşkı tazeleyen gülleriniz var
Dostlukça uzanan elleriniz var
Bana da bir merhem olsanız dağlar

Bağrıma saplanmış dostun hançeri
Açılan yaremin derindir yeri
Hasretin çekerim, yıllardan beri
Akarsu der beni, duysanız dağlar

BÖYLE ÇEKTİĞİM

Yine yüreğime koydun bir keder
Nedir senden kurban , böyle çektiğim
Ne mektubun gelir, nede bir haber
Nedir senden benim, böyle çektiğim

Bunca günler ah vah ile biter mi?
Çürük, virane de bülbül öter mi
İnsan sevdiğine böyle eder mi?
Nedir senden benim, böyle çektiğim

Akarsu'yu beter ettin sen zalım
İflah etmez seni bu intizarım
Artık dayanamam kalmadı halım
Nedir senden benim, böyle çektiğim

YOLSA NE ÇIKAR

Vazgeç tabip vazgeç çaresi yoktur
Türlü, türlü sargı sarsan ne çıkar
Yıllar oldu henem bağrım eziktir
Bir baştan bir başa, yarsan ne çıkar

Bir bildiğin varsa kendine sakla
Neşterin vurmuşken, her yanı yokla
Yâr sineme vurdu, zehirli okla
Bir taşta sen bana vursan ne çıkar

Akarsu'ya sürsen artık ilacı
Yetmez mi? Çektiğim bu kadar acı
Gidiyorum gayri bil sen ey hancı
O yâr saçlarımı yolsa ne çıkar

DERDİMİN DERMANI CANANIM TEZ GEL

Gündüz hayalimde, gece düşümde
Derdimin dermanı, cananım tez gel
Derman bulamadım gözüm yaşında
Derdimin dermanı, cananım tez gel

Neden ayrı düştü böyle yolumuz
İlaç kâr etmiyor, soldu gülümüz
Bilmem nasıl olur bizim halımız
Derdimin dermanı, cananım tez gel

Muhlis Akarsu'yum yandım tutuştum
Nasıl oldu ben bu derde alıştım
Hasretinle gece, gündüz dolaştım
Derdimin dermanı cananım tez gel

YARAMA BAKSANA TABİP

Derdimi sorarsın, gönül yarası
Bir de sen yareme, baksana tabip
Anladım ki dünya, yalan dünyası
Bir de sen yareme, baksana tabip

Katarlandı dost kervanım yürüdü
Şu garip halimi, duman bürüdü
Zalimin elinden, ömrüm çürüdü
Bir de sen yareme, baksana tabip

Akarsu'yum kaldım ıssız sahrada
Sıra, sıra dağlar, vardır arada
Birkaç günlük ömrüm kaldı şurada
Bir de sen yareme, baksana tabip

UNUTAMAM GÜZEL SENİ

Bir bakışta yaralandım
Unutamam güzel seni
Gözlerine doyamadım
Unutamam güzel seni

Yüce dağlar kar olsa da
Güzel sevmek zor olsa da
Zalim felek ayırsa da
Unutamam güzel seni

Akarsu'yum derbederim
Sinemi yaktı kederim
Ben sensiz nasıl ederim
Unutamam güzel seni

ŞU GÖNLÜME GÖRE YÂR BULAMADIM

Ömrüm geldi-geçti bir akşam gibi
Şu gönlüme göre, yâr bulamadım
Çok hayaller kurdum, boşuna çıktı
Şu gönlüme göre, yâr bulamadım

Bir güzeli sevdim, yârim olmadı
Vallahi usandım halim kalmadı
Şans dediler bir de bana gülmedi
Şu gönlüme göre yâr bulamadım

Akarsu'yum dünya bana dar oldu
Geride servetim malım mı kaldı?
Ömrüm tükeniyor, şurda ne kaldı
Şu gönlüme göre, yâr bulamadım

BENDEN YÂRE SELAM VER SEHER YELİ

Sen seher yelisin, esersin serin
Yok mudur durağın, neredir yerin
Gönül vurgunuyum, yarem çok derin
Benden yâre selam ver seher yeri

Esmer zülüflerin, beline yakın
Şimdi uykudadır, uyartma sakın
Gözümden uzakta, gönlüme yakın
Benden yâre selam ver seher yeli

Bizim yaylalardan kuzu yaylanır
Yaylalarda diyar diyar eğlenir
Akarsu'yum yâr aşkına söylenir
Benden yâre selam ver seher yeli

BANA NE

Niye felek beni yârdan ayırdın
Şu alemin güzelinden bana ne
Gönlüm kan ağlıyor, sinem yaralı
Eller gülüp eğleniyor bana ne

Kolay mıdır bir güzelin sevdası
Ondan ayrı, gurbet elde kalması
Tükenmiyor şu gönlümün yarası
Eller gülüp eğleniyor bana ne

Akarsu'yum anlamazlar derdimi
Nasıl tarif edem, kendi kendimi
Güldür dedim felek sıktı bendimi
Ben ağlarım felek, gülmüş bana ne

ZALİM GÖZLÜM BEKLEME

Gördüğün yarayı sen açtın zalim
Daha gelmem, zalim gözlüm bekleme
Sevda deyip açtın, başıma bela
Daha gelmem zalim gözlüm bekleme

Koymadın ki yardan muradım alam
Doyasıya şu dünyadan gülemem
Körpe iken, şimdi oldum bir fidan
Daha gelmem zalim gözlüm bekleme

Efkârımdan gece, gündüz içerim
İçip, içip ben kendimden geçerim
İnkâr etme sensin benim sebebim
Daha gelmem zalim gözlüm bekleme

Akarsu'yum böyle imiş kaderim
Yıllar olmuş bitmez benim kederim
Usandım yar elinizden göçerim
Daha gelmem zalim gözlüm bekleme

AĞLAMA CANANIM

Ah edip ağlama zülfü siyahım
Nolur gözyaşını sil de gideyim
Gönül vurgunuyum yarem çok derin
Nolur gözyaşını sil de gideyim
Ağlama cananım, ağlama maralım, ağlama güzelim

Ağlamak yakışmaz, o gül yüzüne
Yalandır inanma elin sözüne
Bir başkası görülmez ki gözüme
Nolur gözyaşını sil de gideyim
Ağlama cananım, ağlama maralım, ağlama güzelim.

Bir seher vaktinde düşsek yollara
Türkümüz söylenir dilden dillere
Göz yaşlarım aktı, döndü sellere
Nolur gözyaşını sil de gideyim
Ağlama cananım, ağlama maralım, ağlama güzelim.

Akarsu'yum yar ağlarken gülemem
Yollar uzak bu senede gelemem
Anladım ki bu ellerde kalamam
Nolur gözyaşını, sil de gideyim
Ağlama cananım, ağlama maralım, ağlama güzelim.

ATMA BENİ ÖLDÜRÜRSÜN

Ela gözlüm her bakışta
Yakma beni öldürürsün
Mecnun edip gurbet ele
Atma beni öldürürsün

Hilal kaşı ince beli
Aşkın ile oldum deli
Siyah saça, beyaz gülü
Takma beni öldürürsün

Gizli, gizli sevda çektim
Yar aşkına boyun büktüm
Çıktım yollarına baktım
Gitme beni öldürürsün

Bak saçlarım beyazlandı
Aşkın ile sinem yandı
Akarsu'yum kimim kaldı
Yakma beni öldürürsün

OLMAZ MI? DOST

Şikayetim sana tanrım
Çektiklerim yetmez mi? Dost
Sen sev dedin, ben de sevdim
Kavuştursan olmaz mı? Dost

Neden dumanlıdır dağım
Figana uğrattın bağım
Bir tek ben mi, dertli kulum
Çektiklerim yetmez mi? Dost

Akarsu'yum hal kalmadı
Söyleyecek dil kalmadı
Gideceğim yol kalmadı
Bunca keder yetmez mi? Dost

LANET OLSUN SENİN GİBİ DÜZENE

Tanrı şahit bir hayrını görmedik
Lanet olsun senin gibi düzene
Sayenizde sürüm, sürüm süründük
Lanet olsun senin gibi düzene

Açlık almış bir başını gidiyor
İşsizlik yurdumda bayram ediyor
Daha bizimkiler sağ-sol yürüyor
Lanet olsun senin gibi düzene

Yaramız çok derin, kimse sarmıyor
Zalimin elinden zulüm durmuyor
Soytarı keyfinden, geri dönmüyor
Lanet olsun senin gibi düzene

Duydunuz mu nice, kanlar döküldü
Zayıf olanların beli büküldü
Akarsu bağrıma diken dikildi
Lanet olsun senin gibi düzene

YÜZÜN YÜZE BENZEMİYOR

Ulan bu düzene n'oldu
Huyu bize benzemiyor
Bize öyle zalim bakma
Gözün bize benzemiyor

Anlamadım nedir çaban
Kaç kişiyi astı baban
Kır atın üstünde çoban
Pozun bize benzemiyor

Kara duman çökmüş yurda
Onun için düştük derde
Dosta giden yolun nerde
İzin ize benzemiyor

Akarsu'ya inanmazsın
Eller yansa sen yanmazsın
Tükürseler utanmazsın
Yüzün yüze benzemiyor.

GELECEK

Güzel memleketim yaralı ama
Elbet bu yarayı saran gelecek
Sakın bu milleti uyuyor sanma
Zalimi yurdumdan süren gelecek

Her tarafı yayla, çayır çimendir
Coşkun akar ırmakları delidir
Fakir ama yiğitlerin yeridir
Dürüst bir düzeni kuran gelecek

Akarsu'yum daha ne kadar yansın
Derdine dermanı kimlerden alsın
Bizi süründüren beyler utansın
Bunca haksızlığı, gören gelecek

VURDULAR BİZİ

İnsanlık içinde bir bütün iken
Dilim, dilim edip böldüler bizi
Yaramıza basıp, kara bir diken
Menzile varmadan, vurdular bizi

Meydandadır bir sınıfın varlığı
Bir ışık görünce, biter körlüğü
Tutmuş yakamızdan cahilce biri
Beladan, belaya koydular bizi

Akarsu dert ile döndük bir zaman
Başımızdan gitmez bu kara duman
En büyük kozları,' din ile iman
Beş vakit edipte kıldılar bizi.

DUR BAKALIM

Bakışların güçlü olsun
Zalimleri gör bakalım
Bileklerin güçlü olsun
Siper olda dur bakalım

Açma yoksulla arayı
Açılmışsa sar yarayı
Onca fakir fukarayı
Sömürenden sor bakalım

Hakkım helal olsun sana
İç sütünü kana, kana
Yiğit geldin bu cihana
Gerçeklere var bakalım

Akarsu hakçıyım diye
Kinim vardır sömürüye
Hele bir bak bizim köye
Çokça yok mu? Gör bakalım

KÜL ETTİN BENİ

O nasıl bakıştı, o nasıl duruş
Kurban olam güzel, del ettin beni
O beyaz gerdana, zülüf dökülmüş
Ateşin odunda kül ettin beni

Cemalin benziyor doğan güneşe
Senin sevdan beni koydu ateşe
Gönül razı değil, böyle gidişe
Bir kuru sevdaya kul ettin beni

Akarsu dünyayı gezdim gezeli
Var mıdır? Cihanda senden güzeli
Derdimden olmuşsun bağlar gazeli
Kırılmış, dökülmüş dal ettin beni

BU DERDİ BANA

Yükleme sevdiğim bu derdi bana
Bilir misin? Sıra, sıra derdim var
Anlatamam kara bahtımı sana
Bilir misin? Sıra, sıra derdim var.

Derdimin elinde, vurulmuş gider
Gurbet eller bana yurt olmuş gider
Beni gören derdi yokmuş zanneder
Bilir misin? Sıra, sıra derdim var.

Akarsu'yum göz yaşlarım sel gibi
Bir yerden bir yere gider yel gibi
Şimdi sevdiklerim bana el gibi
Bilir misin? Sıra, sıra derdim var.

OLACAKTIN YA

Behey zalim n'olur yalan söyleme
Hani benim için ölecektin ya
Beni görüp yüzün öte dönderme
Haniye yüzüme gülecektin ya

Merhamet kalmamış olmuş duyarsız
Var mıdır dünyada senden vicdansız?
Bunca ümitlerim demek ki yersiz
Hani sadık yârim olacaktın ya

Gözüm yaşım ile düştüm yollara
Güven olmaz imiş şimdi kullara
Akarsu'yu koyup, gittin ellere
Hani yalnız benim olacaktın ya

DÜŞENİN DÜNYADA DOSTU YOĞUMUŞ

Böyle yaşamanın tadı kalmadı
Düşenin dünyada dostu yoğumuş
Ne dedimse deli kafam almadı
Düşenin dünyada dostu yoğumuş

Hani benim etrafımda dönenler
Bir anlatsam yüreğimde neler var
Yüz çevirdi canım diyen nazlı yar
Düşenin dünyada dostu yoğumuş

Bir vefasız viran etti gönlümü
Onun için boş geçirdim ömrümü
Akarsu'yum felek büktü belimi
Düşenin dünyada, dostu yoğumuş

BULUTLAR ÇÖKTÜ ÜSTÜME

Bulutlar çöktü üstüme
Bir karanlık gece gibi
Garip kaldım sensiz kaldım
Tütmeyen bir baca gibi

Sevdanın yükü sırtımda
Eridim yar bir çırpıda
Gittiler kaldım ortada
Bir garibin göçü gibi

Akarsu o yare varam
Gidip divanına duram
Benim felek ile aram
Cehennemin içi gibi

SENDEN AYRILALI
HALİM PERİŞAN

Ela gözlerine kurban olduğum
Senden ayrılalı, halim perişan
Bir mecnun misali deli gibiyim
Senden ayrılalı, halim perişan

Şu hasta gönlümü nasıl eylerim
Başımdan geçmedi nerden bileyim
Sen olmasan ben dünyayı neyleyim
Senden ayrılalı, halim perişan

Yine bahar geldi, açıldı güller
Gül için seherde öter bülbüller
Yarden ayrılalı konuşmaz diller
Senden ayrılalı, halim perişan

Akarsu'yum yar sevmesi zorumuş
Zalim felek beni, mecnun eylemiş
Demek ki kaderde, ayrılmak varmış
Senden ayrılalı, halim perişan.

YÜKLEDİM GÖÇÜMÜ

Yükledim göçümü, gurbet ellere
O dumanlı dağlar, yâr senin olsun
Ben gidince bilmem yüzüm güldü mü?
O yeşil yaylalar, yâr senin olsun

Ben yâri bilirdim, sözüne sadık
Söyle canım söyle, düşman mı olduk
Muradın olduysa, şimdi ayrıldık
Kurduğun hayaller, yâr senin olsun

Böyle vefasıza, yârim diyemem
Bir gönlümü, kırk parçaya bölemem
Akarsu'yum artık, sana gelemem
Bıraktım köyümü, yâr senin olsun

GURBET ELİNDE

Gurbet ellerinde gözümün yaşı
Bahar seli gibi çağlar durulur
Çevirdi yolumu, hayatın kışı
Sevdayla ciğerim dağlar dururum

Şu gönlüme göre güzel görmedim
Bir kere o yare gönül vermedim
Ömrüm geçmiş hiç farkına varmadım
Boşuna gönlümü eğler dururum

Akarsu'yum gurbet bize yurdumuş
Güzel sevmek ne belalı derdimiş
Zalim felek beni mecnun eylemiş
Leylasız çöllerde ağlar dururum

VEFASIZ DOST

Ömrümün varında vefasız dostlar
Bilmem ne ettim ki, yaramaz oldum
Yetmiyor gayretim, gönüller yasta
Kaybettim kendimi, bulamaz oldum

Kurudu bağlarım gülüm döküldü
Sevdiklerim yavaş, yavaş çekildi
Gayri yolum gurbet elde büküldü
Eğlenip bir yerde duramaz oldum

Taş olurmuş zalımların yüreği
Böyle midir ? bu dünyanın gereği
Akarsu gönülden oldu yaralı
Gönül biçareymiş, kıramaz oldum

VEFASIZ

Vefasız senin elinden
Süründüğüm az mı geldi?
Senin için şu bedenim
Çürüttüğüm az mı geldi?

İlacım yok yaralara
Derdim dökem nerelere
Her bayramda karalara
Büründüğüm az mı geldi?

Akarsu'yum sonumuz boş
Gözlerimden dinmiyor yaş
Hasretinden her gün sarhoş
Göründüğüm az mı geldi?

HALİMİ SORMA

Dostum hallerimi bir daha sorma
Bir yanım kederli, bir yanım dertli
Zaten yaralıyım, üstüme varma
Bir yanım kederli, bir yanım dertli

Zalim felek zincir vurdu kolumdan
Beni hasret koydun, nazlı yarimden
Bir tane yavrumu aldın elimden
Bir yanım kederli, bir yanım dertli

Akarsu'yum daha murat almasın
Şu yalan dünyada bir gün gülmesin
Akan göz yaşımı kimse silmesin
Bir yanım kederli, bir yanım dertli

AĞLAMA GÜLÜM

Günler gelir-geçer boşa
Ağlama gülüm ağlama
Yazılanlar gelir başa
Ağlama gülüm ağlama

Bir gün kara günler biter
Üzme beni artık yeter
Kavuşmamız gelip çatar
Ağlama gülüm ağlama

Muhlis Akarsu'yu yaktın
Gurbetten gurbete attın
Öldürmekten beter ettin
Ağlama gülüm ağlama

DEPREM OLAYI
ERZURUM DEPREMİ

Erzurum'dan geldi karalı haber
Duyan dost, düşmanlar, eller ağladı
Yüzlerce yavruyu, bıraktı yetim
Nenni, nenni, diyen diller ağladı

Kahrolası deprem, yürekler yaktın
Norman, Horasan'ı salladın yıktın
Binlerce insanı toprağa tıktın
Horasan'a giden yollar ağladı

Beş yavruyu yatırmışlar yan yana
Gayri buna hangi yürek dayana
Bundan büyük acı olmaz insana
Dizlerine vuran eller ağladı

Dozerler toprağı kaldırır atar
Her taşın altında, bir ceset yatar
Koyun kuzusuna meler de bakar
Ilgıt, ılgıt esen yeller ağladı

Akarsu'yum hangi dostu bulayım
Şu zalim felekten hesap sorayım
Elim varmaz dertli sazım çalayım
Karardı perdeler, teller ağladı

BUNDAN SONRA

Nazlı yarim hiçbir yerden
Sorma beni bundan sonra
Ne dünyada ne ahrette
Görme beni bundan sonra

Ben unuttum geçenleri
Çıkar hayalinden beni
Artık sevmiyorum seni
Görme beni, bundan sonra

Akarsu'yum yalnız kalsa
Hasretinden deli olsa
Eğer merhametin varsa
Görme beni bundan sonra

AŞIK DAİMİ
FEYZULLAH ÇINAR

Bizi dertli koydu gitti
Can Feyzullah, dost Daimi
Yaramıza dertler ekti
Can Feyzullah, dost Daimi

Memleketin ozanıydın
Her derdini sezeniydin
İnsanların nazarıydın
Can Feyzullah, dost Daimi

Beraber çok lokma yedik
Cem'de zakirlikte birdik
Sizi gönüllere gömdük
Can Feyzullah, dost Daimi

Neyleyim baharın yazı
Felek koydu yetim bizi
Akarsu unutmaz sizi
Can Feyzullah, dost Daimi

YANARIM BEN DERDİME

Geldi geçti hayal gibi düş gibi
Yanarım da ben yuvama yanarım
Yuvası belirsiz garip kuş gibi
Yanarım da ben ömrüme yanarım

Bir gün eller gibi günüm olmadı
Yaralı kuş gibi, yuvam kalmadı
Yaralı gönlümde sabah olmadı
Yanarım da ben ömrüme yanarım

Akarsu sitemim yoktur feleğe
Alışkın değildir, dilim dileğe
Hal bilmez elinden düştüm belaya
Yanarım da ben ömrüme yanarım

GEL BENİ DE GÖTÜR GURBET ELLERE

Geçmiyor günlerim yardan uzakta
Gel beni de götür, gurbet ellere
Ömrümüz geçiyor, gönlüm azapta
Gel beni de götür, gurbet ellere

Çok zaman bıraktım, n'oldu oralar
Pek bilmezdim arttı, her gün yaralar
Ölürsek de kalırsak ta beraber
Gel beni de götür, gurbet ellere

Yıkılmadı şu gurbetin kapısı
Mekân kurdu gariplerin hepisi
Terk eder yurdunu, her gün birisi
Gel beni de götür, gurbet ellere

Akarsu'ya anlatmadım derdimi
Gurbet eller bağladı mı bahtımı
Bilmem sitemimi o yar duydu mu?
Gel beni de götür, gurbet ellere.

AĞLAR BİR GELİN

Eşarbı boynunda nerden geliyor
Sinesi yaralı ağlar bir gelin
Göz yaşları tüm yüzünü suluyor
Sinesi yaralı ağlar bir gelin

Melül, melül, olmuş yere bakıyor
Göz yaşını tane, tane döküyor
Elleri kınalı mektup okuyor
Sinesi yaralı ağlar bir gelin

Akarsu'yum koyun olmuş melemiş
Felek bu gelini derde belemiş
Genç yaşında muradını almamış
Sinesi yaralı, ağlar bir gelin

SÖZLÜK

-A-

Abdal : Kendini tanrıya adayan. Dünya işlerinden elini çeken. Ermiş.

Adem : İlk insan

Ahret : Öbür dünya. Öldükten sonra gidileceğine inanılan yer.

Ahval : Durum, vaziyet, hal.

Ahir : En son. Ömrün son yılları.

Ağyar : Başkaları

Ahyâr : Ermişlik aşamasına ulaşmak.

Ahuzar : Yüksek sesle ağlama. Dövünme.

Ali : Yücelik, yükseklik, bilgelik.

Amalgam : Bulanık görüş. Düşünce dağınıklığı.

Anarşi : Kargaşa, düzensizlik.

Ar : Utanma. Namus.

Arabesk : Arap etkisinde olan. Kaderciliğe, alınyazıcılığına inanan davranış kalıbı.

Argüman : Delil, kanıt, tanıt, tez, iddia.

Arif : Olgun.

Aranjör : Düzenleyici.

Aşiret : Aynı soydan gelen, akrabalık bağıyla birbiriyle bağlı olan göçebe ve yarı göçebe bir yaşam süren insan toplulukları.

Aşk : 1. İki cins arasında ki çekicilik. Tutku.

2. Tanrısal varlığa duyulan ve içten gelen bağlanma isteği. teği.

Atlas : İpekten yapılmış düz renkli kumaş.

Ayin : Dini tören;

Azap : Acı, ıstırap, üzüntü.

-B-

Bade : 1. İçki, Şarap. 2. Tanrısal sevgi, tanrısal coşku.

Bağban : Bahçıvan.

Bağır : Göğüs, sine.

Baht : Kader, şans, kısmet.

Banal : Sıradan. Herkesin kullandığı. Değersiz.

Batını : İçrek. Görünenin değil, özün önemli olduğunu belirten tasavvufi görüş.

Bellek : Yaşananları, öğrenilen konuları, bunların geçmişle ilişkisini bilinçli olarak zihinde saklama gücü, dağarcık, akıl, hafıza, zihin.

Benlik : Kendi kişiliğini öne çıkarma, Gurur, kibir.

Biçare : Çaresiz, zavallı.

-C-

Cefa : Sıkıntı, acı.

Cem : Toplama, bir araya getirme. Alevi törenlerine verilen isim. Arınma.

Cemal : Yüz güzelliği. Güzellik

Cevher : Bir şeyin özü. Esası.

Cihat : Din uğruna yapılan savaş.

-Ç-

Çavlan : Şelale
Çile : Zahmet, eziyet çekme.

-D-

Dar : Hallac-ı Mansur'un asıldığı direk anlamında.
Dede : Alevilerde dini, ruhani önder.
Dejenere : Soysuz, yoz.
Dekoratör : Dekor yapan. Oyun oynanan sahneyi düzenleyen.
Demagoji : Bir kimsenin, bir grubun duygularını kamçılayarak abartılı veya gerçek dışı sözler söyleyip onları kazanmaya çalışma, halk avcılığı:
Derya : 1. Deniz. Umman. Büyük su kütleri.
2. Bir konuda derin bilgisi olan.
Dergah : İbadet edilen yer.
Devran : 1. Zaman, çağ. 2. Kader, talih, kısmet. 3. Dünya
Deyiş : Alevi-Bektaşi edebiyatında inanç ve Tasavvuf konulu şiirler.
Divan : 1. Büyük meclis. 2. Yüce bir varlığın katı.
3. Divan şairlerinin şiirlerini bir araya getiren kitap.
Divane : Aşık, kendinden geçme. Tukkun.
Diyalektik : Gerçekliği ve onun çelişmelerini incelemeye yarayan ve bu çelişmeleri aşmayı sağlayan yolları aramayı öngören akıl yürütme yöntemi, eytişim
Doğaçlama : O anda, birdenbire, içine doğduğu gibi.
Düvaz : Alevi inancında oniki imamın isminin geçtiği şiir, deyiş, nefes.

-E-

Ebu Sufyan : Muaviye'nin babası. Arap tüccar.

Ehil : Usta, becerikli.

El alem : Yabancılar. Başkaları.

Elem : Acı, üzüntü, keder.

Emperyalizm : Bir milletin sömürü temeline dayanarak başka bir milleti siyasi ve ekonomik egemenliği altına alıp yayılması veya yayılmayı istemesi, yayılmacılık.

Ene'l-Hak : Hallac-ı Mansur'un Tanrının kendinde bulunduğunu söylediği; "Ben Tanrıyım" anlamındaki söz.

Entegre : Bir bütünü, bir grubu oluşturan.

Erkan : 1. İleri gelenler, büyükler. 2. Yol, yöntem.

Erdem : Ahlakın övdüğü iyilikçilik, alçak gönüllülük, yiğitlik, doğruluk vb. niteliklerin genel adı. Tinsel olgunluk.

Eren : Ermiş, veli.

Ergin : Olgun, Reşit.

Epistemolojik : Bilgi kuramı ile ilgili

Estetik : Güzelliği ve güzelliğin insan belleğindeki ve duygularındaki etkilerini konu olarak ele alan felsefe kolu, güzel duyu.

-F-

Fani : Gelip-geçici, ölümlü dünya anlamında.

Fantezi : 1. Sonsuz, sınırsız hayal. 2. Değişik heves, değişik beğeni, değişik düşünüş. 3. Serbest biçimli beste veya alaturkada serbest biçimli şarkı, türkü, eğlence müziği.

Felek : Kader

Ferman : İstek, buyruk.

Fetheden : Birini kendine bağlamak. Egemenliğine almak.
Fetva : İslam hukukuna göre yargıda bulunmak. Emir vermek.
Figan : Acıyla bağırma, inleme.
Fonetik : Ses bilgisi
Format : 1. Film veya fotoğrafta boyutlar. 2. Bilişim Biçim.

-G-

Gahi : Bazen, Ara, sıra.
Garabet : Yadırganacak yönü olma, gariplik, tuhaflık
Garip : Yalnız, tek başına. Zor durumda olan.
Gavur : Yabancı.
Gayri : Başka, diğer.
Gerdan : Vücudun omuzlarla baş arasında kalan ön bölümü.
Gılman : 1. Yeni delikanlılar, gençler. 2. Cennette hizmet gördüğü düşünülen delikanlılar, gençler.
Giyotin : Ölüm cezasına çarptırılanların başını kesmek için kullanılan araç.
Gurbet : Doğduğu yerden uzakta olan. Yaban elleri.
Güdü : 1. Bilinçli veya bilinçsiz olarak davranışı doğuran, sürekliliğini sağlayan ve ona yön veren herhangi bir güç, saik: 2. Felsefi anlamda kaynağı akıl olan sebep.
Gülistan : Gül bahçesi
Güman : Sanma, sezme. Kuşku, kaygı, endişe.
Güruh : Değersiz, aşağı görülen, küçümsenen topluluk, derinti, sürü.

-H-

Hacı Bektaş Veli : (1210-1271) Bektaşiliğin kurucusu. Bek-

taşi piri.

Hakk : Allah. Yüce varlık.

Halis : Katışık olmayan, katışıksız, saf

Hallac-ı Mansur : 858-922 yılları arasında yaşamış, İranlı tasavvufçu.

Hançere : Gırtlak.

Har : Ateş, hararet, ısı.

Hasır : Kabuk, yaprak gibi malzemelerden örülmüş kilim.

Hasret : Özlem

Hatmi Kuran : Kur'an'ı baştan sona okuyan anlamında.

Havsala : Zihnin bir şeyi anlama ve kavrama yetisi.

Hızır : 1. Nebi, bilge yada veli bir kişi. 2. Kurtarıcı. Her yerde hazır olan. Yardım eden.

Hilal : Ayça, Yeniay.

Hizbullah: Allah'ın partisi isminde 1982 yılında Lübnan'da kurulan örgüt.

Hor : 1. Gösterişsiz, sevimsiz. 2. Aşağılama, küçük görme.

Horasan : İran'ın kuzey doğusunda ki bir bölge. Şehir.

Hoyrat : Kaba, kırıcı ve hırpalayıcı.

Huri : Cennette yaşadığına inanılan güzel kızlar.

Hünkar : Hacı Bektaş Veli'ye verilen unvan.

Hüsnü Cemal : Güzel yüz.

Hümanizm : İnsanı ve doğayı sevmek. İnsanseverlik

Hüzün : İç sıkıntısı, acı, üzüntü.

-I-

Irgat : Tarım işiyle uğraşan, tarım işçisi.

Ilgıt : Yavaş, yavaş. Hafif, hafif.

-İ-

İbadet : İnancının gereklerini yerine getirme.
İdeal : 1. Felsefi; yalnız düşünce ile kavranabilen. 2. Ülkü.
İflah : Başarılı, güç durumdan çıkma.
İkrar : 1. Saklamayıp doğruca söyleme, açıkça söyleme. 2. Bildirme. 3. Benimseme, onama, kabul, tasdik.
İlim : Bilim.
İlmik : Çözülmesi kolay, eğreti düğüm. Birbirine bağlamak.
İmge : Zihinde tasarlanan ve gerçekleşmesi özlenen şey, düş, hayal, hülya
İmkan : Olanak.
İntizar : İlenme, beddua. Birini bekleme.
İrade : Bir şeyi yapıp yapmamaya karar verme gücü, istenç:

-K-

Kabem : İnançta döneceğim yer.
Kader : İnsan yaşamında ki olayları kaçınılmaz bir şekilde ayarlandığına inanılan doğaüstü güç. Yazgı.
Kahır : Mutsuz olma, üzüntü, keder. Perişan olma.
Kamber : 1. Sadık, köle. 2. Hz. Ali'nin kölesi.
Kamil : Eksiksiz, olgunlaşmış. Tam.
Kamil-i İnsan : Olgunlaşmış insan. Oluşun gizine ermiş kişi.
Kapitalist : Sermaye yanlısı. Üretim araçlarına sahip olan, anamalcı. Bireyci toplum modelini savunan kişi.
Katarlanmak : Yol alıp, yürümek. Göç etmek.
Katran : Kapkara, koyu renkli, siyah.
Keder : Acı, üzüntü.
Kelam : Söz.

Keramet : Ermişlerin doğaüstü güçler gösterdiğine inanma.
Kerem : 1. Soyluluk, cömertlik. 2. Kerem ile Aslı öyküsünde Aslı'nın aşık olduğu kişi.
Kervan : Toplu halde hareket eden. Topluca bir yerden başka bir yere gitme.
Kıble : İbadet sırasında dönülen yön.
Kuzen : Amca, dayı, hala ve teyze çocukları
Külfet : 1. Sıkıntı, zahmet, eziyet. 2. Aile, 3. Aile bireylerinden her biri.
Kültür : Doğaya karşı insanın yarattığı maddi ve manevi değerler bütünü.

-L-

Lanet : Allah'ın merhametinden ve bağışından yoksun kalmak. Beddua
Lirizm : Duyguların, tutkuların yüceltilmesinin şiirsel anlatımı.
Laik : Dinin dünyasal alana karışmaması. İnsanların inançlarında özgür olması.
Libas : Elbise, giysi.

-M-

Maddi : 1. Elle tutulabilen, somut varlıklar. 2. Parasal ilişkiler.
Mahpus : Hapishane.
Maksut : İstek, arzu.
Mani : Engel. Bir işin yapılmasını önlemek.
Mansur : Hallac-ı Mansur.
Mantık : Akla uygun, tutarlı düşünme yöntemi.
Matem : Derin üzüntü.

Mecnun : Çıldırmış, delice aşık.

Meftun: Gönül vermiş, tutkun. Beğenme.

Menkıbe : Söylence. Kahramanların, ermişlerin olağanüstülüklerini anlatan öyküler.

Merhamet : Acıma.

Mersiye : Kerbela olayını anlatan, Ehl-i Beyt sevgisini belirten şiirler, ağıtlar.

Metih : Övgü.

Mevla : Tanrı.

Meyil : Bir şeye duyulan istek.

Mihnet : Sıkıntı, üzüntü.

Minnet : Yapılan bir iş karşılığı kendini birisine borçlu duyma.

Miras : 1. Kalıt, geleceğe bırakılan eserler. 2. Bir kimsenin ölmesiyle geride bıraktığı mal-mülk toplamı.

Mistisizm : Gizemcilik: İnsanın Tanrı'yla doğrudan ve kişisel iletişim kurabileceğini kabul eden dinsel öğreti. Bu iletişimi kurmayı amaçlayan öğretiler bütünü. Tasavvuf.

Misyon : Bir kimseye verilen özel yükümlülük, özel görev.

Muhabbet : Sevgi, içten ve dostça yaklaşım.

Muhannet : Muhtaç.

Muhibbe : Kadın dost, sevgili.

Muhlis : Halis, saf, temiz. Dostluğu ve sevgisi içten olan. Güvenilir.

Murat : İstek, dilek., amaç, hedef.

Mürşit : Doğru yolu gösteren. Önder. Kılavuz.

Müşkül : Güç, zor durumda kalma.

-N-

Nar : 1. Ateş 2. Cehennem. 3. Meyve.

Nasır : El ve ayaklarda derinin sertleşmesi.
Nasihat : Öğüt.
Nasip : Kısmet. Tanrı'nın her insana uygun gördüğü varsayılan şey.
Naz : Kendini beğendirmek amacıyla yapılan davranış. Cilve
Nazar : Bazı insanların bakışlarında, başkalarına zarar geldiğine inanma. Bakış.
Nazife : Temiz, pak. Düzgün, zarif.
Nefret : Bir kimseye veya bir şeye duyulan derin itki, tiksinti.
Neşter : Dokuları kesmekte kullanılan ucu sivri keskin bıçak.
Nizam : Düzen, kural.
Nur : Kutsal ışık. Parlaklık.

-O-

Od : Ateş. Yakıcı derecede aşka, sevgiye tutulma.
Otoriter : Üstünlüğü, buyurganlığı, yetkileri kabul ettirircesine kullanma.
Ozan : Halk şairlerine verilen isim. Aşık. Şiirlerini halk diliyle yazan, okuyan şair.

-P-

Parelenmek : Parçalanmak, bütünselliğini, özünü yitirmek.
Pervane : Fırıldak. Bir merkez çevresinde dönen. Cem'de on iki hizmette bulunan.
Popüler : Halka yönelik, halkın zevkine, eğilimlerine, isteklerine uydun eylemde bulunmak. O anda geçerli olan değerleri kullanmak. Sanatsal kaygılardan uzaklaşmak.
Protest : Bir şeyi, bir davranışı, bir uygulamayı haksız bula-

rak ona karşı çıkmak.

Prototip : Ön örnek. Bir şeyi modeli. İlki.

Pir : Tarikat kurucusu, yayıcısı. Bir tarikatta ki en yüksek aşama.

-R-

Rahim : Esirgeyen, merhamet eden, acıyan.

Ritim: Düzenli, ölçülü vuruş. Bir durumun, bir olayın, zaman içinde düzenli aralıklarla yinelenme niteliği. Yavaş veya hızlı ritim gibi.

Riyakar : İkiyüzlü, güvensiz.

Ruhsat : İzin.

Rüşvet : Çıkar karşılığı birinden para almak.

-S-

Sadık : Birine bağlanmak. Güven duymak. Birinden asla vazgeçmemek.

Sahra : Ova, kır, çöl.

Secde : Yere kapanarak dua etme.

Selman : Hz. Ali'nin yakın arkadaşı. Kırklar Ceminin bir üyesi.

Sekteci : Kendi görüşünden başka görüşlere hoşgörü göstermeyen.

Semah : Alevi-Bektaşilerin müzik eşliğinde uyguladıkları ve özünde evrenin dönüşünü simgeleyen inançsal tören.

Seyit : Alevilere göre Hz. Hüseyin'in soyundan gelen kimse.

Sezgi : 1. Gerçeğin, akıl yürütmeye ve deneye başvurmaksızın doğrudan doğruya elde edilen bilgi. 2. Bir olayın olacağını ya da olduğunu duyumsatan us dışı kanıtla-

namaz duygu. Önsezi, içe doğuş.

Sır : Gizil, gizli.

Sırat : 1. Çok dar yol. 2. Öldükten sonra insanların üzerinden geçeğine inanılan kıldan köprü.

Sıtkı : Güven, tutku.

Sine : Gönül.

Sitem : Kırgınlık, incinme, öfkelenmeden bir suçu karşısındakine anlatma.

Softa : Bağnaz, tutucu. Geri kafalı.

Sol : Ekonomide, siyasette, toplumda ilerici ve toplumcu görüşleri savunan.

Sosyalist : Toplumcu. Toplumun yararını savunan kişi.

Soytarı : Maskara, rezil, şaklabanlık.

Sufi : Sofi de denir. Tasavvuf felsefesine bağlı olan kimse.

Suflörlük : Bir oyun sırasında oyuncunun unuttuğu sözü kendisine hatırlatan kişi.

-Ş-

Şah : 1. Eski İran veya Afgan Hükümdarlarına verilen ad. 2. Bir şey veya kimsenin benzerleri içinde en üstün, en güzel, en iyi olanı.

-T-

Takip : Yetişmek, yakalamak. Birinin ardından gitmek.

Talih : Kısmet, şans.

Tanrı : Allah.

Tasavvuf : Tanrı, evren ve insan ilişkisini bir bütünlük içinde açıklamaya çalışan, insanın tanrısal erdemlerle bezenmesini amaçlayan dinsel, felsefi düşünce.

Tavaf : Bir şeyin çevresini dolaşma. Kutsal bir yeri ziyaret etme.
Tin : İnsan varlığının düşünsel yönü. Maneviyat. Ruh.
Tövbe : Pişmanlık duyarak, bir daha yapmama konusunda kendine söz verme.

-U-

Ulu : Yüce. Üstün niteliklere sahip olan.

-V-

Vebal : Manevi sorumluluk. Günah.
Vefa : Sevgide, dostlukta sürekli bağlılık.
Vefasız : Hayırsız. Dostluğuna güven duyulmayan.
Veli : Ermiş, eren.
Vicdan : Kişiyi kendi davranışları hakkında bir yargıda bulunmaya iten, kişinin kendi ahlak değerleri üzerine dolaysız ve kendiliğinden yargılama yapmasını sağlayan güç:
Virane : Harap olmuş. Yıkılmış.

-Y-

Yayla : Yazın gidilen, temiz ve serin havası bulunan yerleşim bölgesi.
Yedi Düvel : Bütün dünya.
Yoldaş : Arkadaş, dost. Ortak görüşü benimseyen insanlardan her biri.
Yusuf : Kardeşleri tarafından kuyuya atılan Peygamber. Yakup Peygamberin oğlu.

-Z-

Zakir : Alevi - Bektaşi törenlerinde bağlama çalıp, deyiş ve düvaz söyleyen kişi.

Zalim : Acımasız. Baskı yapan.

Zan : San, sanma. Kuşku.

Zerre : Çok küçük parçacık.

Zülüf : Yüzün iki yanına sarkan saç lülesi.

Kaynakça

1. Sivas Kitabı (Bir Toplu Öldürümün Öyküsü) ; Edebiyatçılar Derneği 1994 1.baskı.
2. Folklor-Edebiyat Dergisi Sayı 14; Vecihi Timuroğlu ; İlhan Başgöz Özel sayısı 1998.
3. Aşık Mahzuni Şerif ; Hayatı, Sanatı, Eserleri; Süleyman Zaman 1997 basım. Ürün Yay.
4. www. kurtuluş. online.com ilgili bölüm
5. www. hasretgultekin. 4t.com
6. www.turkudostları.com; İlgili bölüm.
7. Mahzuni Felsefesi ; Süleyman Zaman; Sanat Yapıtları; 2005 yılı.
8. Dıctıonnaıre Larousse ; Ansiklopedik Sözlük; İlgili maddeler.
9. Büyük Larousse Sözlük ve Ansiklopedi; İlgili maddeler.

MUHLİS AKARSU

Hayatı, Yaşamı, Sanatı, Şiirleri

Bugün dost yaralanmış
Yine gönlüm hoş değil
Her yanı parelenmiş
Yine gönlüm hoş değil

Dost hasreti zor imiş
Her dem ah-u zar imiş
Dert adamı yer imiş
Yine gönlüm hoş değil

Nice günler görsem de
Çok sefalar sürsem de
Dostlar ile olsam da
Yine gönlüm hoş değil

Akarsu'yum yansam da
Kül olup savrulsam da
Bazı bazı gülsem de
Yine gönlüm hoş değil

10,00 YTL

ISBN 975-6358-64-5
9 799756 358640